1
2008

SUPER CD: 53 PROGRAMŮ ZDARMA

NEJPRODÁVANĚJŠÍ POČÍTAČOVÝ ČASOPIS

www.ppk.cz

počítač pro každého

19 STRAN NÁVODŮ

S Microsoftem, nebo zadarmo?

JAK VYLEPŠIT POČÍTAČ

DOKONALÁ FOTOGRAFIE

PŘEDSTAVUJEME

7. 1. 2008 Cena: 55 Kč / 89 Sk
Pro předplatitele: 39,80 Kč / 72 Sk

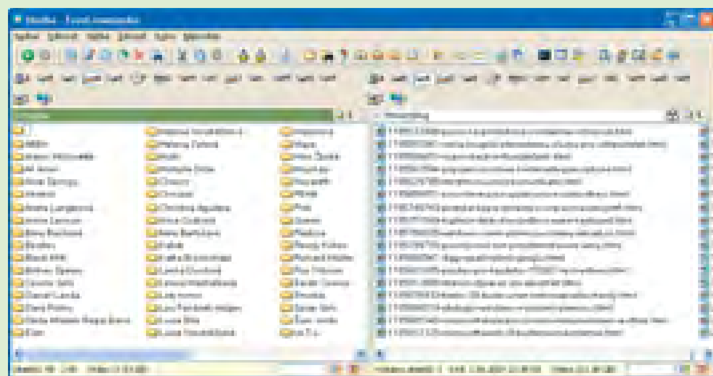
Co najdete na CD?

Na PPK CD 1/2008 najdete plnou verzi souboru nahrávek „České pohádky v MP3“ a kompletní balík programů Windows Live Suite. Na cédéčku se věnujeme i programům pro správu souborů a programům pro mobilní telefony a nechybí ani pravidelné rubriky Novinky a Zajímavosti.

FreeCommander 2007.10a

FreeCommander je velice zajímavý bezplatný správce souborů. Nabízí klasické dvousloupcové rozvržení okna se zobrazením dvou složek současně. Okno může být rozděleno horizontálně i vertikálně. Podporuje několik typů zobrazení obsahu složek včetně filtrování podle typu souborů a má bohaté možnosti výběru souborů.

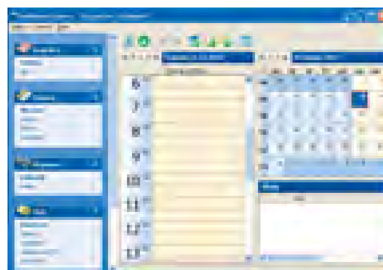
rubrika na cd: obsah cd/správa souborů

MyPhoneExplorer 1.6.4

MyPhoneExplorer je program pro správu mobilních telefonů značky Sony Ericsson prostřednictvím počítače. Program podporuje správu kontaktů, umí prohlížet historii hovorů, posílat SMS zprávy, přistupovat ke kalendáři a synchronizovat jej, zálohovat SMS zprávy a procházet paměť telefonu a pracovat s uloženými soubory, jako je třeba hudba nebo fotky. MyPhoneExplorer podporuje mimo jiné bezdrátové propojení mobilu s počítačem a velmi příjemně se s ním pracuje.

rubrika na cd: obsah cd/mobilní telefony

PSČ 3.0.1.4

PSČ 3 je šikovný program pro hledání poštovního směrovacího čísla obcí, nebo naopak obcí podle poštovního směrovacího čísla, a to na území České republiky a Slovenska. Poskytne také informaci, do kterého kraje a okresu nalezená obec náleží, a zobrazí její polohu na názorné mapce. Program můžete spouštět přímo z našeho CD nebo překopírovat na pevný disk.

rubrika na cd: obsah cd/zajímavosti

Flock 1.0.3

Flock je nový internetový prohlížeč vycházející z Firefoxu. Podporuje prohlížení stránek v panelech, nabízí kvalitní blokování reklamy na stránkách i vyskakovacích oken. V základní výbavě nechybí šikovná RSS čtečka. Stejně jako Firefox i Flock je rychlý a poměrně bezpečný prohlížeč. Vzhled programu můžete měnit pomocí skinů. Bonusem jsou implementované nástroje pro spolupráci s řadou internetových služeb pro publikování fotek, vystavování videa, sdílení odkazů nebo vedení blogu.

rubrika na cd: obsah cd/novinky

České pohádky v MP3

Soubor zvukových nahrávek „České pohádky v MP3“ jistě poskytne spoustu zábavy jak šikovným předškolákům, tak zvídavým školákům. Tradiční pohádkové příběhy jsou plné kouzel, čarovných darů, lásky, překvapení i legrace. Soubor obsahuje například pohádky Obušku z pytle ven!, O Zlatovlásce nebo Tři zlaté vlasy děda Vševěda. Hezké poslouchání na doma i do auta.

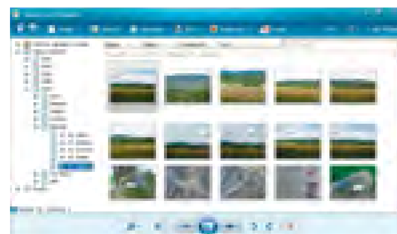
rubrika na cd: obsah cd/bonusy

Windows Live Suite

Zasílání okamžitých zpráv, sdílení fotografií, psaní blogu, organizace večírku, zábava na internetu nebo práce se všemi e-mailovými účty z jednotného uživatelského prostředí a s jedním účtem a heslem! To vše a mnohem víc nabízejí zdarma dostupné služby Windows Live, které vám přinášíme jako druhý bonus.

rubrika na cd: obsah cd/bonusy

NOVOROČNÍ PŘEDSEVZETÍ

Vážení čtenáři, my sice toto vydání dokončujeme ještě před Vánocemi, vy jej však do ruky dostanete až po Novém roce. Díky tomuto posunu se mohu z předvánočního a uzávěrkového stresu na chvilku přesunout do klidnějšího období. Smažení kapři budou snědeni stejně jako bramborový salát i vánoční cukroví, stromečky budou odstrojeny a my budeme uvažovat, jak začít plnit novoroční předsevzetí. Dali jste si také nějaká? Já je ještě nemám vymyšlená, ale pravděpodobně se mezi nimi objeví nějaký závazek ke zlepšení životosprávy – budu se víc pohybovat a pravidelně jíst. Budu také chtít vylepšit svou angličtinu a udržovat pořádek na pracovním stole a v počítači.

Jestliže je větší důraz na pořádek i mezi vašimi novoročními předsevzetími, přečtěte si v tomto vydání návod, jak si usnadnit třídění elektronické pošty. Pro ty, kdo chtějí trochu proniknout do tajů digitální fotografie, jsme připravili články o histogramech (to jsou grafy rozložení světlých a tmavých míst v obrázku) a jejich využití a o různých textových informacích, které v sobě každá digitální fotografie má nebo může mít.

Chcete-li legalizovat kancelářské programy ve svém počítači, dozvíte se v článku na straně 10, jaké máte možnosti. Možná zjistíte, že vyberete-li si tu správnou verzi, nemusí být ani kancelářský balík Microsoft Office příliš drahý. Ukážeme vám samozřejmě také to, jaké jsou k němu bezplatné alternativy a jak se vypořádat s různými formáty dokumentů.

Mezi návody v tomto vydání najdete i rady, jak v počítači upravit video prostřednictvím programu Windows Movie Maker, jak využít automatickou kontrolu pravopisu v nové verzi Wordu nebo jak vám jednoduchá excelovská tabulka pomůže předem odhadnout splátky zamýšlené půjčky.

Jestliže v nabídce rad a návodů není právě to téma, které vás nejvíc zajímá, neváhejte a napište nám o něj. Vaše dopisy jsou pro nás tou nejlepší inspirací a rádi obsah našeho časopisu přizpůsobíme vašim potřebám.

Jménem celé redakce přeji všem šťastný nový rok, pevné zdraví a mnoho úspěchů nejen při práci s počítačem. Děkujeme vám za přízeň, kterou jste nám v uplynulém roce věnovali, a budeme se snažit, abychom si ji zasloužili i v letech příštích. Jedině díky vaší důvěře je Počítač pro každého už několik let nejprodávanějším českým počítačovým časopisem, a my budeme rádi, udrží-li si toto prvenství i v budoucnosti.

Ivan Heisler, šéfredaktor

POZOR, ZMĚNA!

Předplatné objednávejte na nové adrese.

Předplatné časopisu Počítač pro každého nyní zajišťuje společnost SEND Předplatné, s. r. o.

Veškeré objednávky a další korespondenci ohledně předplatného v ČR (včetně případných reklamací nedoručených časopisů) posílejte na adresu

SEND Předplatné,
P. O. BOX 141, 140 21 Praha 4
(tel.: 225 985 225, e-mail: *ppk@send.cz*).

VÍCE NA STRANĚ 49

Reklamace poškozených nebo nečitelných CD/DVD nadále posílejte na adresu redakce, případně e-mailem na adresu *cd@ppk.cz*.

inzerce

Lehký tablet PC

Dell Latitude XT je tablet PC, který i s dotykovým perem váží méně než 2 kg. Volitelně je dostupný i displej „Daylight“, který se pyšní vysokou svítivostí. Displeje podporují technologii tzv. kapacitního ovládání, která dokáže rozpoznat dotek prstu i bez nutnosti tlaku na displej. Tím se tento tablet PC odlišuje od modelů s dotykovými displeji, které vyžadují větší sílu a tlak, aby systém rozpoznal zadávané podněty. Pro ovládání slouží plnohodnotná klávesnice s touchpadem i trackpointem, o výpočetní výkon se stará procesor Intel Core 2, grafická data připravuje grafická karta ATI Radeon X1250 a pevný disk může mít kapacitu až 120 GB.

DELL LATITUDE XT
Cena včetně DPH: 76 755 Kč.
www.dell.com

Média LightScribe v šesti barvách

Používáte-li pro vypalování tzv. LightScribe média, která umožňují vypálení popisu či obrázku na nedatovou stranu média, mohou vás zaujmout nové disky DVD+R od společnosti Verbatim. Ta totiž v prosinci 2007 uvedla na trh tyto disky se stranou pro popis v barvě červené, oranžové, žluté, modré a zelené. Kromě toho jsou v nabídce i LightScribe média CD-R s povrchovou úpravou zlaté barvy. Nové LightScribe disky DVD+R podporují rychlost zápisu 16x a disponují kapacitou 4,7 GB. Pro navrhování vlastních potisků médií nabízí Verbatim softwarový nástroj „LightScribe Template Labeler“, který je zdarma připraven ke stažení na stránce *www.lightscribe.com*. Tento program umožňuje jednoduchou tvorbu a prohlížení grafických potisků.

DISKY DVD+R VERBATIM
Cena balení pěti kusů v tenkých krabičkách: 130 Kč.
www.verbatim.com

VÝHERCI SOUTĚŽE S KŘÍŽOVKOU Z PPK 23/2007
Jazykové programy od společnosti Langsoft tentokrát dostanou tito úspěšní luštitelé:
První cenu – PC Translator 2007 (GB+D) v hodnotě 7735 Kč – získává M. Gärtner z Olomučan, druhou cenu – PC Translator 2007 (GB) v hodnotě 4460 Kč – K. Řezanina z Rosic, třetí cenu – PC Translator 2007 (D) v hodnotě 4460 Kč – J. A. Kaša z Karlových Varů, čtvrtou cenu – Language Teacher Komplet 2007 L2 (GB+D+F+SP+IT+RU) v hodnotě 2080 Kč – J. Hofman z Broumova a pátou cenu – Language Teacher 2007 (GB) v hodnotě 1130 Kč – I. Bažanová z Ostravy.
Blahopřejeme!

Jasný projektor

Mezi přednosti projektoru Hitachi CP-X417 patří vysoký jas 3000 ANSI lumenů, možnost práce v počítačové síti či digitální rozhraní HDMI pro možnost připojení projektoru jako zdroje obrazu moderních filmových přehrávačů. Objektiv s krátkou projekční vzdáleností promítá obraz s úhlopříčkou 153 cm ze vzdálenosti pouze 1,8 m. Projektor zobrazuje v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů a kontrastní poměr je 400:1. Tento model je osazen reproduktorem s výkonem 7 W, v tichém režimu je hlučnost projektoru pouze 29 dB. Rozměry přístroje jsou 340 × 270 × 117 mm a hmotnost činí 4 kg.

HITACHI CP-X417

Cena včetně DPH: 37 485 Kč.

www.hitachi.cz

Nové laserové tiskárny

HP LASERJET P1005

Cena včetně DPH: 3558 Kč.

HP LASERJET P1006

Cena včetně DPH: 4153 Kč.

HP LASERJET P1505

Cena včetně DPH: 5343 Kč.

www.hp.cz

Od 1. ledna 2008 zařadila společnost Hewlett-Packard do své nabídky levných monochromatických laserových tiskáren tři modely: LaserJet P1005, LaserJet 1006 a LaserJet 1505. Modely P1005 a P1006 jsou určeny pro nasazení v malé či domácí kanceláři a odlišují se rychlostí tisku – model P1005 má udávanou rychlost tisku až 14 str./min a tiskárna P1006 dokáže podle údajů výrobce pracovat rychlostí až 16 str./min. Model LaserJet P1505 je díky větší rychlosti tisku (až 23 str./min.) a robustnější konstrukci, díky které je připraven na větší tiskovou zátěž, schopen splnit tiskové úlohy i od menší skupiny uživatelů.

Ekologický LCD monitor

Společnost Lenovo uvádí na trh 19palcový LCD monitor ThinkVision L193p, kterému byla udělena certifikace EPEAT Gold. Pro udělení tohoto certifikátu musel monitor splnit 23 povinných kritérií a alespoň 20 z celkem 28 volitelných EPEAT kritérií – hodnocení sledují např. podíl ekologicky rizikových materiálů, délku životnosti, šetření energií či systém recyklace. Tento monitor např. v plastových dílech využívá přes 25 % recyklovaného spotřebního odpadu. Model ThinkVision L193p pracuje v rozlišení 1280 × 1024 bodů, úhly pohledu jsou ve vertikálním i v horizontálním směru 160 stupňů, svítivost displeje je 300 cd/m², kontrastní poměr činí 800:1 a dobu odezvy udává výrobce 5 ms. Pro připojení k počítači jsou zde konektory D-Sub a DVI-D.

LENOVO THINKVISION L193P

Cena včetně DPH: 7128 Kč.

www.lenovo.com

Přenosný projektor

Díky hmotnosti pouhých 1,8 kg a rozměrům jen 248 × 785 × 199 mm představuje projektor BenQ CP220c snadno přenosný přístroj pro promítání prezentací či třeba pro promítání filmu na chalupě. Aby byl při přemísťování tento model dostatečně odolný, je jeho ovládací panel vyroben z leštěného kovu a tělo projektoru je zhotoveno z hořčíkové slitiny. BenQ CP220c je vybaven optikou Carl Zeiss, zobrazuje v rozlišení 1024 × 768 bodů, má svítivost 2000 ANSI lumenů a kontrastní poměr činí 700:1. Projektor je také vybaven dálkovým ovladačem a množstvím vstupů pro připojení PC nebo videozdrojů.

BENQ CP220C

Cena včetně DPH: 18 490 Kč.

www.benq.cz

Barevná laserovka

Barevná laserová tiskárna Oki C3450n je určena pro jednotlivce i pro malé pracovní skupiny. Tento model tiskne barevně rychlostí až 16 stran za minutu a v černobílém režimu pořizuje až 20 výtisků za minutu. Zajímavé na něm je i to, že podle údajů výrobce vytiskne první stránku již za 10 sekund. Při zakoupení tiskárny obdržíte v balení tonerovou náplň s kapacitou na vytištění cca 1 500 stran, při nákupu nového toneru jsou k dispozici tonerové kazety s kapacitu až na 2 500 stran. Tiskárna je vybavena rozhraním USB 2.0 a disponuje i síťovým rozhraním Ethernet pro připojení do počítačové sítě. Tisk probíhá v rozlišení až 1200 × 600 dpi a tiskový mechanismus je koncipován na zátěž až 35 000 stránek. K tiskárně se dodává program pro správu a řízení tisku, který zároveň dokáže monitorovat využití tiskárny a náklady na tisk. Rozměry tohoto modelu jsou 290 × 376 × 479 mm a hmotnost činí 21 kg.

OKI C3450N

Cena včetně DPH: 11 305 Kč.

www.oki.cz

RODIČE JSOU SILNĚ ZNEPOKOJENI MÍROU NÁSILÍ A SEXU V TELEVIZI

Evropští rodiče se domnívají, že v televizi je příliš mnoho sexu a násilí, ale také věří, že televize má pozitivní vliv na jejich děti. Rodiče mají tendenci nejen kontrolovat, na co se děti dívají, ale volají také po větší přísnosti kontrolních orgánů ohledně náplně některých televizních pořadů. To jsou výsledky výroční evropské studie společnosti UPC, která se zabývala chováním televizních diváků. Průzkum oslovil téměř šest tisíc rodičů ve třinácti evropských zemích.

Studie ukázala, že ačkoli dohled rodičů nad sledováním televize je zřejmý celoevropský trend, děti z východních částí Evropy mají v tomto ohledu určitou volnost. Východoevropské děti tráví před televizí více času než děti západoevropské. Zprávu lze nalézt na *http://www.upc.cz/pdf/evropskypruzkum.pdf*.

http://www.upc.cz

IBM UVÁDÍ LOTUS SAMETIME 8

Společnost IBM oznámila, že Lotus Sametime Standard 8 a nový produkt Lotus Sametime Entry jsou k dispozici od 3. prosince. Produkt IBM Lotus Sametime Entry je určen pro firmy, které hledají alternativu veřejných služeb rychlého posílání zpráv (instant messaging). Malé a středně velké firmy ocení u produktu Lotus Sametime Entry šifrované a ověřené posílání zpráv v podnikovém prostředí, které lze snadno nainstalovat a vyjde levněji než jiné sady rychlého posílání zpráv. Sametime Entry kromě toho podporuje různé serverové a klientské operační systémy, nenutí organizaci používat jediný operační systém ani nevyžaduje upgrady osobních počítačů a serverů. Řešení Lotus Sametime Entry se integruje s podnikovými aplikacemi jako Microsoft Office nebo e-mailovým programem Microsoft Outlook.

http://www.ibm.com/cz

TREND MICRO CHRÁNÍ SMARTPHONY SONY ERICSSON

Společnost Trend Micro Incorporated oznámila, že software Trend Micro Mobile Security (TMMS) 3.0 je k dispozici i pro operační systém Symbian/UIQ 3.0, který je instalován v telefonech Sony Ericsson řady P1. Noví uživatelé těchto zařízení si mohou přímo stáhnout zkušební verzi TMMS 3.0 a vyzkoušet si ji. Toto řešení také chrání před úniky dat prostřednictvím firewallů a technologií pro zjišťování průniků.

Trend Micro Mobile Security 3.0 je určen pro zařízení s operačním systémem Symbian OS 9.1/UIQ 3.0, použitým v modelech Sony Ericsson P1, W960 a M600. Trend Micro Mobile Security 3.0 pro Windows Mobile 5.0/6.0 je k dispozici od konce listopadu 2006, zatímco Trend Micro Mobile Security 3.0 pro Symbian/S60 3rd Edition se prodává od dubna 2007.

Trend Micro Mobile Security 3.0 pro Symbian/UIQ 3.0 je k dispozici okamžitě, v ceně od 28,26 eur na zařízení včetně daně. Trend Micro Mobile Security 3.0 pro Windows Mobile a Trend Micro Mobile Security 3.0 pro Symbian/S60 3rd Edition jsou k dispozici také okamžitě, v cenách od 28,26 eur na zařízení včetně daně.

http://www.trendmicro.com/mobilesecurity

NOVINKY Z HERNÍHO SVĚTA

Hororová akce **Clive Barker´s Jericho** je v prodeji také v České republice a na Slovensku. Hra založená na scénáři slavného autora hororové literatury Clivea Barkera vás přenese do odlehlé poušti Blízkého východu, kde se záhadně objeví dávno ztracené město, v jehož srdci bují zlo. Vaším úkolem bude v rámci týmu Jericho zlo potřít. Členové týmu budou mít k tomuto účelu nejen bojový výcvik, ale i speciální nadpřirozené schopnosti. V prodeji je také česká verze akční střílečky **Gears of War**. Obě hry v české verzi jsou v prodeji za 999 Kč/ 1299 Sk (včetně DPH). Společnost CD Projekt oznamuje, že byl zahájen prodej titulu **Zlatý kompas**. PC hra vychází ze stejnojmenného filmu. Stejně jako většina filmů s fantasy námětem i Zlatý kompas byl natočen podle knižní předlohy, a to přímo podle knižní trilogie od Philipa Pullmana s názvem Jeho temné esence. Fantasy příběh Zlatý kompas zavede hráče do paralelního světa, v němž duše každého z nás na sebe bere zvířecí podobu, lidé mají schopnost porozumět zvířatům a spojit s nimi síly proti společnému nepříteli. PC hra Zlatý kompas je v prodeji v české verzi za cenu 799 Kč/ 999 Sk. Na pultech prodejen najdete také hru **Beowulf**: v roli Beowulfa, legendárního severského válečníka, se vydáte do Dánska, kde máte zničit krvelačnou bestii, která rozsévá hrůzu po mrazivé zemi. Hra v angličtině a s českými titulky je v prodeji za 999 Kč. **Kayne&Lynch: dead man** je akční střílečka, ve které jsou dva hlavní hrdinové svedeni na společnou cestu a hráč musí postupně rozplétat jejich složité osudy. Anglická hra s českým manuálem je v prodeji za 999 Kč. České titulky jsou připraveny k volnému stažení.

http://www.cdprojekt.cz , http://www.cenega.cz

MS OFFICE
www.microsoft.com/cze
OPENOFFICE.ORG
www.openoffice.cz
DOKUMENTY GOOGLE
http://docs.google.com/

Čím vybavit kancelář

Které kancelářské balíky jsou v současné době nejpoužívanější a co nabízejí? Na to se podíváme v tomto článku.

V současné době se pro operační systém Windows používají různé verze MS Office (v prodeji je ale pouze nejnovější MS Office 2007) a bezplatný kancelářský balík OpenOffice.org. Do výčtu je však třeba zařadit také 602Office, který vychází z balíku OpenOffice.org. To jsou asi nejčastěji u nás používané kancelářské balíky.

V případě, že potřebujete úřadovat i na cestách a nemáte k dispozici svůj počítač, můžete využít třeba službu Google Docs.

Při rozhodování, který kancelářský balík si pořídit, bude hrát svou roli cena. Neměla by však být jediným kritériem: počítejte s tím, že některé dokumenty budete pravděpodobně sdílet s jinými uživateli, a pak je třeba vzít v potaz také otázku přenositelnosti dokumentů.

MS OFFICE

Nejnovější verze tohoto balíku nese označení 2007 a přinesla výraznou změnu i pro koncové uživatele: tvůrci totiž výrazně změnili způsob ovládání některých aplikací. Klasickou nabídku příkazů nahradilo tlačítko Office a hlavně pás karet, který nabízí veškeré dostupné nástroje. Tato změna se týká MS Wordu, MS Excelu a PowerPointu. MS Access (databáze) a MS Outlook si ponechaly původní způsob ovládání.

DOSTUPNOST MS OFFICE 2007

MS Office 2007 je dostupný v několika verzích. S novými počítači se obvykle dodává sada Office Standard. MS Office je lokalizován do češtiny.

V současné době probíhá akce, při které je možné **MS Office pro studenty a domácnosti** získat za 1690 Kč (vč. DPH). Ukončení této akce se plánuje na konec února 2008.

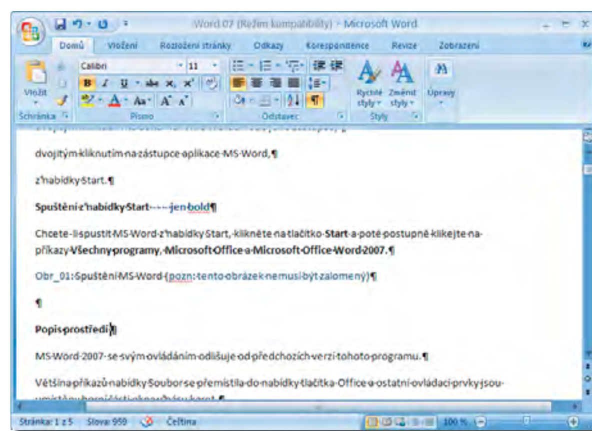
To, které produkty tato sada obsahuje, najdete v připojené tabulce. Zakoupením tohoto balíku získáte licenci pro tři počítače pro nekomerční použití.

Kromě toho trvale běží akce, kdy studenti denního studia a pracovníci škol registrovaných na MŠMT mohou pořizovat pro domácí použití různé verze MS Office za výhodné ceny.

V případě, že máte možnost (ve firmě) využít podpory SharePoint Services, můžete při používání jednotlivých aplikací MS Office využívat i řadu dalších možností určených pro práci v kolektivu. Jednotlivé dokumenty aplikací MS Office je možné doplnit o makra. Ta můžete buď nahrát (to znamená, že dokumentu ukážete, jaké úkony má udělat), nebo naprogramovat pomocí jazyku Visual Basic.

Výhodou je to, že části dokumentů z jednotlivých aplikací můžete vkládat do dokumentů jiných aplikací (například část tabulky Excelu můžete vložit do dokumentu MS Wordu). Takto vložená data mohou být propojena, takže při změně původní tabulky se tato změna promítne také v datech vložených do jiného dokumentu.

▼ MS Word 2007.

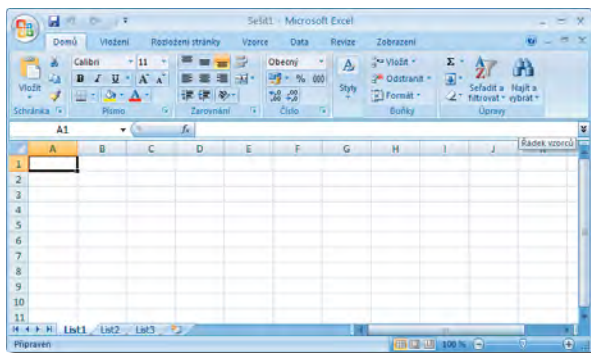

APLIKACE MS OFFICE

MS Word je textový editor, který nabízí řadu možností pro formátování textu, tvorbu dokumentů hromadné korespondence a další možnosti. Tabulkový procesor **MS Excel** nabízí řadu funkcí pro práci s tabulkami. Tabulky lze doplnit obrázky, grafy prezentujícími data v tabulce, organizačními diagramy a dalšími grafickými prvky. I bez nutnosti tvorby maker můžete omezit hodnoty vkládané do jednotlivých buněk. **PowerPoint** je aplikace určená pro tvorbu a promítání prezentací. **MS OneNote** je aplikace, která nabízí jedno místo ke shromáždění dat různých typů a forem. Kromě uskladnění dat nabízí také nástroje pro jejich rychlé vyhledávání. Obsahuje i snadno použitelné nástroje pro spolupráci, tak aby více uživatelů mohlo naráz zpracovávat nadměrné množství informací. **MS Outlook** je aplikace určená pro práci s elektronickou poštou a kalendářem a nabízí také správu kontaktů a úkolů. Plné možnosti Outlooku máte k dispozici v případě, můžete-li využívat pod-

▼ Přehled aplikací v základních sadách MS Office 2007. Ceny jsou orientační, například u sady Standard jsme na internetu našli ceny v rozsahu od 8 800 Kč do 12 900 Kč.

Sada MS Office	Office pro studenty a domácnosti	Office Standard	Office Small Business	Office Professional
Orientační cena (vč. DPH)	V akci 1600 Kč	9 000 Kč	10 900 Kč	13 300 Kč
Word 2007	✓	✓	✓	✓
Excel 2007	✓	✓	✓	✓
PowerPoint 2007	✓	✓	✓	✓
OneNote 2007	✓			
Outlook 2007		✓		
Outlook 2007 + Business Contact Manager			✓	✓
Publisher 2007			✓	✓
Access 2007				✓

▲ MS Excel 2007.

poru služeb MS Exchange Serveru. Možná vás překvapilo, že Outlook není součástí všech sad MS Office. Microsoft jeho absenci odůvodňuje tím, že Windows XP i Windows Vista nabízí samostatnou aplikaci se stejným určením (Windows XP nabízejí Outlook Express, Windows Vista pak Windows Mail).

MS Publisher je nástroj pro navrhování marketingových materiálů – letáků, brožur a podobně. **MS Access** je databáze – nabízí ukládání dat do tabulek, nastavení vazeb (relací) mezi tabulkami, výběr dat pomocí dotazů a prezentaci dat v podobě formulářů a tiskových sestav.

OPENOFFICE.ORG

OpenOffice.org je kancelářský balík, jehož instalaci si můžete zdarma stáhnout z internetu. Najdete ji také na přiloženém PPK CD.

V současné době je ke stažení připravena verze 2. Z hlediska licence se jedná o open-source produkt. Pro vás jako pro uživatele to znamená, že jej můžete používat pro soukromé i komerční účely a můžete jeho instalaci bezplatně předávat dál. V případě, že jste používali MS Office do verze 2003 a uvažujete o přechodu na OpenOffice.org, počítejte s tím, že některé příkazy jsou v jiných nabídkách a u některých operací se postup odlišuje. Nicméně přechod by neměl být náročný a dá se dobře zvládnout. To platí v případě, že používáte často využívané funkce textového editoru nebo tabulkového procesoru. V případě speciálně upravených dokumentů (např. dokumentů obsahujících makra) bude přechod obtížnější. Také v OpenOffice.org je možné vytvářet makra, buď nahráním, nebo v jazyku OOBasic.

APLIKACE OPENOFFICE.ORG

Kancelářský balík tvoří textový editor **Writer**, tabulkový procesor **Calc**, aplikace pro práci s prezentacemi **Impress**, aplikace pro práci s obrázky **Draw**, databáze **Base** a editor matematických výrazů **Math**.

Také tyto aplikace nabízejí řadu možností pro zpracování dokumentu. I pomocí textového editoru Writer můžete pracovat s hromadnou korespondencí, podobně jako u MS Wordu můžete také generovat obsah dokumentu, vytvořit rejstřík a můžete využívat i další možnosti.

Při vytváření tabulek můžete také omezit hodnoty vkládané do buněk bez nutnosti vytvářet makra – tato vlastnost dovoluje zkušenějším uživatelům podobně jako v Excelu vytvářet tabulky, se kterými mohou pracovat i méně zkušení uživatelé.

KDYŽ NEJSTE U SVÉHO POČÍTAČE...

... a potřebujete nutně vytvořit nějaký dokument, můžete využít služeb internetové kavárny. Některé kavárny nabízejí OpenOffice.org nebo MS Office. Můžete však použít „internetovou kancelář" Dokumenty Google. Podmínkou používání je bezplatná registrace.

CO DOKUMENTY GOOGLE NABÍZEJÍ

Pomocí této internetové aplikace můžete vytvořit textový dokument, tabulku a prezentaci.

Na rozdíl od předchozích balíků je ovládání těchto programů v angličtině.

Při testech jsme zkoušeli načítat jednoduché dokumenty (obsahující text, tabulku a obrázek) vytvořené v OpenOffice.org a MS Wordu – podařilo se a dokumenty bylo možné editovat. Podobně tomu bylo i s jednoduchou tabulkou v MS Excelu a OOCalcu (tabulka obsahovala funkce Suma, Průměr a Maximum). Dokumenty MS Office bylo třeba uložit ve starších formátech (doc a xls).

Textový editor a tabulkový procesor nabízejí jen základní možnosti (v porovnání s dříve popsanými balíky), i tak však můžete při troše snahy vytvořit fungující tabulku, úhledný textový dokument nebo hezkou prezentaci.

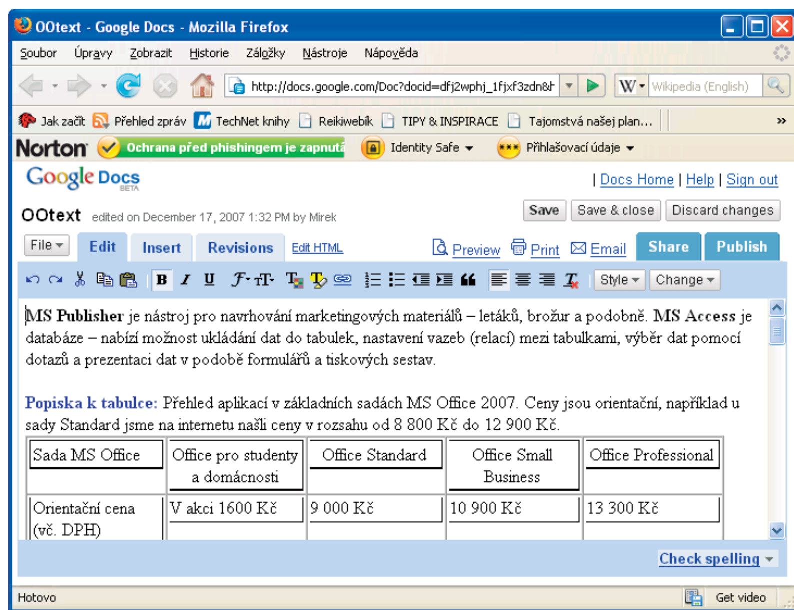
Výhodou je, že ke svým dokumentům můžete přistupovat z kteréhokoliv počítače, který může na internetu otevřít potřebné stránky. Možnosti těchto programů však opravdu zatím nedosahují možností, které nabízí klasické kancelářské balíky. ■ mzi

MAKRO

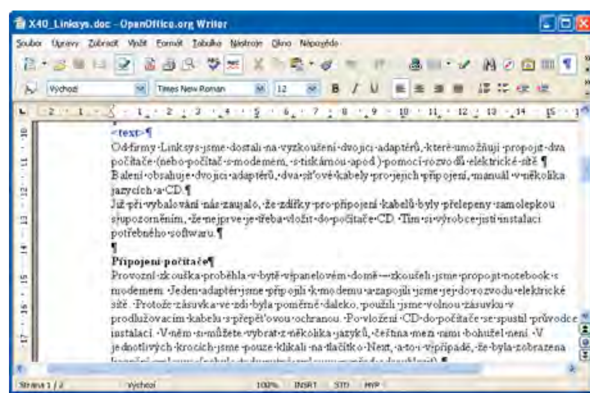
Makro je název pro akci nebo posloupnost akcí, které lze snadno spustit a které se využívají pro automatizaci úloh.

DOKUMENTY GOOGLE

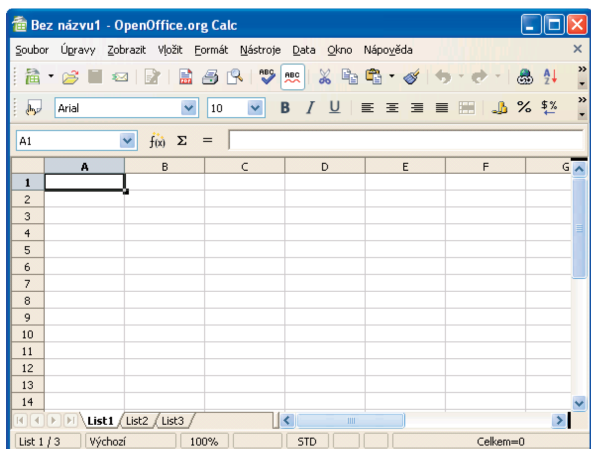
Na úvodní stránku se dostanete tak, že v horní části stránky *www.google.com* kliknete na odkaz **Další**. V další zobrazené stránce vyhledejte odkaz **Dokumenty Google** a klikněte na něj.

▶ Internetová kancelář v podání Googlu.

▼ Textový editor balíku OpenOffice.org.

▼ Tabulkový procesor Calc.

Přenositelnost dokumentů

I uživatelé, kteří pracují jen u jednoho počítače, nezřídka potřebují, aby určitý dokument bylo možné otevřít i na jiném PC – například když jej chtějí poslat kolegovi/příteli/příbuznému. Jaký formát je v takovém případě vhodné použít?

FORMÁTY Z MS OFFICE

Na poli kancelářských balíků jednoznačně vládne firma Microsoft se svým produktem MS Office, a tak formáty souborů, do nichž programy obsažené v tomto balíku data ukládají, jsou nepsaným standardem. Není však dobré spoléhat se na to, že například dokument uložený ve Wordu otevře každý. Vzhledem k nezanedbatelné ceně MS Office nemusí příslušný program každý člověk mít.

Převod dokumentu do formátu PDF není nic náročného. Stačí si nainstalovat speciální program.

Na druhou stranu zbytečné starosti si uživatelé dělají kolem rozdílných verzí MS Office. Hodně humbuku se například strhlo kolem nového balíku MS Office 2007, který opustil tradiční formáty a přinesl formáty nové, otevřené a z mnoha důvodů dokonalejší. Strach uživatelů, že starší verze Office nové formáty neotevřou, se nakonec ukázal zcela zbytečný – stačí si jednoduše doinstalovat balíček, který podporu nových formátů přinese. S formáty MS Office 2007 tak můžete bez problémů pracovat i v MS Office 2000, XP a 2003. Problémy nastanou jen ve starších verzích MS Office, ty však už dnes prakticky nikdo nepoužívá a navíc měly problémy už s formáty používanými v MS Office 2000/XP/2003.

PŘENOSITELNOST FORMÁTŮ Z MS OFFICE

Výhodou formátů MS Office je i fakt, že díky jejich velkému rozšíření je umí přečíst i mnoho dalších programů. Například konkurenční balík OpenOffice.org se už od své první verze touto schopností okázale chlubí a nabízí tak možnost bezplatné náhrady MS Office. Nutno ovšem dodat, že celá věc má přece jen háček. OpenOffice.org umí sice formáty MS Office přečíst (i když ani v tom není stoprocentní, problémy má zejména s prezentacemi), ale ve většině případů už není schopen s těmito formáty bezproblémově pracovat. Samozřejmě pokud máte jednoduchý textový dokument z Wordu, můžete jej ve Writeru (textový editor z OpenOffice.org) v klidu upravit a znovu uložit. Ve Writeru vytvořený dokument dokonce můžete uložit ve formátu MS Word a skutečný Word s ním nebude mít problémy. Když už však do takového dokumentu vložíte například tabulku se svislým textem, nezobrazí se korektně, a čím složitější prvky dokumentu použijete, tím více problémů budete s přenosem dokumentu mít. U tabulek je pak tento problém ještě markantnější – tabulky vytvořené v OpenOffice.org Excel často ani neotevře a Calc (tabulkový procesor v OpenOffice.org) neumí některé funkce Excelu importovat. Složitější tabulku sice zobrazí, ale pracovat s ní už moc nelze. Prezentace, jak už jsme naznačili, mezi OpenOffice.org a MS Office téměř nelze přenášet, nebo alespoň ne tak, aby v obou balících vypadaly a chovaly se stejně. To samé pak v podstatě platí o všech ostatních programech, které podporují soubory vytvořené v MS Office.

K předešlému odstavci by se možná ještě slušelo dodat, že pod pojmem formáty z MS Office jsme měli na mysli formáty z MS Office 2000/XP/2003. Formáty MS Office 2007 není v OpenOffice.org (ani v jiných aplikacích) zatím vůbec možné otevřít. Přesto do budoucna by právě díky nim mohla nastat změna. Vzhledem k tomu, že jejich specifikace jsou otevřené, budou s nimi konečně moci plnohodnotně pracovat i jiné programy. Je tedy velká šance, že právě tyto formáty budou univerzálně přenositelné. To je ale zatím hudba budoucnosti, byť možná ne tak vzdálené.

LECCOS ŘEŠÍ PDF

Chcete-li někomu předat dokument, je nejvhodnější volbou formát PDF. Ten byl koneckonců za tímto účelem vymyšlen a jeho hlavní výhoda je zřejmá – zobrazí se na všech počítačích zcela stejně a není omezen žádnou platformou. Otevřít PDF mohou třeba i uživatelé operačních systémů Linux či Mac OS X. Přitom převod do formátu PDF není nic náročného. Stačí si nainstalovat speciální program – virtuální tiskárnu (například PDFCreator). V programu, kde jste dokument vytvořili, pak stačí zadat „tisk“ tohoto dokumentu do formátu PDF a všude stejně zobrazitelný soubor je na světě. Navíc u PDF nebudete mít ani problémy s jeho přenosem po internetu. Soubory v tomto formátu jsou objemově malé, a protože nemohou obsahovat viry, jsou všude přijímány.

PŘENOS ROZPRACOVANÉHO DOKUMENTU

Problém ovšem nastává, chcete-li přenášet dokument mezi dvěma (či více) počítači, přičemž na tomto dokumentu se má na všech počítačích pracovat. V takovém případě je nejlepší si zjistit, jaké je na všech PC dostupné programové vybavení, a podle toho zvolit vhodný formát. Například u obyčejných textových dokumentů můžete použít jednoduchý formát RTF (Rich Text Format), který je široce podporován. Ovšem čím univerzálnější formát zvolíte, tím méně možností bude nabízet a tím hůře se s ním bude pracovat. Pokud tedy upravujete dokumenty na více počítačích, je vhodné si zajistit, aby na všech PC bylo stejné (resp. hodně podobné) softwarové vybavení. ■ aha

SOUNDBLASTER X-FI XTREME AUDIO NOTEBOOK

Cena včetně DPH: 1750 Kč.

Poskytl: Creative Labs, *www.cz.europe.creative.com*

Kvalitní zvuk na notebooku

Pokud rádi posloucháte hudbu, nebo s ní dokonce pracujete, máte na notebooku velmi omezené možnosti. Mnoho notebooků nabízí pouze stereovýstup a linkový vstup; digitální zvukový výstup SPDIF ve standardní výbavě obvykle nefiguruje.

+ kvalitní zvuk, funkce pro úpravu zvuku, digitální optické a analogové porty

– kartu lze snadno vytáhnout ze slotu, nutnost dokoupit adaptér pro vícekanálový analogový výstup, rozhraní ovladače není lokalizováno do češtiny

Věnujete-li se jen nenáročnému poslechu hudby, lze tento nedostatek oželet. Avšak v případě, kdy chcete notebook využít pro přehrávání DVD filmů, určitě oceníte možnost připojit k přenosnému počítači vícereproduktorovou soustavu – třeba pětici reproduktorů s jedním subwooferem. Taková reproduktorová soustava vám totiž nabízí možnost vychutnat si u filmů nebo při hraní her prostorový zvuk.

Pomocí přídavné zvukové karty lze i z přenosného počítače získat kvalitní zvukový výstup.

Standardní zvuková karta notebooku už vůbec nebude vyhovovat potřebám uživatelů, kteří pracují s hudebními programy. Ovšem i z notebooku bez digitálního zvukového výstupu lze získat velmi kvalitní zvukový výstup. Na trhu jsou totiž různé externí zvukové karty. Ty se mohou k notebooku připojovat přes rozhraní USB či PCMCIA. Nejnověji jsou pak k dispozici zvukové karty, které se vkládají do slotu Express Card. Takovou kartou je i SoundBlaster X-Fi Xtreme Audio Notebook.

▼ Ovládací program poskytuje všechny informace o zvolených režimech zvuku. Zde vidíte, že je aktivní funkce EAX s profilem Amphitheater, že jsou připojena sluchátka a je aktivní funkce X-Fi Crystalizer.

PŘEDNOSTI

Díky jednoduché instalaci zvládne tuto kartu zprovoznit i běžný uživatel – stačí z přiloženého disku CD nainstalovat ovladače a kartu vložit do patřičného slotu v boku notebooku. K ovládání zvukové karty slouží speciální ovládací rozhraní, které je dostupné přes malou ikonku v systémové liště. Toto zařízení nabízí dva konektory: jeden slouží pro připojení zvukového zdroje a mikrofonu, druhý pro výstup zvuku. Zvukové vstupy a výstupy jsou jak analogové, tak digitální optické.

Ať již sledujete film ve formátu DivX, nebo si pouštíte hudební „empétrojky“, můžete využít řady funkcí, které umožňují dodat zvuku nový rozměr. K dispozici je osm profilů funkce EAX, které mohou dopřát zvuku virtuální rozměr kina, obývacího pokoje či třeba operního sálu. Tyto efekty lze aplikovat na všechny zvuky vycházející z počítače, tedy i na systémové zvuky či na přehrávání internetových rádií.

Funkce X-Fi Crystalizer má v popisu práce navrátit původní „lesk“ nejen souborům MP3. Subjektivně můžeme potvrdit, že při použití této funkce došlo k „oživení“ přehrávané hudby: přehrávané soubory MP3 znějí skutečně lépe a postupem času jsme si zvykli poslouchat hudbu už jen s touto funkcí. Také tato funkce je aplikovatelná na všechny zvuky.

Další zajímavou funkcí je X-Fi CMSS-3D Headphone. Tato funkce umožňuje simulaci prostorového zvuku z běžného stereozvuku při použití sluchátek. Pochvalu zaslouží i celá softwarová výbava, která zahrnuje např. také přehrávač hudebních souborů, program pro ripování a organizaci hudby. Nevýhodou těchto aplikací však je, že s uživatelem nekomunikují česky.

Důležité je také zmínit, že kvalitu uvedených funkcí oceníte, máte-li k notebooku připojeny kvalitní reproduktory nebo sluchátka. Dá se však předpokládat, že pokud si kupujete zvukovou kartu, jako je SoundBlaster X-Fi Xtreme Audio Notebook, vhodnou zvukovou aparaturu máte.

NEVÝHODY

Potřebujete-li připojit zvukovou kartu k vícereproduktorové soustavě pomocí analogových výstupů, musíte ke kartě za 770 Kč přikoupit speciální adaptér. Jeho pomocí lze připojit soustavu reproduktorů 5.1 nebo 7.1. Tato varianta sice umožňuje zachovat malé rozměry karty, ale znamená také investici navíc.

Podobně jako u jiných karet do slotu Express Card se nám ani v případě této karty nelíbilo, že ji lze ze slotu poměrně snadno vytáhnout – to se nám přihodilo např. při odpojování kabelu od reproduktorů či od sluchátek. Pokud však chcete z notebooku poslouchat kvalitní zvuk, bude tato zvuková karta vhodným řešením. Pro majitele notebooků, které nejsou slotem Express Card vybaveny, je k dispozici i varianta pro slot PCMCIA. ■ **Adam Nosek**

Vylepšujeme počítač

Do prvního vydání roku 2008 jsme připravili několik tipů, které vám pomohou docílit pohodlnějšího pracovního prostředí, a zmíníme i zajímavé doplňky, díky kterým můžete i s malými investicemi a bez velkých technických znalostí rozšířit využitelnost počítače.

DOPLŇKY PRO BĚŽNÉ UŽIVATELE PC

Naše tipy jsme rozdělili do dvou oblastí: do té první spadají náměty pro dokoupení produktů, které zvýší kvalitu práce na běžném počítači – sem patří např. ergonomické doplňky, jako je gelová podložka pod myš, ale také dobře tvarovaná myš a klávesnice. I při práci mnozí uživatelé ocení poslech hudby – pro ně lze doporučit pořízení reproduktorů, případně (pokud nechtějí rušit své okolí) sluchátek. Pro ty, kteří používají počítač pro hlasovou komunikaci – např. prostřednictvím programu Skype –, bude vhodným doplňkem počítače náhlavní sada neboli headset. Tato sada se skládá ze sluchátek a z mikrofonu a umožňuje běžný hovor. Pokud se při hovoru s druhým účastníkem chcete na sebe i dívat, bude se hodit webová kamerka.

Při práci s počítačem je důležitá i výměna dat mezi počítači – pro tu jsou ideální malé paměťové USB flash disky, chcete-li přenášet více dat, pak se výborně osvědčí přenosné pevné disky.

DOPLŇKY PRO NÁROČNĚJŠÍ UŽIVATELE

Do druhé kategorie jsme zařadili produkty vhodné pro hráče her a milovníky filmů, kteří pro jejich přehrávání používají i počítač. Zde se uplatní dokoupení kvalitních prostorových reproduktorů, televizní karty či herních ovladačů. Jelikož instalace her i ukládání filmů jsou náročné na velikost diskového prostoru, bude pro tyto uživatele důležité i pořízení dostatečně velkého externího pevného disku pro zálohování dat.

OCHRANA PŘED ELEKTŘINOU

Důležitá je také bezpečnost – zde nemáme na mysli ochranu proti virům a jiným škodlivým nástrahám, ale ochranu samotného počítače a k němu připojených zařízení. Počítač je sestaven z elektronických součástek, které jsou náchylné na špičky elektrického napětí, způsobené například bouřkou.

Pomocí některých doplňků docílíte většího pohodlí při práci s PC, pomocí jiných rozšíříte jeho možnosti.

Pro všechny uživatele počítačů je tak vhodnou investicí pořízení přepěťové ochrany, která ochrání počítačové komponenty proti výkyvům v elektrické síti.

K tomuto účelu jsou pro domácí uživatele ideální prodlužovací kabely se zásuvkami chráněnými proti výkyvům napětí. U těchto modelů se zaměřte na počet chráněných zásuvek, abyste kromě počítače samého mohli dopřát klid od přepěťových špiček v napájení i monitoru, reproduktorům, tiskárně a případně dalším zařízením, která běžně používáte. Ceny se pohybují cca od 400 Kč.

▲ Prodlužovací kabel s chráněnými zásuvkami a s integrovaným akumulátorem spolehlivě ochrání počítač před výkyvy napětí v elektrické síti i před výpadkem elektřiny.

Pokud potřebujete jak ochranu proti výkyvům napětí, tak i zálohu energie v případě výpadku proudu, můžeme doporučit model s chráněnými zásuvkami a také s integrovaným akumulátorem. Díky němu i při výpadku elektrického proudu budete mít dostatek času pro uložení rozdělané práce a pro standardní vypnutí počítače. Nejlevnější modely s akumulátorem pořídíte za cenu kolem 2000 Kč. Mnohé takové produkty obsahují i ochranu telefonní linky.

Doplňky pro běžné PC

ERGONOMICKÁ KLÁVESNICE A MYŠ

Pro docílení co největšího pohodlí při práci s počítačem je velmi důležité mít klávesnici a myš, které vám padnou do ruky. Prodávají se různě tvarované klávesnice a myši, které byly vyvíjeny s úmyslem co nejvíce respektovat požadavky uživatelů na ergonomii. Pokud se rozhodujete pro koupi nové klávesnice a myši, pak jsou velice zajímavé bezdrátové modely, pomocí nichž z vašeho stolu zmizí překážející kabely od klávesnice a myši. Komplet bezdrátové klávesnice a myši stojí cca od 600 Kč.

Obzvláště při delší práci s počítačem oceníte výhody gelové podložky pod myš. Ta vám díky ergonomickému tvarování zpříjemní práci a s myší se vám bude pohodlněji manipulovat. Ceny těchto podložek obvykle nepřevyšují částku 200 Kč.

PŘENÁŠÍME DATA

Pro přenos dat mezi počítači se výborně hodí USB flash paměťové disky. Jsou malé, nabízejí dostatek paměti pro data a k počítačům se připojují přes rozhraní USB. U počítačů pracujících pod operačním systémem Windows ME a novějším není třeba pro jejich zprovoznění instalovat ovladače. Ceny jsou dnes velice příjemné: za levný model s kapacitou 1 GB zaplatíte kolem 200 Kč, flash disk s kapacitou 2 GB vás vyjde přibližně na 320 Kč a 4 GB přenosné paměti pořídíte i za cenu kolem 800 Kč. Pokud máte v úmyslu přenášet mezi počítači větší objemy dat, pak vás osloví přenosné pevné disky. Také tyto disky se k počítači připojují přes rozhraní USB a i v tomto případě se obejdete bez instalace ovladačů. Jejich ceny jsou velmi lákavé: za 2500 Kč lze pořídit přenosný disk s kapacitou 160 GB.

REPRODUKCE ZVUKU

Reproduktorů je na trhu pestrá nabídka. Pro nejméně náročné posluchače jsou k dispozici reproduktory i za cenu nižší než 200 Kč. Taková dvojice stereoreproduktorů vystačí pro běžný poslech hudby či pro ozvučení multimediálních aplikací. Zajímavé jsou modely se dvěma reproduktory doplněnými o subwoofer, který se stará o kvalitní podání hlubokých tónů.

Pokud při poslechu nechcete rušit své okolí, budou vaší volbou sluchátka. Jejich cenové rozpětí je značné – můžete zakoupit model za 200 Kč i za 5000 Kč. Záleží samozřejmě na kvalitě, kterou očekáváte. Pro internetové telefonování lze použít headset, který sestává ze sluchátek a z mikrofonu.

TISK

Díky velkému rozšíření digitálních fotoaparátů je u domácích počítačů poměrně častým zadáním tisk fotografií. Moderní barevné inkoustové tiskárny jsou dostupné za velmi rozumné peníze a i levné modely s cenou od 2000 Kč jsou pro tisk

fotografií dobře připraveny: nabízejí bezokrajový tisk a kvalita výtisků je velice dobrá. Pro domácí kanceláře bude možná vhodnější levná laserová černobílá tiskárna – ta je vhodná pro tisk textových dokumentů. Oproti levným „inkoustovkám" tiskne laserový model rychleji a s nižšími náklady na tisk.

ČTEČKA PAMĚŤOVÝCH KARET

Pro majitele digitálního fotoaparátu a počítače je velmi praktickým doplňkem čtečka paměťových karet. Čtečky existují v provedení interním i externím. Při výběru vhodného modelu se zaměřte na čtečky, které disponují zdířkou pro paměťové karty, které používáte u digitálního fotoaparátu. Běžně se používají paměťové karty Compact Flash, Memory Stick, SD a xD-Picture Card, u starších modelů se můžete setkat s pamětmi MMC či SmartMedia.

SKENOVÁNÍ

Opačným procesem než tisk je skenování fotografií. Papírovou předlohu (nejen fotografii, ale třeba i stránku z časopisu či z knihy nebo třeba namalovaný obrázek) založíte do skeneru a získáte tak digitální obrázek předlohy vhodný pro zpracování v počítači. Velmi zajímavá a v domácím prostředí ne zcela ojedinělá jsou tzv. multifunkční zařízení. To jsou modely, které v jednom balení kombinují tiskárnu a skener. Tato dvě zařízení fungují i jako kopírka a některá multifunkční zařízení obsahují i faxovací jednotku. Výhodou této koncepce je úspora místa (máte jedno zařízení místo dvou) a koncentrace praktických pomocníků do jednoho přístroje.

Příslušenství k PC pro hry a filmy

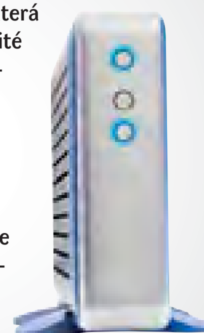
PROSTOROVÝ ZVUK

Pobyt u počítače si lze zpříjemnit také kvalitními reproduktory. Kvalitní reprodukce pokud možno prostorového zvuku je důležitá jak pro fandy filmů, tak při hraní her. Takoví uživatelé by se při výběru reproduktorů měli zaměřit na reproduktorové soustavy 5.1, sestávající z pěti reproduktorů a jednoho subwooferu pro reprodukci hlubokých tónů. Po správném rozmístění reproduktorů si totiž budete moci užívat poslechu prostorového zvuku.

ZÁLOHUJEME DATA

Na počítači míváme uložena data, o která bychom nechtěli přijít. Proto je důležité jejich zálohování. Data můžeme vypalovat na disky CD či DVD, použít lze i externí pevné disky. Ty se k počítači mohou připojovat přes rozhraní USB, FireWire či eSATA. Výběr mezi těmito modely je velmi široký a ceny lákavé: model s kapacitou 250 GB pořídíte za cenu kolem 2000 Kč, 500GB externí pevný disk stojí cca od 3500 Kč a např. model s úctyhodnou kapacitou 1000 GB stojí přibližně 6500 Kč.

JOYSTICK

Pro fanoušky leteckých simulátorů je nezbytným vybavením počítače joystick. Tato ovládací páčka se dá dnes pořídit i za cenu 500 Kč.

TELEVIZNÍ KARTA

Prostřednictvím počítače můžete na obrazovce monitoru sledovat i televizní vysílání. Stačí zakoupit a nainstalovat TV kartu. Pro stolní počítač můžete zakoupit interní kartu pro slot PCI nebo externí TV tuner: ten se k počítači připojuje přes rozhraní USB 2.0. Ceny se pohybují od 1000 Kč do 3000 Kč. Záleží nejen na provedení (zda je model interní, či externí), ale i na tom, zda je TV tuner uzpůsoben pro příjem vysílání analogového, digitálního (DVB-T), nebo obou forem vysílání.

WEBOVÁ KAMERKA

Webové kamerky se uplatní při provozování videokomunikací přes internet. Tyto kamerky můžete kromě možnosti zapojení se do videokonferencí využít i pro natáčení videozáběrů či focení fotografií. Kvalita natočených záběrů nebo snímků není přirozeně příliš

vysoká, protože tyto kamerky jsou uzpůsobeny pro pořizování záběrů vhodných pro posílání pomocí internetu. WWW kamerky bývají vybaveny mikrofonem a úchytem pro připevnění na monitory či notebooky. Připojení k počítači se realizuje přes rozhraní USB a ceny se pohybují od 500 Kč.

GAMEPAD

Nejlevněji se z herních zařízení dají pořídit gamepady. Stojí i méně než 200 Kč a nedají na ně dopustit zejména milovníci kolektivních sportů provozovaných na počítači. Gamepad tak uplatníte při hraní her s tematikou fotbalu, hokeje, košíkové apod.

VOLANT S PEDÁLY

Při hraní her simulujících automobilové závody navodí dokonalý požitek z jízdy volant s pedály. Ceny za tento herní doplněk začínají na částce 800 Kč.

Centrum domácí zábavy

EPSON EMP-TWD10

Cena včetně DPH: 28 900 Kč.	
Poskytl: Epson, *www.epson.cz*.	
Nativní rozlišení: 1280 × 720 bodů.	
Jas: 1200 ANSI lumenů.	
Kontrast: 1000:1.	
Konektory: kompozitní, S-Video, RCA, HDMI, RGB, USB.	
Rozměry: 260 × 330 × 183 mm.	
Hmotnost: 6,9 kilogramu.	

Projektor Epson EMP-TWD10 nabízí daleko více funkcí, než by uživatele na první pohled napadlo. Posuďte sami: nejenom že toto zařízení umí promítat obraz na projekční plochu, ale je také vybaveno DVD přehrávačem, a dokonce i velmi kvalitním ozvučením v podobě kvarteta stereofonních reproduktorů. Stačí tedy vložit do přední štěrbiny disk a domácí kino začíná...

 kombinace projektoru a DVD přehrávače, přehrávání souborů ve formátu DivX, kvalitní obraz, nízká hlučnost, lokalizované menu v češtině

 vyšší cena

VŠE V JEDNOM

Unikátní tedy na projektoru Epson EMP-TWD10 není jen velmi kvalitní poskytovaný obraz nebo až překvapivě tichý provoz, ale především zabudovaný DVD přehrávač – přehrávání filmů je vskutku jednoduché i pro děti školou povinné. K podporovaným formátům patří DVD Video, DVD-R/-RW, Video CD, SuperVideo CD, a zařízení je dokonce kompatibilní s formátem DivX. Model si rozumí také s audioformáty Audio CD, MP3, WMA a zobrazí statické obrázky ve formátu JPEG.

OBRAZ DOBRÝ, ZVUK VÝBORNÝ

Nativní rozlišení tohoto 3LCD projektoru je 1280 × 720 bodů.

Kombinace projektoru a DVD přehrávače představuje ideální základ pro vaše domácí kino.

EMP-TWD10 je zkonstruován pro zobrazení v maximální kvalitě s rozlišením 720p, tedy obrazu se 720 řádky a přibližně 1280 sloupci. Co se týká dalších parametrů poskytovaného obrazu, svítivost projektoru je 1200 ANSI lumenů a kontrastní poměr je 1000:1, což sice nejsou právě špičkové hodnoty, při promítání ve standardně zatemněné místnosti však zcela dostačují k získání velmi dobře kontrastního obrazu. Vzdálenost promítání lze nastavit v rozmezí cca 70 centimetrů až téměř jedenáct a půl metru. Základní (a rovnou musíme podotknout, že i velmi dobré) ozvučení zajišťuje čtveřice stereoreproduktorů, navíc pro ještě bohatší zvuk můžete k modelu připojit také subwoofer. Při promítání je využita 140W UHE lampa s provozní dobou až 2 000 hodin, v ekonomickém režimu má pak podle údajů výrobce životnost 3 000 hodin.

▼ Jednoduché ovládání.

PŘIPOJTE COKOLIV

Jak jsme již naznačili v titulku, Epson EMP-TWD10 je skutečným centrem domácí zábavy, což musí být pochopitelně podpořeno bohatou konektivitou: pro připojení videosignálu je k dispozici nejenom kompozitní vstup, ale také vstup S-Videa, běžný počítačový D-Sub vstup s možností vstupního rozlišení VGA, SVGA a XGA, a dokonce také digitální vstup HDMI.

Zmíněné konektory jsou umístěny ve spodní části tohoto „multifunkčního zařízení“, spolu s nenápadně zabudovanými (ovšem dobře hrajícími) reproduktory. Horní část s optikou a vlastním 3LCD projektorem je otočná a je vybavena celkem jedenácti tlačítky, přesto je samotné ovládání přehledné (k dispozici je standardně i dálkový ovladač). Velmi praktická jsou především dvě kolečka u tubusu objektivu, kterými pohodlně posouváte promítaný obraz „nahoru-dolů“ nebo „vpravo-vlevo“.

REKLAMA NA TICHO

Na modelu Epson EMP-TWD10 jsme ocenili kromě kvalitního, dostatečně kontrastního a ostrého obrazu především velmi tichý provoz, který je na úrovni lidského šepotu, což je pro klidné sledování filmů velmi důležité. ■ **mak**

WINDOWS MOVIE MAKER

Jazyk: čeština.
Cena: zdarma (v ceně operačního systému Windows XP).
Výhody: přehlednost, snadná obsluha, čeština, cena.
Nevýhody: export jen do formátu WMV.
www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak se s programem pracuje.
- Jak digitalizovat video.
- Jak stříhat video.
- Jak výsledné video vytvořit.

Vytvořte si video snadno a rychle

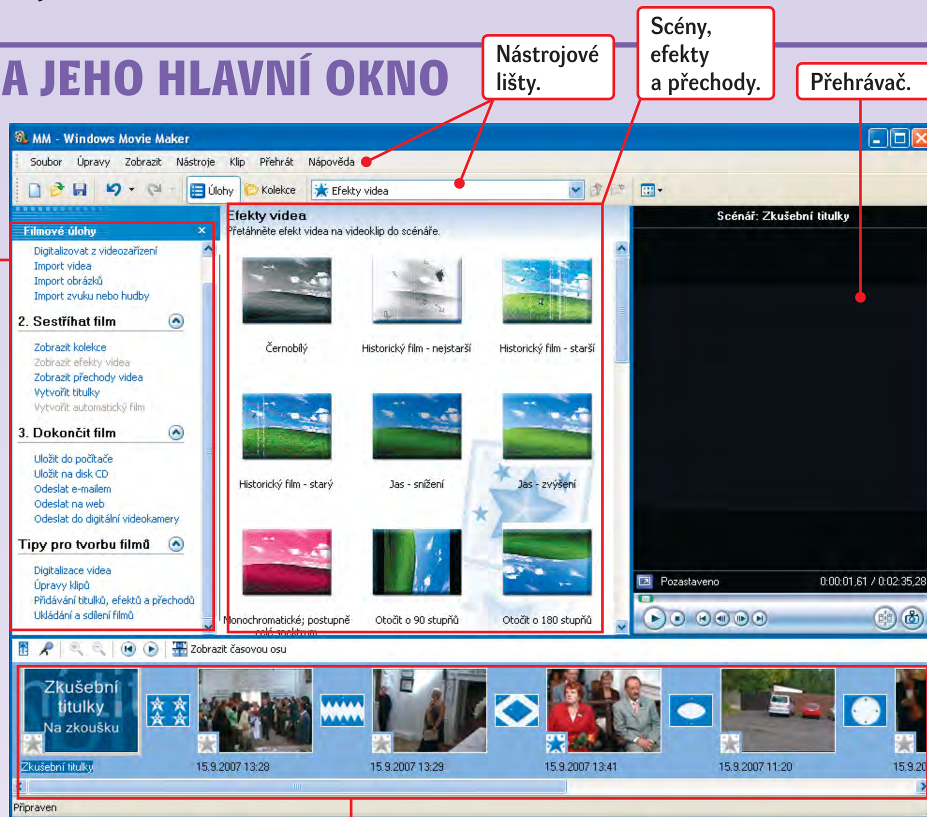
Řada čtenářů našla pod stromečkem videokameru a krátce nato natočila své první záběry. Pak ale vyvstala otázka, co je s videem potřeba udělat, aby se na něj dalo dívat bez nutnosti připojovat kameru k televizi nebo k počítači a bez nutnosti přeskakovat nudné či pokusné scény.

SPUŠTĚNÍ PROGRAMU A JEHO HLAVNÍ OKNO

Máte-li na svém počítači operační systém Windows XP (Service Pack 2) nebo Windows Vista (edice Home Premium nebo Ultimate), můžete k převodu videa z videokamery využít v něm obsažený program **Windows Movie Maker**.

Windows Movie Maker spustíte pomocí zástupce v nabídce **Start / Všechny programy / Příslušenství**). Okno obsahuje čtyři části (**obr. 1**). Nalevo vidíte panel **Filmové úlohy**, který je rozdělen na část pro digitalizaci, střih a dokončení videa a kde jsou doplněny užitečné tipy. Napravo je **přehrávač** pro editované scény a výsledné záběry. Uprostřed naleznete oblast pro zobrazení **scén, efektů** nebo **přechodů**, které je možno snadno přetáhnout do **scénáře** (**časové osy**), umístěného ve spodní části okna. Velikost všech částí je možné tažením myší snadno měnit dle potřeb autora, velikosti monitoru a rozvržení na pracovní ploše. V navigaci a ovládání pomáhají lišty: textová s nabídkou všech možností a ikonová s nejpoužívanějšími funkcemi (otevírání a ukládání projektů videa, zpětné kroky a opakování či způsoby zobrazení).

▲ Obr. 1

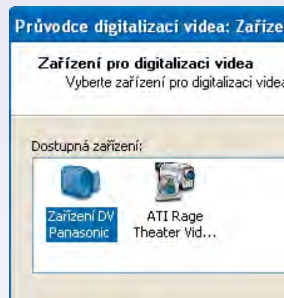
VKLÁDÁNÍ A DIGITALIZACE VIDEA

Do programu můžete importovat scény, které byly do počítače staženy třeba softwarem dodaným spolu s kamerou. Pro tuto možnost stačí v panelu **Filmové úlohy**, v první části **Digitalizovat video**, zvolit možnost **Import videa**. V otevřeném okně pak stačí jen najít stažené scény. Podobně je možné importovat i obrázky a hudbu, které se také dají přidat do scén.

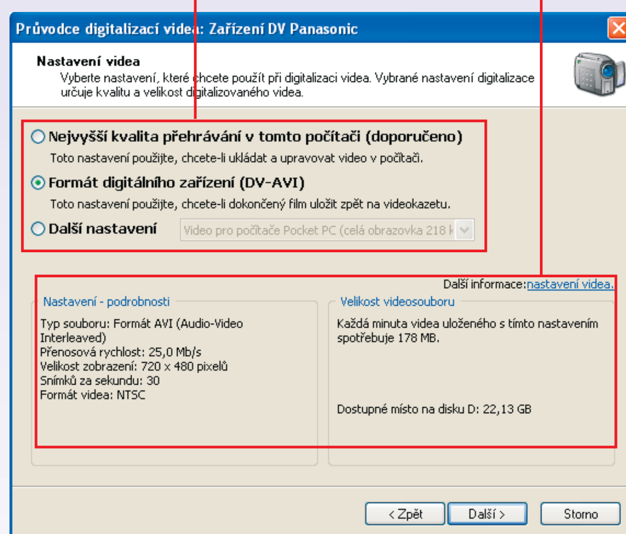
Pokud je video ještě v kameře, stačí kameru připojit k počítači přes port FireWire (IEEE 1394), S-video nebo jiný konektor a přepnout do režimu pro přehrávání. (Automaticky otevíranou nabídku Windows uzavřete.) V Movie Makeru posléze zvolte možnost **Digitalizovat z videozařízení** a následně v otevřeném **průvodci** vyberte z **dostupných zařízení** konkrétní typ (**obr. 2**).

Kliknutím na tlačítko **Další** dostanete možnost zadat název souboru a umístění. Opětovným kliknutím na tlačítko **Další** se objeví nabídka pro **nastavení videa**, kde je možné zvolit mezi různými formáty (**obr. 3**). Standardně je nabízen komprimovaný formát *Windows Media Video* (*.wmv), vhodný pro **přehrávání v počítači**, dále **formát digitálního zaříze-**

▼ Obr. 2. Výběr zařízení, ze kterého se bude digitalizovat video.

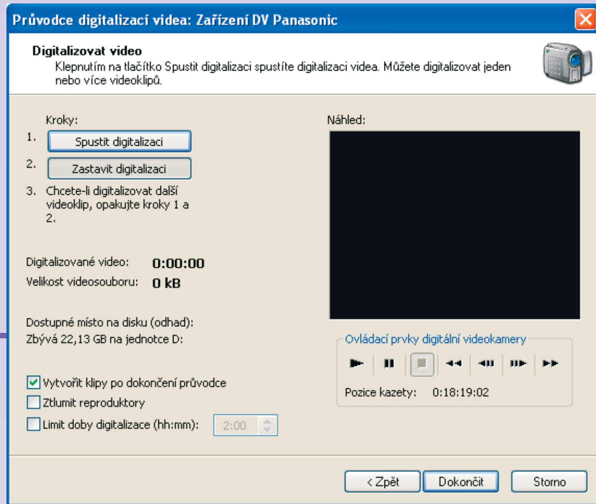

▶ Obr. 3

ní (*.avi), vhodný i pro úpravu v jiných programech, a v dalších nastaveních je možné video stáhnout třeba přímo do formátů vhodných pro umístění na internet nebo k prohlížení v kapesních počítačích. Ve spodní části okna se pak zobrazí podrobnosti.

Po kliknutí na tlačítko **Další** se zobrazí okno, kde je možné vybrat, jestli se digitalizuje záznam ručně po částech nebo celý najednou. Posledním krokem je už samotná digitalizace videa, která se aktivuje kliknutím na tlačítko **Spustit digitalizaci**. Po zapnutí se zobrazuje nahrávaný čas, velikost a náhled nahrávané scény. Akce je ukončena kliknutím na tlačítko **Zastavit digitalizaci**, respektive koncem záznamu (**obr. 4**).

▶ Obr. 4. Digitalizace videa.

STŘIH VIDEA

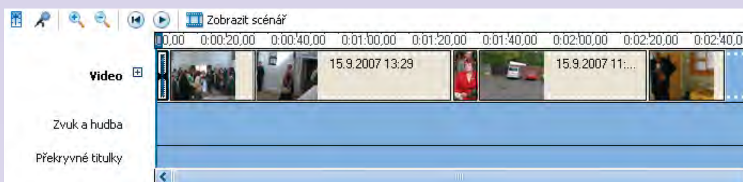
Druhá část panelu **Filmové úlohy** (**obr. 1**) se věnuje filmovým doplňkům a střihu. Nejprve je nutné **zobrazit kolekce** a myší je přetáhnout do **Scénáře** ve spodní části. Všechny záběry najednou lze vybrat stiskem kláves **Ctrl + A** či označením myší do bloku. Jednotlivé scény můžeme vybrat držením klávesy **Ctrl** a klikáním myší. Když je výběr hotov, stačí uchopit scény kliknutím levým tlačítkem myši na jeden z vybraných záběrů a (za stálého držení levého tlačítka myši) přesunout kurzor nad **Scénář**, kam se video vloží po uvolnění tlačítka myši.

Pro zkrácení vybraných scén je nutné se ze scénáře **přepnout do časové osy** (**obr. 5**). V ní je možné jednoduchým najetím myši na začátek, respektive konec, a následným posunem ukazatele dopředu či vzad záběr zkrátit. V případě, že chceme něco umazat uprostřed záběru, je nutné scénu do **Scénáře** vložit dvakrát po sobě a u první umazat část konce a u druhé kus začátku.

V zobrazení časové osy je možné do videa přidávat i mluvený komentář. Pokud vlastníte mikrofon, stačí ho připojit a v panelu **Časová osa** vlevo nahoře kliknout na ikonku mikrofonu. Nalevo od mikrofonu je ikonka pro změnu úrovně hlasitosti, napravo pak ikonky pro přiblížení/oddálení časové osy, její převíjení/přehrávání a **Zobrazení scénáře**, které nás vrátí do původního zobrazení.

Nabídka **efektů** a **přechodů** se zobrazuje v prostřední části okna (**obr. 1**). Na výběr je rozmanitá škála jak těch základních, tak těch méně obvyklých. Abychom měli představu, co daný efekt, respektive přechod, způsobí, stačí na něj dvakrát kliknout, a v přehrávači se hned

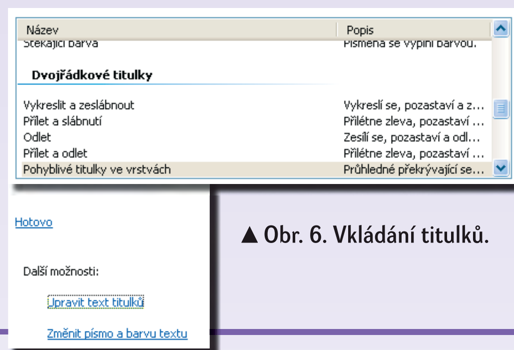
▶ Obr. 5. Časová osa.

zobrazí ukázka. Do videa se efekty a přechody vloží snadným přetažením myší. V případě efektů najetím na scénu, u přechodů mezi dvě scény. Opět můžeme zásahy zkontrolovat přehráním. Nevhodné přechody je možné snadno nahradit vložením nových. Efekty je naopak možné kombinovat vkládáním více typů do jednoho záběru. Pokud se rozhodneme v daném záběru od nich oprostit, stačí je smazat kliknutím pravým tlačítkem myši a z nabídky zvolit **Odstranit**, případně označit levým tlačítkem a stisknout klávesu **Delete** (**Del**).

U vkládání **titulků** (**obr. 6**) máme na výběr mezi přidáním na začátek filmu, před vybraný klip, do vybraného klipu, za vybraný klip a na závěr filmu. U všech možností je pak dále možné měnit animaci titulků, pozici, barvu, velikost textu a barvu pozadí. Samozřejmostí je náhled v přehrávači před definitivním vložením titulků do videa kliknutím na **Hotovo, vložit titulky do filmu**. I po vložení lze titulky editovat, stačí na ně dvakrát kliknout myší, a dostaneme se zpět k možnosti vše upravit.

Poslední položkou v druhé (střihové) části panelu **Filmové úlohy** (**obr. 1**), která by spíš měla být hned na začátku, je **Vytvořit automaticky film**. Pokud někdo nemá chuť nebo čas hrát si se stříháním, vkládáním efektů a přechodů, jistě tuto možnost uvítá. Stačí z kolekce vybrat scény, ze kterých má být film vytvořen, podobně jako při přetahování scén do **scénáře**. V dalším kroku po kliknutí na automatické vytvoření je nabídka základní kostry filmu – hudební videoklip, nejlepší záběry, sportovní momenty, starý film a výrazné přechody. Danému tématu je pak přizpůsoben výsledný styl. Před spuštěním je ještě možné vložit titulky a hudební či zvukový doprovod.

▲ Obr. 6. Vkládání titulků.

DOKONČENÍ FILMU

Hotový film je ještě potřeba uložit ve třetí části (**obr. 1**).

Uložit do počítače – Po zvolení této možnosti zadáte **název** ukládaného filmu a jeho umístění. Standardně je zvolena nejvyšší kvalita pro přehrávání v počítači, po kliknutí na tlačítko **Zobrazit další možnosti** jsou však dostupné i další volby, které již znáte z digitalizace videa.

Uložit na disk CD – Tato možnost má lehce zavádějící název, protože pro uložení lze zvolit nejen CD, ale i DVD. K vypálení na CD či DVD stačí vložit do mechaniky prázdné médium a proklikat se přes již známé nabídky.

Odeslat e-mailem – Po kliknutí na tuto nabídku se spustí automatické převádění filmu a po jeho skončení se objeví volba, zda chcete film **přehrát**, **uložit** kopii do počítače, nebo rovnou **spustit poštovní program** a do nové zprávy vložit video. Velikost videa je minimalizována.

Odeslat na web – Objeví se okno pro zadání **názvu filmu**. V dalším kroku je třeba vybrat **typ připojení k internetu** a s ním související přenosovou rychlost. Ten, komu nebudou stačit možnosti **modem**, **ISDN** nebo **rychlejší připojení** nebo kdo si bude chtít sám zvolit velikost a formát videa, má na výběr **další možnosti** a v nich nabídku shodnou s ukládáním do počítače nebo na disk. Po výběru vhodné možnosti se spustí převod videa, který je ukončen výstrahou, že v naší zemi nejsou k dispozici žádní weboví poskytovatelé hostitelských služeb pro video. Pokud tedy někdo čekal, že si touto možností bude moci snadno nahrát video na svůj prostor na internetu, bude asi zklamán. Video můžete maximálně uložit do počítače a nahrát pak na nějaký specializovaný server (např. *www.youtube.com*).

Odeslat do digitální kamery – Pokud kamera umožňuje nahrávat přes port FireWire (IEEE 1394), je možné ji připojit k počítači a zapnout do režimu přehrávání. Po spuštění je třeba vyčkat, než se video zpracuje a nahraje do kamery. ■ David Dee Prazdroj

MS Word 2007 – kontrola pravopisu

MS WORD 2007

www.microsoft.com/cz

MS Word je součástí kancelářského balíku MS Office 2007.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak nastavit možnosti automatické opravy textu.
- Jak nastavit možnosti nahrazování textu během psaní.

Kontrola pravopisu, kterou nemáte pod kontrolou, může někdy zanést do dokumentu neočekávané změny.

KONTROLA PRAVOPISU

Nabízí-li vám někdo, že zkontroluje vámi napsaný text a opraví chyby, je to lákavé. Bohužel ne vždy je výsledek podle vašich představ.

MS Word 2007 nabízí dvě možnosti: nahrazení textu během psaní a kontrolu pravopisu a gramatiky poté, co zadáte potřebný příkaz.

Jednou z nabízených možností v rámci kontroly během psaní je funkce **Nahrazovat text během psaní**. Tato funkce má k dispozici tabulku, která obsahuje v jednom sloupci seznam nežádoucích slov a v druhém sloupci seznam slov, která mají být použita pro nahrazení. Tuto tabulku můžete editovat. V rámci automatického nahrazování pracuje Word také se slovníkem výrazů. Tento slovník používá Word při kontrole pravopisu a u podezřelých slov nabízí možné opravy. V případě, že Word najde ve slovníku pouze jedinou náhradu, může tímto výrazem nahradit chybný výraz bez dalšího upozorňování. Tato možnost je volitelná a po instalaci Wordu je zapnuta.

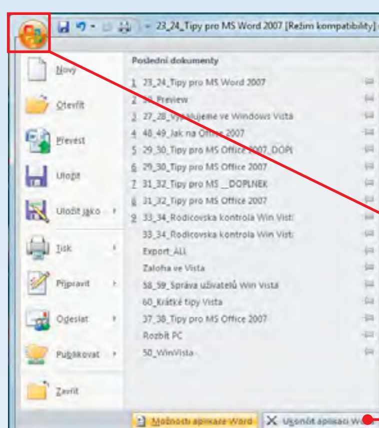
Kromě funkce nahrazování během psaní nabízí MS Word řadu dalších možností.

Použijete-li druhou možnost kontroly, prochází MS Word celý text, a pokud narazí na místo, které není podle něj pravopisně v pořádku, kontrolu zastaví a na toto místo upozorní.

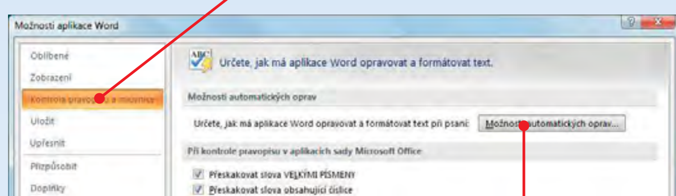
MOŽNOSTI AUTOMATICKÉ KONTROLY

Chcete-li nastavit možnosti automatické kontroly pravopisu, klikněte v nabídce **Office** na tlačítko **Možnosti aplikace Word** (obr. 1).

V okně **Možnosti aplikace Word** (obr. 2) klikněte v levé části na položku **Kontrola pravopisu a mluvnice**. Tím zobrazíte položky, kterými můžete přizpůsobit možnosti automatických oprav svým potřebám.

◀ Obr. 1

▼ Obr. 2

MOŽNOSTI NAHRAZOVÁNÍ TEXTU BĚHEM PSANÍ

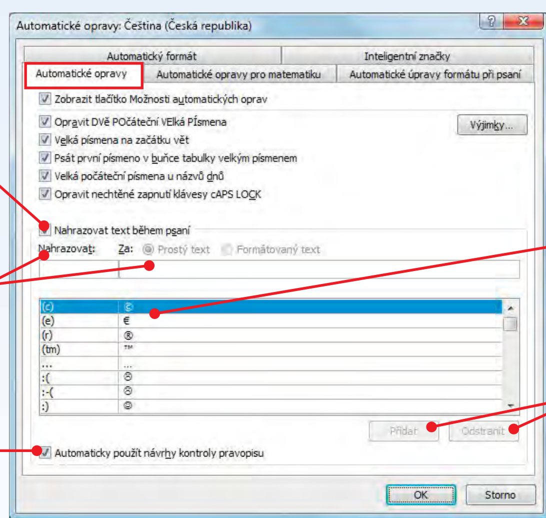
V okně **Možnosti aplikace Word** na kartě **Kontrola pravopisu a mluvnice** klikněte na tlačítko **Možnosti automatických oprav** (obr. 2).

Tím zobrazíte dialogové okno **Automatické opravy** (obr. 3). V tomto okně se ujistěte, že pracujete na kartě **Automatické opravy**.

V dolní polovině dialogového okna je zaškrtávací položka **Nahrazovat text během psaní**. Je-li tato položka zaškrtnuta, jsou přístupné také ostatní možnosti v dolní části okna.

SEZNAM AUTOMATICKY NAHRAZOVANÝCH VÝRAZŮ

Tuto funkci využijete, pokud často děláte stejný překlep nebo chcete-li si usnadnit práci se zápisem často používaného výrazu. Tabulka, kterou vidíte ve spodní části okna, obsahuje v levém sloupci seznam výrazů (tedy slov nebo skupin znaků), které chcete nahradit, a v pravém sloupci seznam výrazů, kterými se má nežádoucí hodnota nahradit. Najde-li Word při kontrole některý z výrazů v levém sloupci, okamžitě jej nahradí výrazem uvedeným na stejném řádku ve sloupci pravém.

◀ Obr. 3

EDITACE VÝRAZŮ V TABULCE

Chcete-li do tabulky přidat další dvojici, zapište její hodnoty do dvojice editačních polí **Nahrazovat** a **Za** nad tabulkou. Zapíšete-li do pole **Nahrazovat** výraz, který již v tabulce existuje, Word jej vyhledá a v tabulce zvýrazní. Pod tabulkou pak nabídne tlačítko **Nahradit** – to znamená, že původní řádek v tabulce bude nahrazen nově zadanými hodnotami.

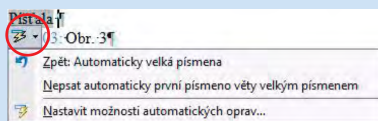
V případě, že výraz zapsaný do editačního pole v tabulce dosud není, nabídne Word tlačítko **Přidat** – zapsaná dvojice výrazů bude přidána do tabulky. Chcete-li některý řádek tabulky odstranit, vyhledejte jej v tabulce, klikněte na něj a poté klikněte na tlačítko **Odstranit**.

JAK POVOLIT NEBO ZAKÁZAT NAHRAZOVÁNÍ TEXTU BĚHEM PSANÍ

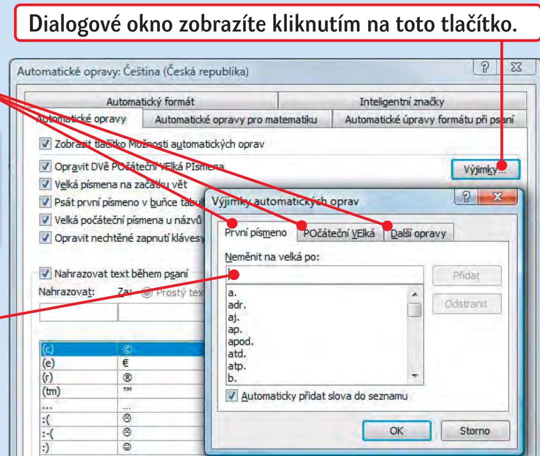
Pod tabulkou je zaškrtávací položka **Automaticky použít návrhy kontroly pravopisu**.

Je-li tato položka zaškrtnuta, Word automaticky zamění z jeho pohledu chybné výrazy za správné v případě, že nalezl pouze jedinou možnost opravy. V případě, že po sobě nečtete své texty, doporučujeme tuto možnost vypnout.

Chcete-li zakázat veškeré záměny textu během psaní, zrušte zaškrtnutí u položky **Nahrazovat text během psaní**. Tím se však připravíte např. o možnost rychlého zápisu znaků **€**, **©** nebo **®** (postupem, že zapíšete do dokumentu výrazy **(E)**, **(C)** nebo **(R)**).

▲ Obr. 4. Tlačítko **Automatické opravy**.

▶ Obr. 5

DALŠÍ MOŽNOSTI AUTOMATICKÝCH OPRAV

Zobrazit tlačítko Možnosti automatických oprav: Je-li tato položka zaškrtnuta, pak po najetí myší na automaticky opravené slovo zobrazí Word tlačítko (**obr. 4**), pomocí něhož můžete automatické opravy vrátit nebo nastavit.

Zbývající položky jsou zaměřeny na správnou velikost počátečních písmen.

VÝJIMKY

K volbě **Velká písmena na začátku vět** můžete vytvořit seznam výjimek. Jde o to, že je-li tato možnost zapnutá, Word opraví u slova, které následuje za tečkou, první písmeno na velké. To je v případě různých zkratek (například *apod., atd.*) nežádoucí. Proto je možné zadat výjimky. Kliknutím na tlačítko **Výjimky** (**obr. 5**) zobrazíte dialogové okno **Výjimky automatických oprav**. Do editačního pole zapište výraz, po kterém nemá následovat další slovo s velkým písmenem, a klikněte na tlačítko **Přidat**.

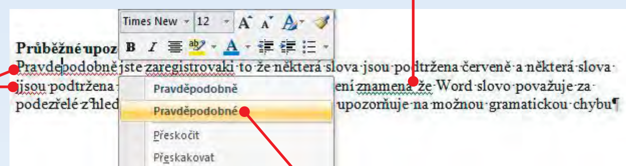
Stejným způsobem můžete přidat výjimky pro možnost **Opravit DVě POčáteční VElká PÍsmena**. Stačí, když v horní části okna kliknete na záložku **POčáteční VElká**.

Do seznamu výjimek můžete výrazy přidávat automaticky. Všimněte si, že pod seznamem výjimek je položka **Automaticky přidat slovo do seznamu**. Je-li tato položka zaškrtnuta, pak Word přidá do příslušného seznamu automaticky slovo, jehož opravu jste zrušili pomocí tlačítka **Možnosti automatických oprav** tím, že jste z nabídky tohoto tlačítka vybrali **Neopravovat automaticky**.

PRŮBĚŽNÉ UPOZORŇOVÁNÍ NA CHYBY

Pravděpodobně jste zaregistrovali, že některá slova jsou podtržena červeně a některá slova jsou podtržena zeleně (**obr. 6**). Červené podtržení znamená, že Word slovo považuje za podezřelé z hlediska pravopisu, zelené podtržení upozorňuje na možnou gramatickou chybu.

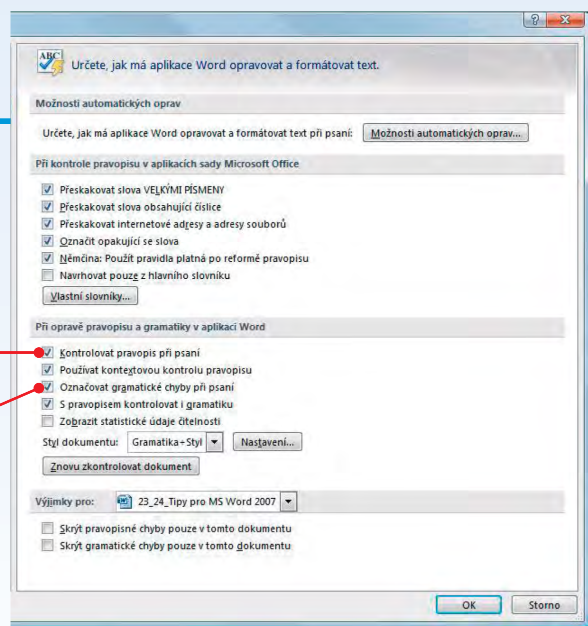
Kliknete-li pravým tlačítkem na podtržené slovo, zobrazí se nabídka s návrhy možných oprav. Chcete-li některou z nabízených možností použít, klikněte na ni.

▲ Obr. 6

JAK VYPNOUT UPOZORŇOVÁNÍ

V případě, že vás podtržení slov ruší, můžete automatickou kontrolu vypnout. V nabídce tlačítka **Office** klikněte na tlačítko **Možnosti aplikace Word** (**obr. 1**). V okně **Možnosti aplikace Word** (**obr. 2**) klikněte v levé části okna na položku **Kontrola pravopisu a mluvnice**. V dialogovém okně (**obr. 7**) vyhledejte v části **Při opravě pravopisu a gramatiky v aplikaci Word** položky **Kontrolovat pravopis při psaní** a **Označovat gramatické chyby při psaní** a zrušte jejich označení. ■ mzi

▶ Obr. 7

OPENOFFICE.ORG 2.2
602OFFICE

balíky kancelářských programů
www.openoffice.cz, www.602.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Co je to formát XML.
- Jak ukládat dokumenty do nového formátu.
- Jak převádět dokumenty z jiných formátů do XML.

Jak zvládnout formát dokumentů XML

Možná jste si všimli, že při přechodu z OpenOffice.org (a tedy i 602Office) verzí 1.x, 2.0 a 2.1 na verze 2.2 došlo ke změně výchozích přípon souborů, se kterými standardně jednotlivé aplikace balíku pracují. Podíváme se, jak pracovat s novým formátem těchto souborů.

obtížnější

Možná jste si všimli, že při přechodu z OpenOffice.org (a tedy i 602Office) verzí 1.x, 2.0 a 2.1 na verze 2.2 došlo ke změně výchozích přípon souborů, se kterými standardně jednotlivé aplikace balíku pracují. Podíváme se, jak pracovat s novým formátem těchto souborů.

FORMÁT XML

Nové verze OpenOffice.org používají pro ukládání dat tzv. formát *OASIS OpenDocument*, který má podle všeho šanci stát se mezinárodním standardem pro kancelářský software podle ISO/IEC 26300 (slovo *OASIS* je zkratkou označení *Organization for the Advancement of Structured Information Standards*).

Tak třeba české ministerstvo informatiky, jehož agenda v současnosti přešla pod Ministerstvo vnitra ČR, doporučilo používání formátu OpenDocument z toho důvodu, aby byl zajištěn zákonem garantovaný svobodný přístup k informacím. Podle toho je nutné informace ukládat na web v takovém formátu, jehož specifikace je volně dostupná a při jehož využití uživatel nenaráží na žádná omezení.

V žádném případě se těchto informací nebojte – pro vás, jako pro uživatele, se vlastně nic nemění!

DOKUMENTY VE FORMÁTU XML

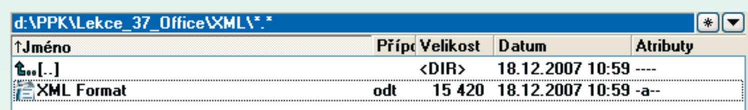
Aby bylo vyhověno požadavku na volnou dostupnost obsahu dokumentů, jsou veškeré soubory aplikací OpenOffice.org od verze 2.2 ukládány v tzv. formátu XML. Pokud se na nějaký dokument podíváte, bude vám, stejně jako dříve, připomínat „rozsypaný čaj“ – to je ale tím, že se dokumenty ukládají jako komprimované archivy ve formátu ZIP; v nich jsou ovšem obsaženy jednotlivé potřebné soubory XML.

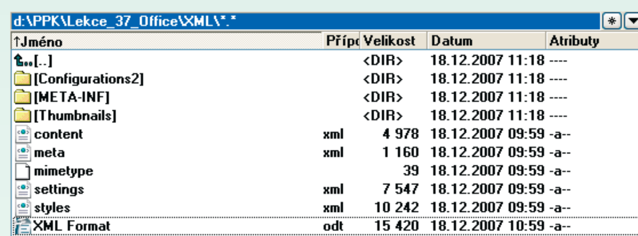
Nejlépe nám to pomůže pochopit následující příklad. Prohlédneme si jeden textový dokument v souborovém manažeru Total Commander, který umí se soubory ve formátu ZIP pracovat (**obr. 1**).

Příkazem **Dekomprese** z nabídky **Soubor** se výchozí soubor dekomprimuje („rozbalí“). Získáte tak strukturu několika souborů a složek (**obr. 2**).

Nemá cenu zde probírat význam jednotlivých „vnořených“ souborů. Snad si jen řekněme, že vlastní textová náplň dokumentu – tedy to, co jste ve Writeru napsali – je uložena v souboru CONTENT.XML. Tento soubor si již můžete prohlédnout nějakým znakovým prohlížečem (třeba tím, který v Total Commanderu spustíte klávesou **F3**). Podoba souboru vám možná připomene formát HTML, pokud s ním pracujete.

▼ Obr. 1. Takto vypadá dokument vytvořený aplikací Writer z vnějšího pohledu.

▲ Obr. 2. Struktura souboru po „rozbalení“.

ZMĚNA POJMENOVÁNÍ SOUBORŮ

S přechodem na formát XML se změnily také konvence pojmenování souborů – respektive jejich přípony. Nejčastěji zřejmě pracujete s textovými dokumenty ve Writeru a s tabulkami v Calcu – takže zatímco dříve se textové dokumenty ukládaly s příponou **SXW**, nyní je to **ODT**; pro sešity se od přípony **SXC** přešlo k příponě **ODS**.

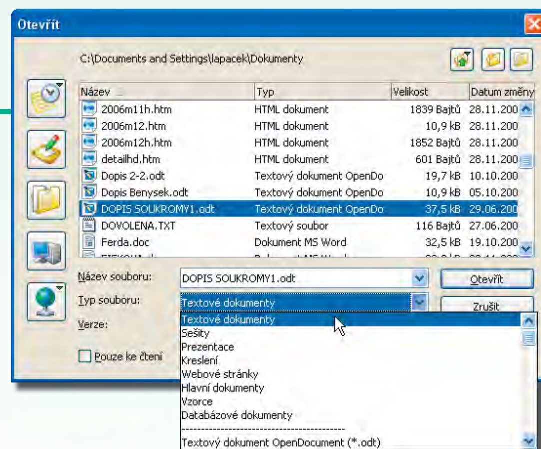
NAČÍTÁNÍ STARŠÍCH A NOVĚJŠÍCH VERZÍ

Máte-li starost, co si ve verzi OpenOffice.org 2.2 počít se soubory vytvořenými ve verzích předcházejících, je to zbytečné. Nová verze je samozřejmě zpětně kompatibilní a umožňuje bez problému staré soubory načíst, a pokud potřebujete, pak také ve „starém“ formátu uložit. Umožňuje také načítat a ukládat z formátů jiných aplikací; k tomu jsou k dispozici automaticky zařazované importní a exportní filtry.

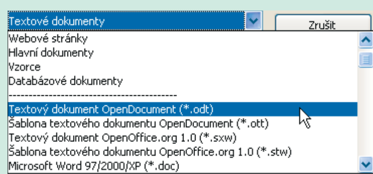
Podívejme se nejprve na dialogové okno pro otevírání souborů (**obr. 3**). Typ dokumentu, který chcete načíst, vyberte pomocí voliče **Typ souboru**. Nabídka voliče obsahuje řadu položek:

Nejvýše najdete položky obecné, jejichž zařazením vyberete například všechny soubory textového charak-

▼ Obr. 3. Volič formátu načítaného souboru.

▶ Obr. 4 Volba konkrétního formátu pro verzi 2.2.

teru (volba **Textové dokumenty**), tedy všechny textové dokumenty, které lze do aplikace Writer načíst – tzn. PDT, SXW, DOC, HTML, TXT a jiné. Podobně jsou k dispozici volby **Sešity**, **Prezentace**, **Kreslení**, **Webové stránky** a další.

Pod obecnými položkami jsou volby pro soubory ve formátu pro verzi 2.2 (a případné novější) – například **Textový dokument OpenDocument (*.odt)** a pro všechny formáty starší – i pro ty, pro které 602Office disponuje importními filtry (obr. 4).

UKLÁDÁNÍ DOKUMENTŮ DO FORMÁTU XML

Podobně jako lze zvolit importní filtr pro načtení jiných typů souborů, lze také jednotlivé soubory do různých formátů ukládat (exportovat). Tak třeba si načtete dokument z Wordu ve formátu DOC a budete jej chtít uložit v XML jako ODT. V tomto případě použijte příkaz **Uložit jako** a v obdobném dialogovém okně jako pro otevírání souborů vyberte voličem **Typ souboru** vhodnou variantu.

HROMADNÁ KONVERZE DOKUMENTŮ DO 602OFFICE

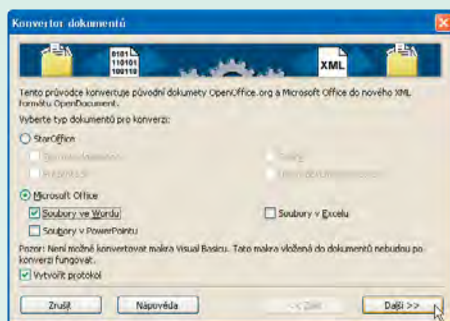
Starší dokumenty nebo dokumenty pořízené v jiných aplikacích lze samozřejmě načítat a převádět je do nového formátu XML vždy při jejich uložení – to ale může být v mnoha případech zdlouhavé. Proto vám 602Office nabízí pomůcku – konvertor pro současný převod většího počtu souborů do formátu OpenDocument v jediné operaci. Konvertor dokumentů zkopíruje všechny výchozí soubory uložené v určené složce a převede je na dokumenty OpenOffice.org ve formátu OpenDocument.

Konvertor je ovládán prostřednictvím průvodce, který spustíte příkazem **Průvodci** z nabídky **Soubor** a z podnabídky pak příkazem **Konvertor dokumentů**. Ukažme si, jak zkonvertujete skupinu dokumentů pořízených ve Wordu do formátu ODT.

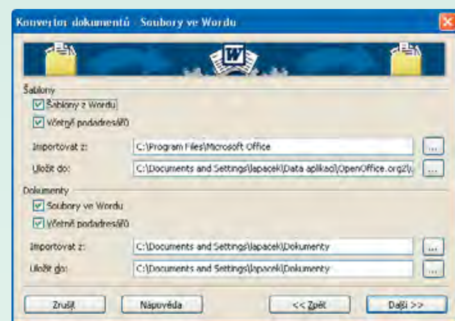
Na první kartě průvodce vyberte typ souborů, které budete chtít konvertovat – klikněte na přepínačovou položku **Microsoft Office** a zaškrtněte políčko **Soubory ve Wordu**. Volbu potvrďte pomocí tlačítka **Další** (obr. 5).

Obsah druhé karty záleží na předchozích volbách. V případě naší volby je zde možné vybrat, co (zda jen dokumenty, nebo jen šablony, nebo obojí) a odkud (ze které složky) se má konvertovat a kam (do které složky) se mají uložit zkonvertované soubory (obr. 6). Lze také konvertovat složku s celou strukturou vložených podsložek – stačí zaškrtnout políčka **Včetně podadresářů**.

Na poslední kartě se vypíše přehled vašich požadavků – co, odkud a kam se má konvertovat. Pokud s tím souhlasíte, klikněte na tlačítko **Převést**. V opačném případě se můžete tlačítkem **Zpět** vrátit o krok zpět a nastavení upřesnit.

▲ Obr. 5. Vyberte, který typ souborů se má konvertovat.

▲ Obr. 6. Zadejte, odkud a kam se bude převádět.

ÚPRAVA VÝCHOZÍCH NASTAVENÍ PRO KONVERZI DO XML

V konfiguračním dialogovém okně můžete určit výchozí nastavení pro ukládání dokumentů a podle potřeby i změnit výchozí formáty souborů.

Konfigurační dialogové okno pro daný problém otevřete příkazem **Volby** z nabídky **Nástroje** a dále pak v levé sekci okna kliknutím na položky **Načítání/ukládání** a **Obecné** (obr. 7).

Chcete-li urychlit ukládání a zpětné načítání souborů, zaškrtněte políčko **Optimalizace na velikost XML formátu**. Pak se budou při ukládání dokumenty zapisovat bez odsazování a doplňujících zalomení řádku. Tím se práce urychlí a také se zmenší velikost souboru.

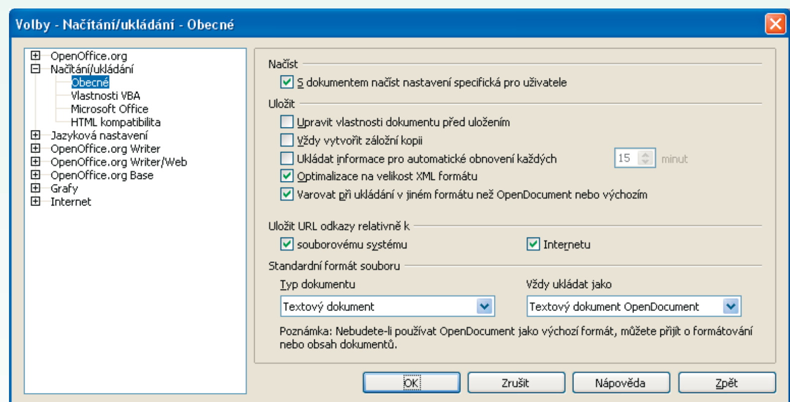
V konfiguraci můžete také zvolit **Standardní formát souborů** – tedy takový formát souborů, který bude nabízen jako výchozí při ukládání dokumentů různých druhů. Lze tak třeba i změnit standardní ukládání do formátu XML za ukládání do formátů Microsoft Office, pokud pracujete zrovna na projektu, který to vyžaduje.

Pomocí voliče **Typ dokumentu** vyberte typ dokumentu, pro který chcete zkontrolovat a případně změnit výchozí formát souborů. Okénko párového voliče **Vždy ukládat jako** zobrazí okamžité nastavení, do kterého formátu se budou dokumenty daného typu ukládat. Podotkněme, že případ od případu je možné konkrétní formát pro uložení aktuálního dokumentu vybrat v dialogovém okně **Uložit jako**.

Pokud ukládáte dokument do jiného formátu než výchozího XML, nemusí být vždy přesně zachováno původní formátování! Proto se lze pojistit, zda si přejete skutečně ukládat odlišným způsobem – zaškrtnutím políčka **Varovat při ukládání v jiném formátu než OpenDocument nebo výchozím** vyžádáte zobrazení varovné zprávy při každém pokusu o uložení v nestandardním formátu.

■ Jiří Lapáček

▼ Obr. 7. Upřesnění nastavení konverze do formátu XML.

Kolik zaplatím za půjčku?

obtížnější

EXCEL 2007

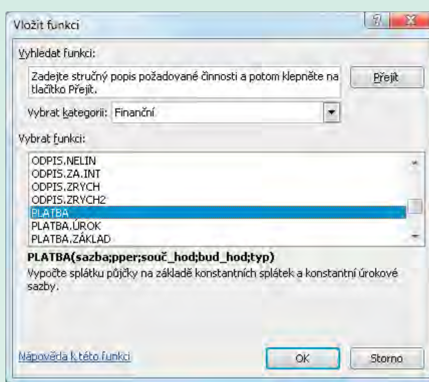
Tabulkový procesor, součást balíku Microsoft Office 2007.
Jazyk: čeština.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- ▶ Jak vypočítat splátky půjčky.
- ▶ Jak vypočítat naspořenou částku.
- ▶ Jak získat nápovědu k funkcím.

Finanční funkce v Excelu vám spočítají například to, jak dlouho budete splácet půjčku, kolik zaplatíte na úrocích, nebo naopak kolik za určitou dobu při dané úrokové sazbě naspoříte.

KOLIK BUDU SPLÁCET?

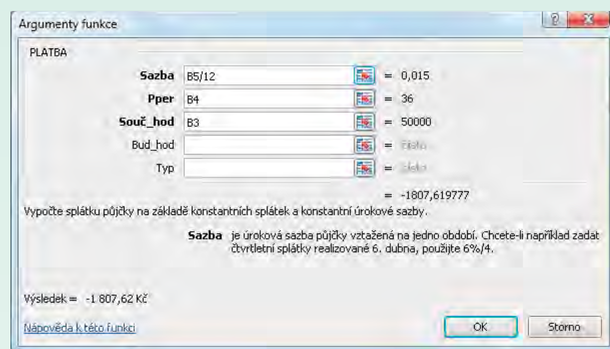
Před cestou do banky pro půjčku je dobré si orientačně spočítat, jaké budou splátky. Získáte tak představu, jestli si takovou půjčku v rámci svého rodinného rozpočtu můžete dovolit. Dejme tomu, že znáte výšku úvěru, úrokovou sazbu a počet měsíčních splátek. Zkuste si vytvořit tabulku, která spočítá výši měsíčních splátek, když si půjčíte padesát tisíc korun na tři roky na roční úrok osmnáct procent. V této úloze využijete funkci **PLATBA**. Do tabulky nejprve zapište známé údaje (**obr. 1**).

▲ Obr. 2. Z kategorie finančních funkcí vyberte funkci **PLATBA**.

PLUS, NEBO MINUS?

Všechny hodnoty budeme do tabulek zapisovat jako kladná čísla. Ve vzorcích je však nutné všechny výdaje (tedy to, co vkládáte na účet, ať už jako spoření, nebo jako splátku půjčky) převést na záporná čísla. Naopak příjmy (tedy to, co si půjčujete, nebo co můžete vybrat na konci spoření) zůstávají kladné.

▼ Obr. 3. Argumenty funkce **PLATBA**. Roční úrokovou sazbu jsme vydělili dvanácti.

pujcky.xls [Režim kompatibility] - Microsoft Excel — B7

	A	B
1	Kolik celkem zaplatím?	
2		
3	půjčka	50000
4	počet měsíčních splátek	36
5	roční úrok	18%
6		
7	měsíční splátka	
8		
9		
10		

Tlačítko **Vložit funkci** je označeno písmeny **fx**.

◀ Obr. 1. Připravte si tabulku se vstupními údaji. Vzorec budete vytvářet v buňce **B7**.

Do výpočtu jsme pro zjednodušení nezahrnuli případné vstupní poplatky (např. poplatek za sjednání půjčky) a pravidelné poplatky (měsíční poplatek za vedení půjčky, případně poplatky za výpisy). Pokud takové poplatky banka nebo úvěrová společnost účtuje, měli byste si jejich výši předem zjistit a počítat s tím, že o ně bude úvěr dražší.

Klikněte do buňky, kde chcete mít výsledek, a pak na tlačítko **Vložit funkci** v řádku vzorců.

Otevře se dialogové okno **Vložit funkci** (**obr. 2**); v něm z rozbalovacího seznamu **Vybrat kategorii** vyberte kategorii finančních funkcí a v poli **Vybrat funkci** označte položku **PLATBA**. Výběr potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

V dialogovém okně **Argumenty funkce** (**obr. 3**) zadejte do příslušných polí odkazy na buňky se vstupními údaji. Roční úrokovou sazbu z tabulky (buňka **B5**) musíte vydělit dvanácti, abyste získali sazbu vztaženou k jednomu měsíci (protože splátky jsou měsíční). Argument **Pper** je počet splátek a **Souč_hod** je výše půjčky. Zbylé dva argumenty můžete vynechat. Po kliknutí na tlačítko **OK** se okno zavře a do buňky se vloží vzorec **=PLATBA(B5/12;B4;B3)**. Vidíte jej v řádku vzorců a v buňce už je výsledek (**obr. 4**).

Nyní můžete v buňkách **B3** až **B5** měnit vstupní údaje (počet splátek, úrokovou míru nebo výši půjčky) a pozorovat, jak se mění výsledek. Všimněte si, že hodnota splátky je záporná (je to váš výdaj).

B7 — fx =PLATBA(B5/12;B4;B3)

	A	B
1	Kolik celkem zaplatím?	
2		
3	půjčka	50000
4	počet měsíčních splátek	36
5	roční úrok	18%
6		
7	měsíční splátka	-1 807,62 Kč
8		

▲ Obr. 4. Měsíční splátka vychází kolem 1800 Kč.

KOLIK CELKEM ZAPLATÍM?

Pro lepší představu o celkových nákladech si spočítejte, kolik vlastně činí součet všech splátek. Kolik celkem zaplatíte, to zjistíte vynásobením výše splátky (to je hodnota v buňce **B7**, kterou jsme vypočítali v předchozím kroku) jejich počtem, tedy počtem splátkových období (buňka **B4**).

Připravte si v tabulce další kolonku a do příslušné buňky zapište vzorec **=B7*B4**. Výsledek vidíte na **obr. 5**.

B8 — fx =B7*B4

	A	B
1	Kolik celkem zaplatím?	
2		
3	půjčka	50000
4	počet měsíčních splátek	36
5	roční úrok	18%
6		
7	měsíční splátka	-1 807,62 Kč
8	celkem zaplatím	-65 074,31 Kč
9		

▶ Obr. 5. Celkem při tomto úroku za tři roky zaplatíte bance o 15 000 Kč víc.

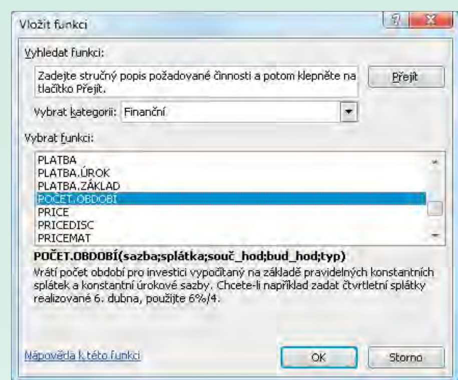
JAK DLOUHO BUDU SPLÁCET ÚVĚR?

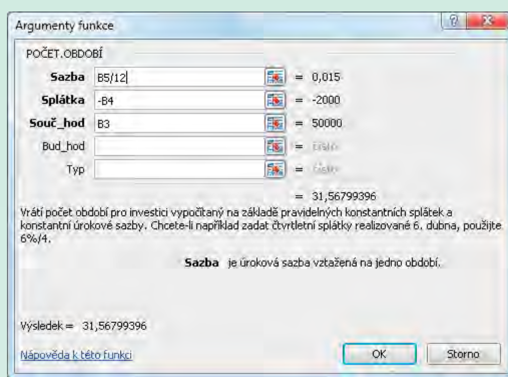
Někdy naopak víte, kolik budete (nebo můžete) splácet měsíčně, a potřebujete zjistit, jak dlouho budete danou půjčku při určité úrokové sazbě platit. S touto úlohou vám pomůže funkce **POČET.OBDOBÍ**.

Připravte si tabulku podle **obr. 6** a zadejte očekávané vstupní hodnoty; v tomto případě

	A	B	C
1	Jak dlouho budu splácet?		
2			
3	půjčka	50000	
4	měsíční splátka	2000	
5	roční úrok	18%	
6			
7	počet splátek		

◀ Obr. 6. Znáte výši půjčky, výši měsíční splátky a úrok.

▲ Obr. 8. Argumenty funkce **POČET.OBDOBÍ**.

B7 — =POČET.OBDOBÍ(B5/12;-B4;B3)

	A	B	C	D	E
1	Jak dlouho budu splácet?				
2					
3	půjčka	50000			
4	měsíční splátka	2000			
5	roční úrok	18%			
6					
7	počet splátek	31,56799396			
8					

▲ Obr. 9. Výsledek vzorce s funkcí **POČET.OBDOBÍ**. Po dvou tisících měsíčně byste padesátitisícovou půjčku splatili za necelé tři roky.

◀ Obr. 7. Vyberte funkci **POČET.OBDOBÍ**. V dolní části okna vidíte její stručný popis.

je to kromě výšky půjčky a úrokové sazby také výška měsíční splátky.

Klikněte do buňky, kde se má zobrazit výsledek, a pak na tlačítko **Vložit funkci** v řádku vzorců.

V dialogovém okně **Vložit funkci** (**obr. 7**) z rozbalovacího seznamu **Vybrat kategorii** vyberte kategorii finančních funkcí a v poli **Vybrat funkci** označte položku **POČET.OBDOBÍ**. Výběr potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

V dialogovém okně **Argumenty funkce** (**obr. 8**) zadejte odkazy na buňky se vstupními údaji. Roční úrokovou sazbu (buňka **B5**) musíte opět vydělit dvanácti (splátky jsou měsíční). Měsíční splátku (argument **Splatka**) je potřeba zadat se záporným znaménkem, neboť je to opět výdaj. Po kliknutí na tlačítko **OK** se okno zavře a do buňky se vloží vzorec **=POČET.OBDOBÍ(B5/12;-B4;B3)**. Vidíte jej v řádku vzorců a v buňce je výsledek (**obr. 9**). V tomto případě vidíte, že když pro podobnou půjčku nastavíte měsíční splátku o něco vyšší, než vyšla při výpočtu na **obr. 4**, zkrátí se doba splácení o několik měsíců.

KOLIK NASPOŘÍM?

Excel vám pomůže i v případě, kdy si nechcete půjčovat, ale naopak spoříte. Víte například, jakou částku můžete pravidelně ukládat na spořicí účet s danou úrokovou sazbou, a chcete vědět, kolik naspoříte třeba za pět let. V tomto případě využijte funkci **BUDHODNOTA**.

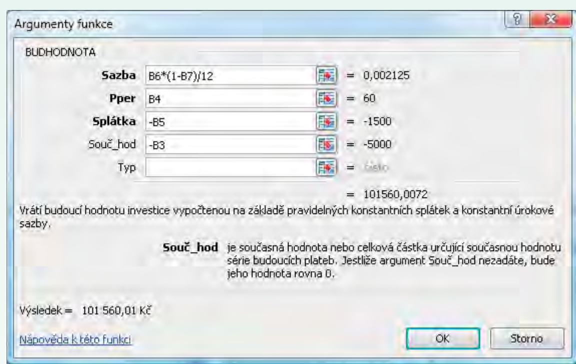
Připravte si tabulku podle **obr. 10**. Nyní je mezi vstupními parametry také počáteční vklad (v buňce **B3**) a také daň z úroku (**B7**), která ve skutečnosti i v budoucím vzorci sníží úrokovou míru.

Klikněte do buňky, kde se má zobrazit výsledek, a pak na tlačítko **Vložit funkci** v řádku vzorců. V dialogovém okně **Vložit funkci** pak z rozbalovacího seznamu **Vybrat kategorii** vyberte kategorii finančních funkcí a v poli **Vybrat funkci** označte položku **BUDHODNOTA**. Výběr potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

	A	B
1	Kolik naspořím?	
2		
3	původní stav na účtu	5 000 Kč
4	počet měsíčních vkladů	60
5	měsíční vklad	1 500 Kč
6	roční úrok	3%
7	daň z úroku	15%
8		
9	celkem naspořím	

◀ Obr. 10. Vstupní hodnoty. Na účtu už je 5000 Kč a banka nabízí tříprocentní úrok.

V dialogovém okně **Argumenty funkce** (**obr. 11**) zadejte odkazy na buňky se vstupními údaji. Roční úrokovou sazbu (buňka **B6**) musíte opět vydělit dvanácti (splátky jsou měsíční), ale zároveň snížit o daň z úroků. Toto snížení zajistí výpočet **B6*(1-B7)**. Měsíční vklad (argument **Splatka**) je potřeba zadat se záporným znaménkem, neboť je to opět výdaj

▶ Obr. 11. Argumenty funkce **BUDHODNOTA**. Úrok je potřeba snížit o daň z úroků a ke vkladům doplnit záporné znaménko.

ZA JAK DLOUHO NASPOŘÍM A KOLIK MUSÍM UKLÁDAT?

Na tyto otázky vám podobně jako při určování počtu a výše splátek u půjček pomohou odpovědět funkce **POČET.OBDOBÍ** a **SPLÁTKA**.

(i když v tomto případě vydáváte peníze na vlastní účet). Stejně tak je znaménko minus u počátečního vkladu. Po kliknutí na tlačítko **OK** se okno zavře a do buňky se vloží vzorec **=BUDHODNOTA(B6*(1-B7)/12;B4;-B5;-B3)**. Vidíte jej v řádku vzorců a v buňce je výsledek (**obr. 12**). Nyní si opět můžete pohrát se vstupními údaji a pozorovat, jaký vliv mají jejich změny na výslednou částku. Ta je tentokrát kladná, protože půjde o váš příjem (z banky si ji můžete vybrat).

▼ Obr. 12. Budoucí hodnota investice je celková naspořená částka včetně počátečního vkladu a zdaněných úroků.

B9 — =BUDHODNOTA(B6*(1-B7)/12;B4;-B5;-B3)

	A	B	C	D	E
1	Kolik naspořím?				
2					
3	původní stav na účtu	5 000 Kč			
4	počet měsíčních vkladů	60			
5	měsíční vklad	1 500 Kč			
6	roční úrok	3%			
7	daň z úroku	15%			
8					
9	celkem naspořím	101 560,01 Kč			
10					

UŽITEČNÁ NÁPOVĚDA S PŘÍKLADY

Jistě jste si všimli odkazu na nápovědu k příslušné funkci, který najdete vždy v levém dolním rohu dialogového okna **Vložit funkci** a také v okně **Argumenty funkce**. Nejste-li si jisti, co přesně vybraná funkce dělá, klikněte na tento odkaz. Otevře se okno s nápovědou k této funkci a často také se vzorovými příklady jejího použití. ■ **ihe**

Malý průvodce Adobe Readerem

ADOBE READER

Jazyk: čeština.
Licence: freeware.
Velikost: 23,8 MB.
http://download.chip.eu/cz/Adobe-Reader-8.1_61516.html

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Které předvolby změnit hned po instalaci.
- Jak dokumenty optimálně prohlížet.
- Jak dokumenty tisknout.
- Jak z PDF získat text.

Program najdete na *download.chip.eu/cz/*

Adobe Reader (dříve nazývaný Acrobat Reader) není sice jediným programem pro prohlížení souborů PDF, je však prohlížečem oficiálním a dosud patrně i nejrozšířenějším. Projděme spolu základy užívání nejnovější verze 8.1.

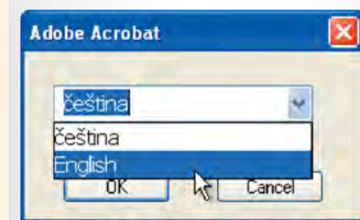

Na úvod poznamenejme, že instalace Adobe Readeru se vydávají pro různé jazyky programu zvlášť, a tak se čísla posledních dostupných verzí pro různé jazyky často drobně liší. Nejnovější českou verzí je v době uzávěrky našeho časopisu skutečně verze 8.1.

Instalaci programu popisovat nebudeme: nejenže proběhne česky, ale od uživatele nežádá žádnou odbornost, postačí jen trpělivě počkat, až doběhne. Po spuštění program nabídne průvodce **Více než jen Adobe Reader**. Tohoto okna se zbavíte tak, že zatrhnete drobným písmem psanou volbu **Nezobrazovat po spuštění** a okno zavřete. Toto okno kdykoli znovu vyvoláte druhou položkou v nabídce **Nápověda**, takže je nyní můžete zavřít zcela bez obav.

VOLBA JAZYKA ROZHRANÍ

Zdálo by se, že když si nainstalujete český Adobe Reader, nemáte jinou možnost než používat ho v češtině – tak tomu však není. Rozhraní programu lze přepnout do angličtiny. V kategorii **Mezinárodní** najdete volbu **Jazyk aplikace** a vyberete **Zvolit při spouštění aplikace**. Při příštím spuštění Readeru se nejprve otevře okénko (**obr. 4**). (Přepnete-li skutečně do angličtiny, cesta zpět vede přes **Edit / Preferences / International; Application Language > Choose at application startup**.)

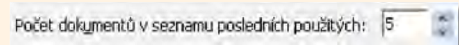

▲ Obr. 4. Máte možnost vybrat si mezi češtinou a angličtinou.

NASTAVENÍ PO INSTALACI

Program má mnoho dostupných předvoleb (v nabídce **Úpravy** otevřete položku **Předvolby**). Lze je obvykle ponechat tak, jak jsou, ale několik těchto předvoleb je vhodné změnit hned po instalaci...

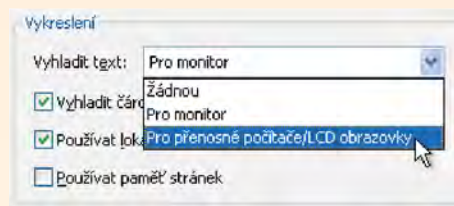
V kategorii **Dokumenty** (**obr. 1**) zvažte, zda počet naposledy otevřených dokumentů (uváděných v nabídce **Soubor**) nezvýšit na nejvyšší možný počet – tedy na deset.

▲ Obr. 1. Pět je zbytečně málo...

V kategorii **Zobrazení stránky** jsme si všimli dvou předvoleb, které stojí za to ihned změnit. Výchozí vyhlazování textu se vůbec nehodí pro monitory LCD (tedy ploché), které však již dávno nejsou vlastní jen notebookům a které se rozšířily i na pracovní stoly. Vyhlazování optimalizované pro LCD (**obr. 2**) výrazně zlepší zobrazení a čitelnost textu; u většiny programů se o to nemusíte starat, neboť se řídí nastavením ve Windows, avšak Adobe Reader používá vlastní vykreslování písem na obrazovce.

Těsně nad tím se nastavuje rozlišení obrazovky (**obr. 3**). Vložená hodnota přímo určí,

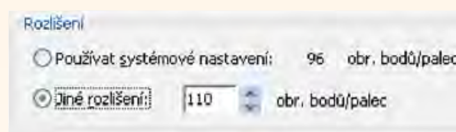
▲ Obr. 2. Používáte-li plochý (LCD) displej, zobrazení dokumentů bude podstatně ostřejší s vhodným nastavením.

jak velké se na obrazovce skutečně zobrazí to, čemu určíte zobrazení ve 100% velikosti, a poměrně k tomu ovšem i ve všech ostatních velikostech zadaných v procentech.

Používáte-li monitor LCD, přepočet je jednoduchý, neboť jeho udaná úhlopříčka skutečně vyjadřuje úhlopříčku zobrazovací plochy (to neplatí pro monitory CRT – monitory s katodovými obrazovkami; u těch se udávala úhlopříčka větší, než odpovídalo ploše skutečně pokryté obrazem).

Majitelům nejběžnějších displejů počty usnadníme: 15" LCD poměru stran 4 : 3 má plochu 12 : 9 palcům. Podělíme-li 1024 pixelů 12, dostaneme přibližně 85 pixelů na palec, a tuto hodnotu můžeme vložit do pole **Jiné rozlišení**, přejeme-li si zobrazovat dokumenty skutečně 1 : 1.

Zato sedmnáctipalcový LCD 1280 na 1024 pixelů přesně odpovídá výchozí hodnotě Windows 96 pixelů na palec. Pro jiné rozměry monitorů a počty pixelů si rozlišení obrazovky přepočítejte sami (pomůže vám Pythagorova věta anebo pravítko).

▲ Obr. 3. Hodnota rozlišení přímo ovlivní, jak velké bude 100% zobrazení.

PROHLÍŽÍME DOKUMENTY

Třebaže má Adobe Reader i další funkce, nejčastěji se užívá k prostému čtení a prohlížení dokumentů PDF. Na obrazovce to není obzvlášť pohodlné, čitelnost výtisku na papír ani pohodlí volného listování stále nedokáže počítač s obrazovkou zastoupit, ale podívejme se, jak si můžeme čtení na obrazovce alespoň trochu zpříjemnit...

Plocha zejména menšího monitoru (1024 × 768) není velká a je vhodné ji co nejvíce uvolnit. K tomu poslouží nabídka **Zobrazení**; je dobré zapamatovat si i několik klávesových zkratek.

Při čtení nepotřebujete pruh s několika ikonkami po levé straně obrazovky; lze jej snadno schovat anebo znovu zobrazit zkratkou **Ctrl+H** (anebo přes nabídku **Zobrazení / Režim čtení**).

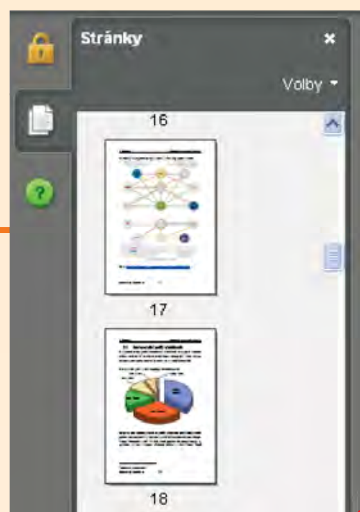
Režim na celou obrazovku (**Ctrl+L**) používá sice celou plochu obrazovky, ale zobrazuje vždy celé strany dokumentu; jakkoli je příjemné vidět celou stránku najednou, pro delší

čtení bývá v tomto zobrazení text na obrazovce příliš drobný.

Obejdete-li se na chvíli bez nabídek, můžete je schovat stiskem klávesy **F9**. Obdobně se pruh nástrojů schovává stiskem **F8**.

PROLISTOVÁNÍ DOKUMENTU

Naopak při zběžném procházení dokumentu může docela pomoci navigační panel s náhledy stránek (**obr. 5**). Přepínat mezi jeho zobrazením a schováním celého pruhu můžete přímým střídáním **F4** a **Ctrl+H**.

▲ Obr. 5. V navigačním panelu si můžete dát zobrazit náhledy stránek, anebo třeba i nápovědu... Panel se zobrazuje a schovává stiskem klávesy **F4** (anebo přes **Zobrazení / Navigační panely**).

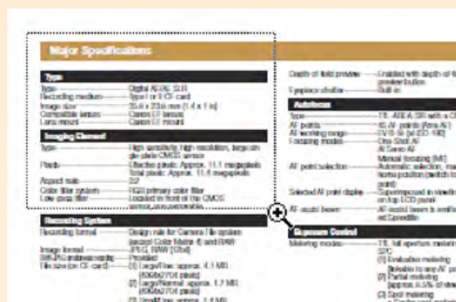
Povšimněte si, že šířku panelu můžete změnit, když myší uchopíte jeho okraj a posunete jej.

OPTIMÁLNÍ PŘIBLÍŽENÍ TEXTU

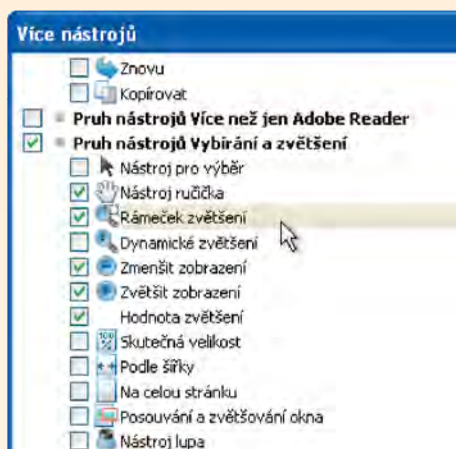
Neváhejte zvětšit text natolik, aby se vám četl pokud možno pohodlně. Na obrazovku hledíte zpravidla z větší vzdálenosti než na papír, navíc písmo na obrazovce je nepoměrně hrubší.

Výchozím je zobrazení na šířku stránky, které pro běžné dokumenty vcelku vyhovuje; mají-li však stránky dokumentu neobvyklé rozměry anebo je-li písmo velmi drobné, přijdou vhod jiné způsoby přiblížení:

- Přiblížení na šířku textu, nikoli stránky; prázdné okraje se tak ocitnou „mimo obrazovku“ – v Readeru se toto přiblížení nazývá obecně **Podle obsahu**. Naleznete je v **Zobrazení / Zvětšení** a vyvolat je můžete též zkratkou **Ctrl+3**.
- Přiblížení podle „výřezu“, v českém Readeru nazýváno **Rámeček zvětšení**; najdete je v nabídce **Nástroje / Vybírání a zvětšení** – poskytuje nejrychlejší způsob, jak najít optimální přiblížení pro čtení všelijakých letáků velkých rozměrů nebo s neobvykle uspořádaným textem. Doporučujeme orámovat nástrojem jeden odstavec anebo tak velkou část textu, jaká se má zobrazit na šířku obrazovky (**obr. 6**). K následnému pohybu po letáku sem a tam, do všech potřebných směrů, využijte ukazatele myši v podobě ručičky (výchozí podoba při čtení v Readeru; dostupná též z nabídky **Nástroje / Vybírání a zvětšení**). Podržíte levé tlačítko myši – ručička se jakoby sevře – a potáhnete.

▲ Obr. 6. Obtížně čitelný leták je vhodné přiblížit třeba na šířku sloupce.

DOSTUPNÉ NÁSTROJE SI SAMI VYBERTE

Není moc šikovné, když je často používaný nástroj schován někde v nabídce; naštěstí si však sami můžete vybrat, které nástroje budou zpřístupněny na pruhu nástrojů, a to volbou **Nástroje / Přizpůsobit pruhy nástrojů...** (**obr. 7**).

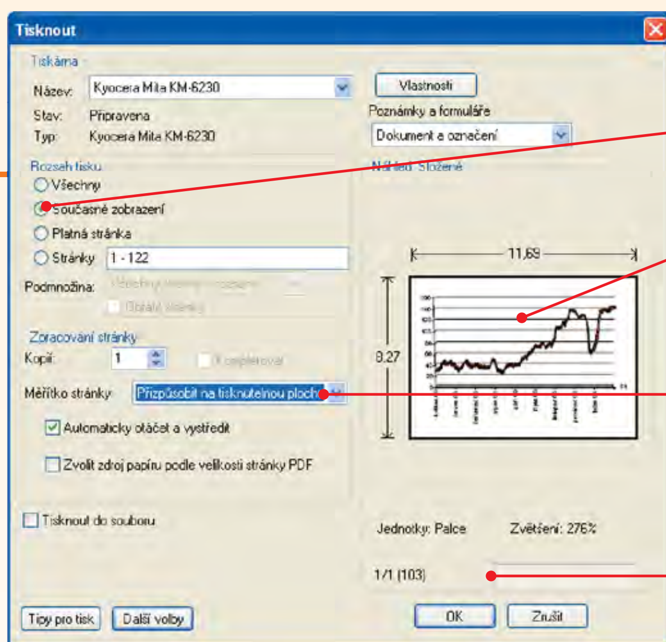
◀ Obr. 7. Stačí prostě zatrhnout, které nástroje mají být dostupné přes ikonu na liště (na „pruhu nástrojů“).

TISKNEME

Tisk běžných dokumentů je snadný díky výchozím nastavením v dialogu **Tisknout**, zejména díky nastavení **automaticky otáčet a vystředit** nebo nastavení **měřítka stránky**: **Zmenšit na tisknutelnou plochu** (**obr. 8**).

Úspory papíru dosáhnete, dáte-li tisknout **více stránek na list** anebo **brožuru**.

Když potřebujete vytisknout výřez z nějaké velké „plachty“ anebo detail obrázku, nejsnáze toho dosáhnete tak, že si výřez zobrazíte na celé okno Readeru pomocí **rámečku zvětšení** (zmíněného výše) a pak prostě dáte vytisknout **Současné zobrazení**.

Snadného tisku výřezů dosáhnete rozsahem **Současné zobrazení.**

Zde vidíte náhled stránky.

Povšimněte si rozdílu mezi volbou **Přizpůsobit...** a **Zmenšit**; přizpůsobení totiž zmenšuje i zvětšuje – vždy tak, aby se využila celá stránka.

Při tisku více stránek lze jimi v náhledu listovat pomocí tohoto posuvníku.

▲ Obr. 8. Tisk z Readeru lze snadno přizpůsobit nejrozličnějším potřebám.

DÁLE PRACUJEME S TEXTEM

Text je možné označit a zkopírovat, pokud to ten, kdo dokument ve formátu PDF vytvořil, nezakázal. Přenese se však tzv. čistý text, tedy bez formátu písma (bez velikostí a stylů apod.). Text označíte **nástrojem pro výběr** (**Vybírání a zvětšení / Nástroj pro výběr**). Potom prostě stisknete **Ctrl+C**, nebo zvolíte **Nástroje / Kopírovat**.

Potřebujete-li však přenést celý textový obsah dokumentu PDF, existuje snazší způsob: použijte příkaz **uložit jako text** z nabídky **Soubor**. ■ mjs

Pořádek v poště

Doručenou poštu je vhodné třídit, abyste se k jednotlivým zprávám mohli později vracet a nemuseli je přitom pracně vyhledávat v jediné složce. Podívejme se na možnosti třídění pošty v programu Mozilla Thunderbird.

MOZILLA THUNDERBIRD

Klientský program elektronické pošty, samostatně volně dostupný a součást balíku 602Office.
Jazyk: čeština.
www.czilla.cz, www.602.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
▶ Jak vytvořit novou složku pro doručené poštovní zásilky.
▶ Jak nastavit filtr pro automatické třídění pošty.

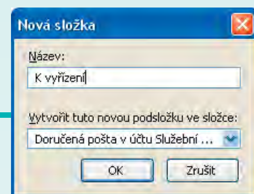
Tento článek vám třeba pomůže splnit jedno z novoročních předsevzetí: „Stanu se pořádnějším...“. A pokud takové předsevzetí ve svém seznamu nemáte, rychle si ho tam ještě přidejte; uvidíte, jak snadné je v prostředí 602Office udělat pořádek v poště – tedy v té stávající –, a dokonce jak si třídění budoucí příchozí pošty předem trochu automatizovat.

Hovořit budeme o prostředí klientského poštovního programu Mozilla Thunderbird – ale tím vlastně o celém balíku 602Office, neboť přílohy zásilek přijímaných i odesílaných s výhodou prohlížíte či připravujete v dalších programech obsažených v balíku.

SLOŽKY – RECEPT K PŘEHLEDNÉMU TŘÍDĚNÍ ZÁSILEK

Začněte tím, že si trochu připravíte prostředí. Příchozí zásilky jsou automaticky vkládány do složky, která se obvykle jmenuje **Doručená pošta**. Tam si jednotlivé zásilky prohlížíte a reagujete na ně, nebo si řeknete, že je na vyřízení dost času později... Dny však plynou, až sebou jednoho dne trhnete s pocitem, že jste cosi zmeškali, a začnete zapomenutou zásilku zběsile hledat. Ve složce jich je však třeba již 1 234 – a vyznejte se v tom, když si ani přibližně nepamatujete, kdy hledaná zásilka přišla.

Spolehlivým řešením, jak se takovým problémům vyhnout, je zásilky třídit. To znamená každou příchozí zásilku posoudit a přesunout ji do vhodné „poštovní přihrádky“. Takovou poštovní přihrádkou je...

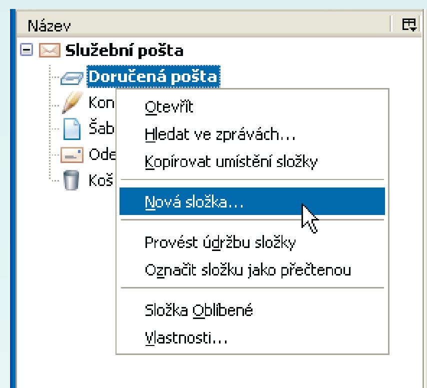
◀ Obr. 2 Pojmenování nové složky.

VYTVOŘENÍ NOVÉ SLOŽKY

Novou složku vytvoříte velice jednoduše. Klikněte pravým tlačítkem myši na název složky **Doručená pošta**. Otevře se místní nabídka (**obr. 1**) a z ní vyberte příkaz **Nová složka**.

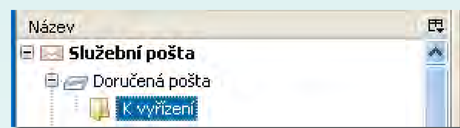
V následně otevřeném dialogovém okně **Nová složka** (**obr. 2**) ve vstupním poli **Název** složku pojmenujte (v našem případě třeba stylově **K vyřízení**). Druhé pole vám pro kontrolu ukazuje, kam bude nová složka zařazena – to lze v případě nutnosti změnit.

Po kliknutí na tlačítko **OK** se složka vytvoří a abecedně se zatřídí do struktury složek. Jak vidíte na **obr. 3**, stala se podsložkou složky

▲ Obr. 1. Požadavek na založení nové složky.

▼ Obr. 3. Nová složka je vytvořena.

Doručená pošta (na kterou jste klikli pravým tlačítkem myši při požadavku na založení).

Poznamenejme, že struktura složek se „rozbaluje“ či „sbaluje“ kliknutím na políčka se znaky „plus“ nebo „minus“ – to ale jistě znáte z jiných aplikací.

PŘESOUVÁNÍ ZÁSILEK DO JINÉ SLOŽKY

Máme tedy novou složku, dosud prázdnou. Ukažme si teď, jak do ní prostě a jednoduše přesunete zásilku, nebo dokonce celou skupinu zásilek naráz.

1. V seznamu došlé pošty vyberte zásilky, které chcete přesunout do jiné složky. Jednu zásilku vyberete kliknutím myší, více zásilek postupným kliknutím při stisknuté klávese **Ctrl**. Položky vybraných zásilek jsou vypsány bílým písmem na tmavém podkladu.

2. Klikněte do prostoru položky vybrané zásilky nebo jedné z vybraných zásilek. Tlačítko myši ale nyní neuvolňujte a táhněte pohybem myši kurzor do levé sekce okna Thunderbirdu, nad položku složky, do které chcete zásilky přesunout. Kurzor má během tahu podobu dopravní značky „zákaz stání“ – po přiblížení se k položce složky se změní v obvyklou šipku doplněnou obdélníčkem (**obr. 4**).

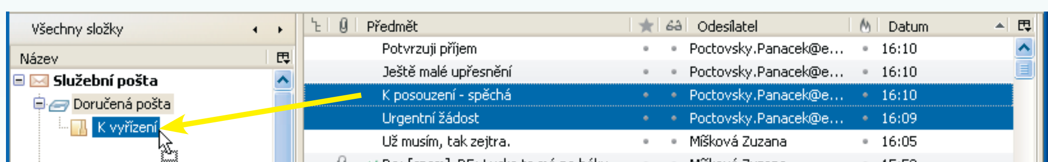
3. Uvolněte tlačítko myši – vybrané zásilky se přesunou do cílové složky.

TIP

*Zásilky lze ze složky do složky také kopírovat. Pokud v okamžiku uvolnění tlačítka myši podržíte stisknutou klávesu **Ctrl**, dojde ke zkopírování zásilek – nadále budou obsaženy jak ve výchozí, tak v cílové složce. Šipkový kurzor je v tomto případě doplněn obdélníčkem se znakem „plus“.*

Zásilky ve složce uvidíte, když na její název kliknete myší. V okně se seznamem zásilek se vypíše obsah příslušné složky.

▼ Obr. 4. Přesun skupiny zásilek do jiné složky.

STRUKTURA SLOŽEK JE JEN NA VÁS

Složek si můžete vytvořit celou řadu – je to jen na vás. V zásadě se nová složka vytváří ke složce, na kterou při požadavku na její vytvoření kliknete pravým tlačítkem myši. Lze tak vytvářet celé struktury vzájemně vnořených složek a podsložek a poštu si tak značně zpřehlednit.

AUTOMATICKÉ TŘÍDĚNÍ ZÁSILEK DO SLOŽEK

Prostřednictvím Thunderbirdu lze příchozí poštu třídit do složek automaticky – pokud vás ovšem napadne vhodné kritérium. Těžko za vás může pošta posoudit, zda je zásilka urgentně důležitá, nebo ne. Může se však alespoň pokusit odlišit zásilky určitého charakteru – například ty, které pocházejí od odesílatelů z vaší firmy (tedy s adresou její domény).

Zadejme si konkrétní úkol – veškerou poštu přicházející z domény **kokofarma.cz** přesouvat do složky **Firemní pošta**.

VYTVOŘENÍ FILTRU

Filtr pro automatické třídění došlé pošty vytvoříte v sadě dialogových oken, kterou otevřete příkazem **Třídicí filtry zpráv** z nabídky **Nástroje**. Úvodní dialogové okno (**obr. 5**) bude obsahovat seznam všech vašich filtrů – ten je zpočátku prázdný.

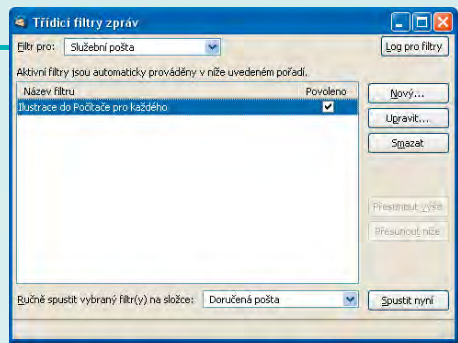
Předem si řekněme jednu důležitou věc – filtry se vytvářejí vždy pro určitý konkrétní poštovní účet a pro něj jsou také platné. Proto máte-li účtů několik, zkontrolujte, zda je nastaven ten pravý – k tomu máte v dialogovém okně k dispozici volič **Filtr pro**. Je-li vše v pořádku, klikněte na tlačítko **Nový**. Otevře se dialogové okno pro sestavení filtru (**obr. 6**).

V poli **Název filtru** budoucí filtr pojmenujte – pod zadaným názvem bude figurovat v seznamu filtrů ve výše uvedeném dialogovém okně **Třídicí filtry zpráv**.

Filtr může obsahovat několik podmínek (pravidel) – a přepínačem **Pro příchozí zprávy** lze vybrat, kdy má být filtr aktivní: zda po splnění všech pravidel současně, nebo zda stačí splnění alespoň jednoho z nich, případně zda má filtr platit pro všechny zprávy bez jakýchkoliv podmínek a omezení.

Trojicí ovladačů v prvním okénku sestavíte první pravidlo – prvním voličem vyberete, co se má testovat (předmět zásilky, adresa odesílatele, text dopisu atd.). V našem případě to bude adresa odesílatele, kterou reprezentuje položka **Od.** Druhým voličem vyberete, co se má na testované položce porovnávat či testovat – v našem případě to bude textový řetězec s názvem domény, proto nastavíme položku **obsahuje**. A zbývá již jen jedno – do pole zcela vpravo napsat název zadané domény (např. **kokofarma.cz**). Pravidlo vyjádřené slovy by tedy znělo takto: *Filtr bude funkční, jestliže adresa odesílatele zásilky obsahuje řetězec znaků „kokofarma.cz“*.

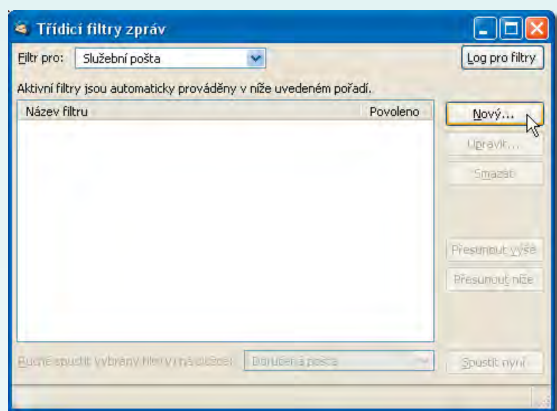
Kliknutí na tlačítko „plus“ zcela vpravo umožní vložit další pravidla pro složitější filtry – třeba ... *jestliže adresa odesílatele obsahuje řetězec „kokofarma.cz“ a zásilka má vysokou důležitost* – a podobně.

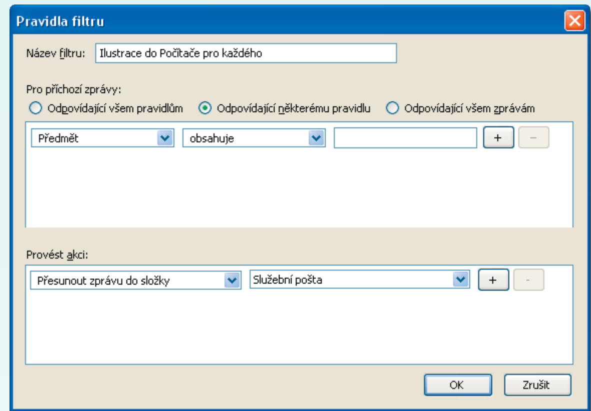
▲ Obr. 7. Nový filtr v seznamu filtrů.

Druhé okénko je určeno k popisu činnosti, která se má provést, jestliže je splněna podmínka (podmínky) sestavená v okénku prvním. Postup je opět jednoduchý a připomíná skládačku. Prvním voličem nastavíte, co se má se zásilkou rámcově udělat – v našem případě to bude volba **Přesunout zprávu do složky**. Činnost upřesníte druhým voličem, kde v našem příkladu vyberete složku, kam se má zásilka přesunout.

Stiskem tlačítka **OK** specifikaci filtru ukončíte a příslušná položka se objeví v seznamu v dialogovém okně **Třídicí filtry zpráv** (**obr. 7**).

◀ Obr. 5. Dialogové okno pro vytvoření nového třídicího filtru.

▶ Obr. 6. Dialogové okno pro sestavení třídicího filtru.

POVOLENÍ A DOČASNÉ POTLAČENÍ ČINNOSTI FILTRU

Všimněte si políčka ve sloupci **Povoleno**. Pokud je zaškrtnuto, je činnost filtru povolena – filtr je aktivní a je použit na testování příchozích zásilek. V opačném případě je činnost filtru dočasně potlačena, dokud zaškrtnutí políčka neobnovíte.

Chcete-li filtr aplikovat zpětně (tedy na všechny zásilky v nějaké složce již uložené), vyberte složku voličem **Ručně spustit vybraný filtr(y) na složce** a klikněte na tlačítko **Spustit nyní**.

U VÍCE FILTRŮ ZÁLEŽÍ NA POŘADÍ

Budete-li mít časem filtrů několik, je třeba počítat s tím, že se příchozí zásilky budou filtry testovat v tom pořadí, jak jsou jejich položky uvedeny v seznamu – tedy filtr uvedený v seznamu zcela nahoře bude použit jako první atd. Pořadí filtrů lze však podle potřeby změnit. Stačí kliknutím myší označit položku filtru a pomocí tlačítek **Přesunout výše** a **Přesunout níže** ji posunout na požadovanou pozici. ■ **Jiří Lapáček**

Na internetu v komunitě

Víte, co je trhákem dnešního internetového světa a jaký směr ve vývoji internetu je předpovídán? Současnou jedničkou jsou na internetu tzv. komunitní weby neboli sociální sítě, ve kterých se uživatelé setkávají podobně jako ve skutečnosti, ale za masivního přispění moderních technologií.

ODKAZY UVEDENÉ V TOMTO ČLÁNKU

www.youtube.com
www.last.fm
www.myspace.com
www.linkedin.com
www.libimseti.cz
www.nyx.cz
www.bandzone.cz
www.idj.cz

PROFIL JAKO ZÁKLAD

Co to vlastně komunitní weby jsou? Jak už název napovídá, jde o weby, jejichž základem je obsah, který vytvářejí samotní uživatelé. Často můžete slyšet také záhadný název Web 2.0 nebo UGC (User Generated Content, tedy obsah vytvářený uživateli). Obojí v principu znamená, že obsah těchto webů nepřipravuje nějaká redakce, ale že si jej vytvářejí sami uživatelé.

Základem je na těchto webech vždy registrace – bez registrace se sice po těchto webech můžete pohybovat a prohlížet si jejich obsah, ale nemůžete na ně přispívat a hlavně zažít pocit interaktivity, který je pro tyto weby základem. Poté, co se tedy zaregistrujete a vytvoříte si svůj profil, ve kterém uvedete vše, co považujete za důležité, můžete na web přinášet svůj obsah – a ten může být různé povahy. Může to být text, hudba, video, fotky... – zkrátka vše, čím se chcete pochlubit, co chcete ostatním uživatelům ukázat, co se vám líbí, čím jste charakterističtí... Meze se zkrátka skoro vůbec nekladou a to je právě na sociálních sítích či komunitních webech to krásné. Pochopitelně se o tomto obsahu můžete s druhými uživateli i bavit. Ty, které znáte z reálného života nebo které jste si na internetu oblíbili, si můžete přidat do skupiny přátel a odkazy na jejich profily můžete mít zobrazené na stránce.

Komunitní weby mohou být zaměřené na velmi široké spektrum zájmů, nebo mohou být naopak velmi specializované. V zásadě lze říct, že takovéto weby mají společné pouze to, že obsah vytvářejí sami uživatelé, ale jinak mohou být velmi odlišné. Princip je velmi prostý, ale praxe ukazuje, že geniální věci bývají velmi jednoduché. Prudce stoupající počet těchto webů a jejich uživatelů tomu pak dává za pravdu. Ale dost teorie, pojďme se podívat, jaké zajímavé komunitní weby můžete navštívit.

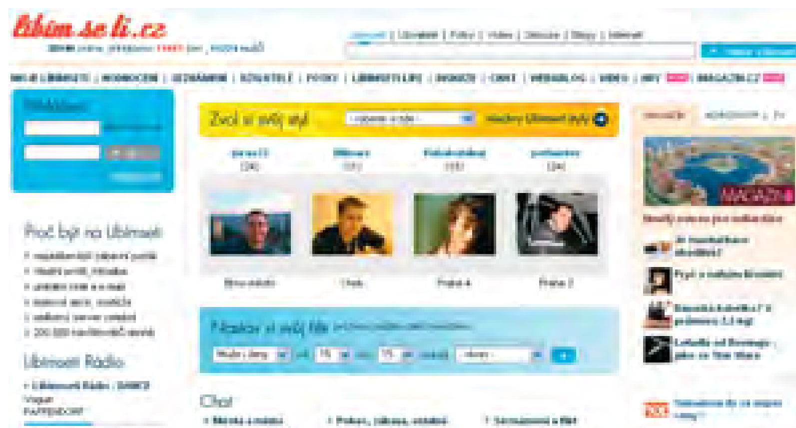

▲ Na stránkách last.fm s češtinou nevystačíte.

SVĚTOVÉ KOMUNITY

Tyto weby jsou pochopitelně daleko více rozšířené v cizině než u nás, a proto vám doporučujeme, pokud to pro vás nebude z jazykového hlediska problém, neomezovat se pouze na české stránky.

Již legendou se za krátkou dobu stal server *www.youtube.com*, kam můžete nahrávat svá videa. Najdete zde jak domácí videa, tak třeba videa hudební či filmová, a často i vyložené rarity. Můžete zde pohodlně vyhledávat, diskutovat s ostatními a třeba si vytvořit „hlídacího psa", takže vám videa od určitého uživatele příště neutečou. Další multimediální komunitní server představují stránky *www.last.fm* a *www.myspace.com*, kde najdete hlavně profily hudebníků, ale kde se mohou registrovat i ti, kdo hudbu pouze milují. Opět zde funguje přidávání do skupiny přátel, vzkazovník, vystavíte si ukázky své tvorby a napíšete seznam svých vystoupení. Ze zcela jiného soudku je web *www.linkedin.com*. Jeho hlavním cílem není vystavení vašich děl, ale smysl může mít třeba pro vaši práci. I zde si totiž vytvoříte svůj profil, ve kterém uvedete, které školy jste navštěvovali, a zaměstnání, ve kterých jste působili. Kliknutím na tlačítko si pak můžete vyhledat bývalé spolužáky nebo kolegy a požádat je o dovolení přidat si je mezi své kontakty. I ti však mají určitý seznam kontaktů, který si můžete prohlédnout, a třeba i mezi nimi objevíte někoho, koho jste znali nebo chtěli poznat... Možností je však pochopitelně ještě více.

▲ Titulní stránka *www.libimseti.cz.*

V ČESKU TEPRVE ZAČÍNÁME...

Českých komunitních webů je méně, zato jim díky češtině perfektně rozumíme. I českých uživatelů je zatím málo. Asi nejznámějším webem s komunitními prvky je web *www.libimseti.cz*, který slouží v první řadě k seznámení, ale také k vystavení úžasných fotek. Komunitní server *www.nyx.cz* sází na určitou výlučnost, protože se na něm nemůže registrovat kdokoliv – lze tak učinit pouze pomocí přihlášky, ve které vypíšete důvody, proč chcete tuto komunitu navštěvovat, anebo na základě toho, že vás někdo z členů pozve. Za odměnu můžete diskutovat prakticky o čemkoliv a třeba i požádat o odbornou radu. Dále si můžete vytvořit profil, přidat si známé do skupiny přátel, psát si mezi sebou, vystavovat své fotky. Smutní rozhodně nemusejí být ani hudební fanoušci, kteří se mohou zaregistrovat minimálně ve dvou velmi zajímavých projektech. Nejenom začínající skupiny jistě ocení projekt *www.bandzone.cz*. Opět si zde mohou vytvořit profil, vyplnit o sobě všechny potřebné údaje a hlavně nahrát na stránku svoji hudbu – pak je klidně možné, že si kapely někdo všimne! Pokud nejste hudebníci, nevadí, i tak se můžete zaregistrovat a posléze se přihlásit jako hrdý fanoušek některé ze skupin. Spíše na elektronickou hudbu se orientuje zajímavý projekt *www.idj.cz*. Opět si při registraci zvolíte, zda jste hudebník, či fanoušek, nahrajete vlastní tvorbu a zobrazíte kalendář akcí, na které se chystáte. Pak už můžete diskutovat – ať už se starými známými, nebo s přáteli zcela novými. ■ mia

WINDOWS LIVE SUITE

Cena: zdarma.
Jazyk: čeština.
Rubrika na CD: Obsah CD / Bonus.
www.microsoft.cz

Microsoft uvádí Windows Live Suite

PROGRAMY NAJDETE NA PPK CD 1/2008

Společnost Microsoft nedávno uvolnila české verze nových programů z rodiny Windows Live, které vám nyní představíme. Zároveň se podíváme, jak si vedou oproti konkurenci, a také vám poradíme, zda jsou zrovna pro vás zajímavé.

Pod značkou *Windows Live* provozuje softwarový gigant Microsoft několik internetových služeb, jako je e-mail *Windows Live Hotmail*, blogy *Windows Live Spaces* či vyhledávač *Windows Live Search*. Nyní však tyto on-line služby doplňuje i sadou praktických programů. K již dříve existujícímu komunikačnímu programu *Windows Live Messenger*, jenž se dočkal nové verze, přibyl další software: jedná se například o e-mailového klienta *Windows Live Mail*, nástroj pro blogování *Windows Live Writer* a editor fotografií *Windows Live Fotogalerie*.

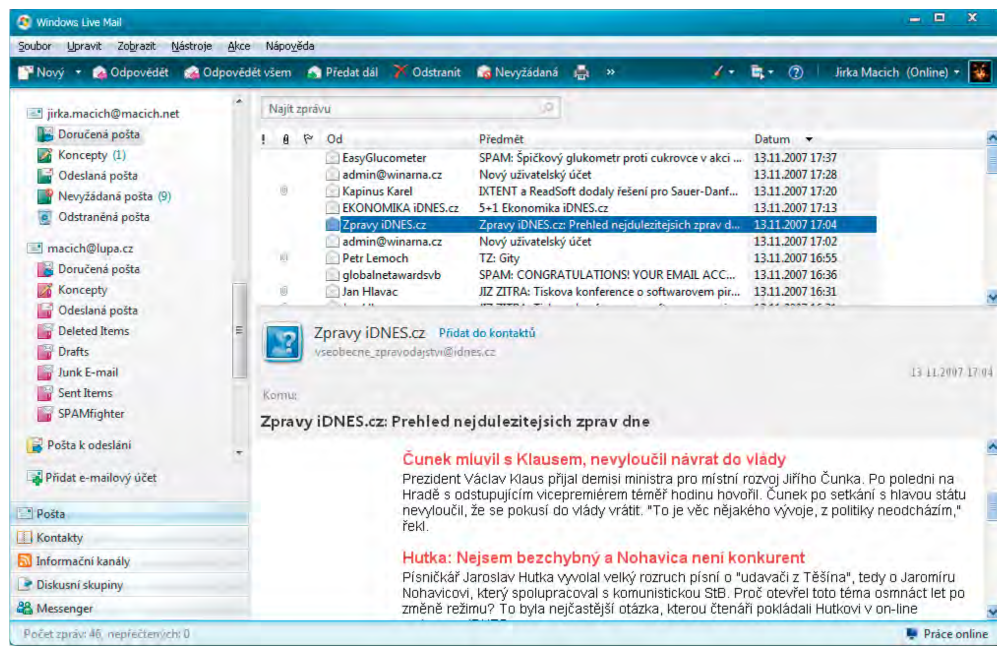
Samozřejmostí je podpora webových kamer a bezplatného telefonování mezi počítači včetně podpory videohovorů.

JE WINDOWS LIVE MESSENGER LEPŠÍ NEŽ ICQ?

Windows Live Messenger (dále jen WLM) možná budete znát pod starším názvem MSN Messenger. V zásadě jde o program velice podobný u nás tolik populárnímu ICQ. Často zdůrazňovaným negativem je, že WLM u nás nepoužívá tolik lidí. Odhaduje se, že jej využívá asi desetina z počtu uživatelů, kteří preferují ICQ. Je tedy mnohem pravděpodobnější, že vaši přátelé, známí a příbuzní využívají ICQ a že se s nimi přes WLM nespojíte. Pokud je však přesvědčíte k přechodu právě na WLM, můžete se těšit na velmi kvalitní a pestrou funkční výbavu.

WLM má téměř všechny funkce jako ICQ. Umožňuje rychlou textovou komunikaci mezi dvěma uživateli, kterou doplňuje o desítky dalších funkcí. Samozřejmostí je podpora webových kamer a bezplatného telefonování mezi počítači včetně podpory videohovorů. Bohužel volání na běžná telefonní čísla není zatím pro české uživatele připraveno, což je oproti populární službě Skype citelný minus. WLM doposud také nenabízí bezplatné odesílání SMS jako ICQ.

Tyto zjevné nedostatky však vyvažuje řadou kladů, mezi které patří přehledné uživatelské rozhraní, velmi pohodlné sdílení souborů mezi přáteli, rychlé posílání souborů nebo možnost hrát řadu on-line her. V poslední době je oproti ICQ obrovskou výhodou kvalita komunikační sítě. WLM se zatím vyhýbají velké výpadky, bezpečnostní problémy a šíření laviny reklam, což se o ICQ říci nedá.

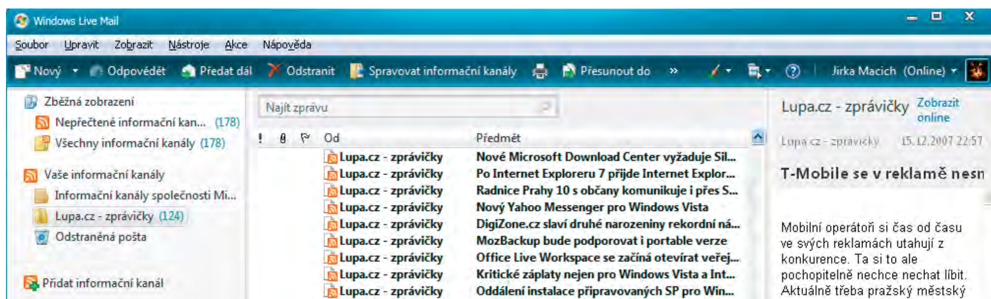
▲ Windows Live Mail vypadá moderně a nabízí i moderní funkce.

◀ Windows Live Messenger je podobný populárnímu ICQ.

WINDOWS LIVE MAIL KONEČNĚ ZATOČÍ SE SPAMEM

V rámci kancelářského balíku Office nabízí Microsoft sofistikovaného e-mailového klienta Outlook, ale už řadu let integruje do Windows i jednodušší a bezplatné e-mailové klienty. Až do Windows XP to byl program Outlook Express. Ten se už však léta nevyvíjí a nereaguje tak na dnešní potřeby uživatelů a aktuální trendy. Windows Live Mail je jeho nástupcem a navazuje i na program podobného jména Windows Mail, který je součástí systému Windows Vista.

▲ Windows Live Mail poskytuje i čtečku RSS kanálů.

Obrovským plusem Windows Live Mailu ve srovnání se zastaralým Outlook Expressem je učící se antispamový filtr, který vám pomůže zbavit se záplavy reklamních e-mailů, nebo alespoň jejich počet dostat do ještě snesitelných čísel. Z hlediska bezpečnosti lze jedině zatleskat ochraně proti phishingu, tedy podvodným zprávám, které se z důvěřivých uživatelů pokoušejí pod falešnou záminkou vymámit potenciálně citlivé a relativně snadno zneužitelné údaje.

Ochranu proti spamu a phishingu však konkurenční programy nabízejí již delší dobu, viz třeba známý Mozilla Thunderbird. Právě tento program je pro Windows Live Mail nejvážnějším konkurentem a náročnější uživatelé mu zřejmě stále dají přednost, hlavně kvůli pokročilejším možnostem třídění pošty pomocí štítků, výkonnějšímu prohledávání došlé korespondence, možnosti doinstalovat praktický kalendář a snadnému doplnění téměř libovolné funkce díky rozšířením.

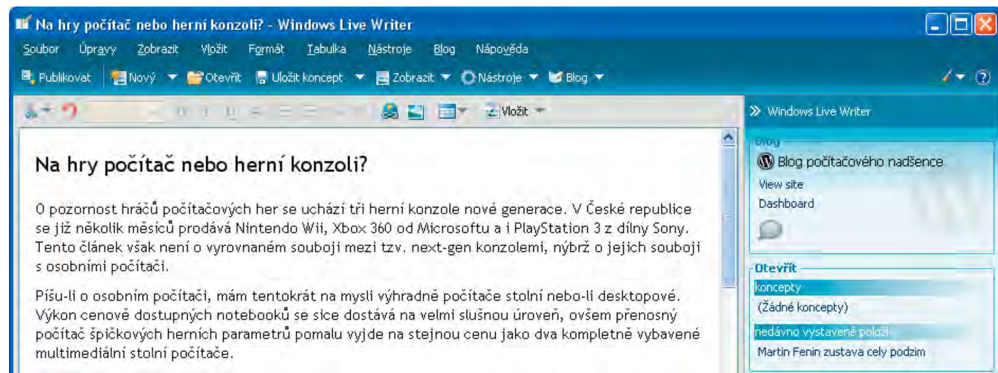
Pokud se vám ale zdá Mozilla Thunderbird již příliš složitým programem nebo pokud doposud používáte Outlook Express, mohl by pro vás být Windows Live Mail vítanou změnou. Plusem je bezesporu praktická RSS čtečka propojená s RSS čtečkou v Internet Exploreru, velmi pohodlná práce s více e-mailovými účty, rychlé posílání fotek a v neposlední řadě šikovný adresář.

Microsoft připravil celkem zajímavý balíček bezplatných nástrojů, které řadě uživatelů přijdou vhod.

WINDOWS LIVE WRITER – JEDNODUŠŠÍ BLOGOVÁNÍ

Windows Live Writer je textový editor navržený speciálně pro ty uživatele, kteří blogují a svůj blog si vedou pomocí služeb, jako je Windows Live Spaces, Blogger.com či populární WordPress. Umožňuje psát nové zápisky do internetového deníčku podstatně pohodlněji než často velmi omezený editor otevírající se v okně webového prohlížeče. Je škoda, že nepodporuje některé české služby, jako třeba Bloguje.cz nebo Blog.cz, ale už i Windows Live Spaces nebo Blogger.com jsou dostupné v češtině, tak proč nezkusit právě je?

Windows Live Writer umožňuje veškeré základní formátování textu a navíc umožňuje pracovat s obrázky, mapami nebo tabulkami. Rozepsané texty můžete uložit bez publikování a vrátit se k nim později. Editovat lze i již zveřejněné článečky.

▼ Blogovat nebylo nikdy snazší.

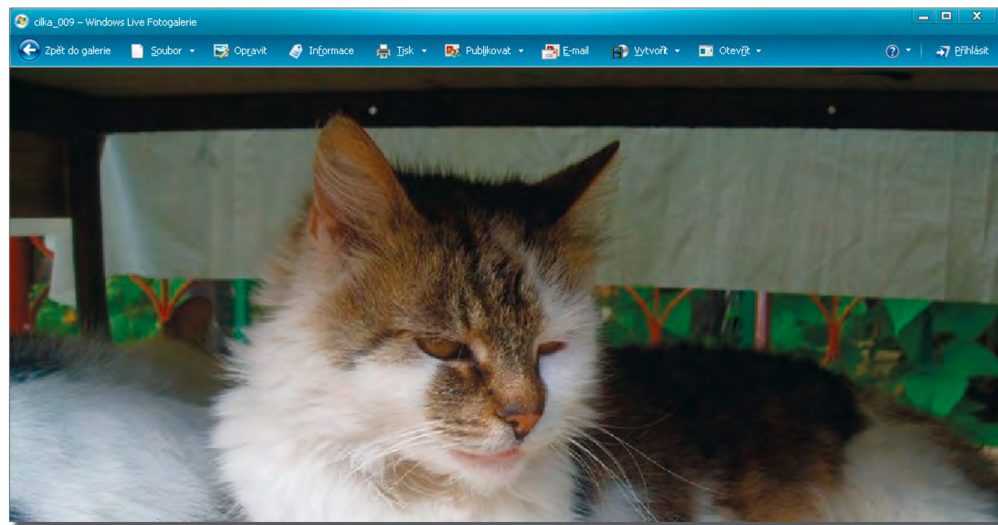
WINDOWS LIVE FOTOGALERIE NEURAZÍ, ALE ANI NEOSLNÍ

Windows Live Fotogalerie je program velmi podobný obdobnému nástroji z Windows Vista, takže radost z něj budou mít spíše uživatelé starších Windows XP. Windows Live Fotogalerie je taková jednodušší verze konkurenčního programu Picasa od Googlu. Slouží k třídění, úpravám a zpracování obrázků uložených na pevném disku vašeho počítače.

Obrázky se automaticky třídí podle data pořízení, ale procházet je můžete i podle fyzického umístění na pevném disku. Lze je opatřit značkami pro snadnější orientaci anebo je můžete známkovat podobně jako třeba skladby v programu Windows Media Player.

Windows Live Fotogalerie kromě pohodlného prohlížení obrázků umožňuje i jejich základní úpravy včetně expozice, barvy nebo ostrosti. Vestavěný editor si poradí i s ořezem nebo redukcí nechtěného efektu červených očí. Na vyspělé editory možnosti tohoto programu sice nedosahují, ale většinu základních vad na kráse běžných fotografií pomocí něj lze řešit.

Prostřednictvím Windows Live Fotogalerie můžete obrázky nejenom třídit, prohlížet a editovat, ale také vyhledávat, tisknout nebo posílat e-mailem, sdílet s ostatními uživateli počítače, vypálit na CD nosič nebo vystavit na internetu. Výše zmiňovaný program Picasa toho umí sice nesrovnatelně více, ale nenáročné uživatele, kteří si nepotrpí na komplikované programy, může Windows Live Fotogalerie jistě oslovit.

▼ Windows Live Fotogalerie sice není nejlepším programem v oboru, nenáročného uživatele však jistě osloví.

SUMA SUMÁRUM

Microsoft připravil celkem zajímavý balíček bezplatných nástrojů, které řadě uživatelů přijdou vhod. Nejde sice vždy o ty úplně nejlepší programy ve své kategorii, můžeme však ocenit nenásilné a praktické propojení jednotlivých programů, jejich snadnou aktualizaci a spolupráci s webovými službami nejen ze stáje Microsoftu, ale i jeho konkurence.

■ Jiří Macich ml., *jirka.macich@macich.net*

JAK NA HISTOGRAM

▶ Co je to histogram.
▶ Histogram v praxi.

Za tajemstvím histogramu

Na dnešním trhu dominují digitální fotoaparáty, které v drtivé většině obsahují funkci nazvanou „histogram“. Co to je, k čemu slouží a jak vám může pomoci vylepšit vaše fotografické pokusy?

Histogram znamená grafické zobrazení statistických hodnot. Dalo by se říci, že histogram je grafická verze tabulky, která sděluje, kolik z celého množství případů spadá do dané hodnoty. Těchto hodnot může být libovolné množství. My dnes ovšem ponecháme suchou matematiku i statistické funkce stranou a obrátíme pozornost k zelené praxi života, kde se se slovem „histogram“ lze nejčastěji setkat v souvislosti s digitálními fotoaparáty. A proč právě s nimi? Protože jako jedna z funkcí uváděných u mnoha fotoaparátů se zmiňuje právě přítomný histogram! Co že to tedy vlastně představuje na poli fotografie a jak jej může běžný člověk v praxi využít?

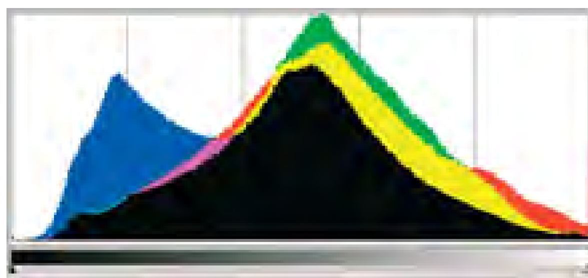
▶ Obr. 3

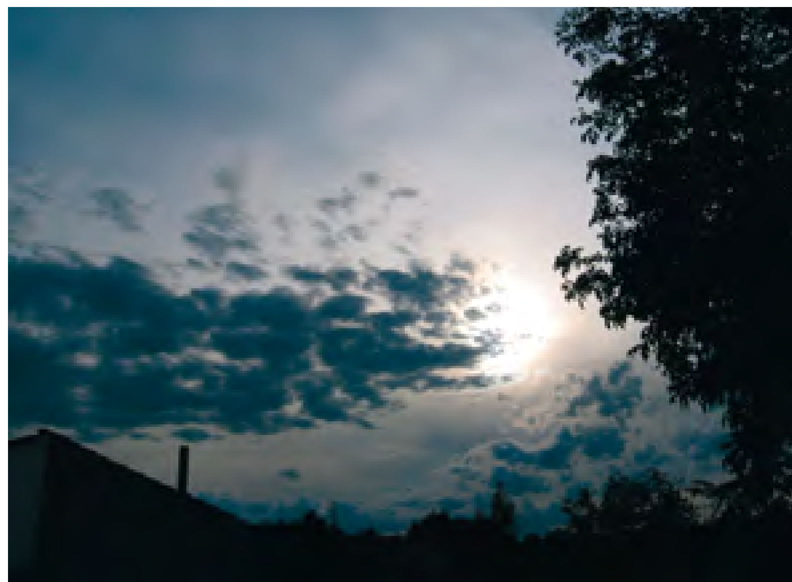
I. CO PROZRADÍ FOTOGRAFICKÝ HISTOGRAM?

V kostce řečeno: histogram informuje o jasovém rozložení snímku, a to podle jednoduchého pravidla – čím jasnější každý bod na obrázku je, tím je na histogramu umístěn více doprava, a naopak, čím je tmavší, tím více se na histogramu umístí vlevo. Výška sloupce pak udává množství těchto bodů na snímku (vyšší sloupec = více bodů). Prakticky všechny dnes používané digitální fotoaparáty určené „běžným“ fotografům fotí do barevného prostoru RGB, ten má 8 bitů na kanál, tedy rozliší 256 úrovní jasu. U těchto hodnot nás nezajímá ani tak jejich reálná hodnota (tedy například zda je jas 43, nebo 168), jako spíš jejich poměrné zastoupení (tj. kolik je bodů spadajících pod každou jasovou hodnotu vůči jiným hodnotám). To nám prozradí mnohé o fotografovaném snímku.

S histogramem se u digitálních fotoaparátů můžete setkat ve dvou podobách, a to jednak v tzv. „živé“ podobě, jednak v podobě „dodatečné“. Histogram živý je zobrazován na displeji spolu s dalšími expoziční-

▼ Obr. 4

◀ Obr. 1

▼ Obr. 2

▲ Obr. 5

▼ Obr. 6

▲ Obr. 7

mi údaji podle volby majitele digitálního fotoaparátu (čas, citlivost ISO, vyvážení bílé, clona...) a neustále se aktualizuje a překresluje. Výhodu to má pochopitelně tu, že kromě samotné scény a všech nutných expozičních údajů má fotograf dopředu k dispozici i informaci o tom, jak bude scéna naexponována. Ty nejpokročilejší fotoaparáty dokonce umí zdůraznit na LCD displeji tu část scény, která bude za stávajících nastavení bez kresby, tj. nevyfotí se, takže fotograf může dopředu podniknout příslušné kroky (korekce expozice, kratší/delší čas, clona, ...). Při troše praxe ji tak vyfotí hned napoprvé, kdežto u histogramu zobrazovaného až během náhledu po vyfocení to často znamená opakovat expozici i několikrát. Jistá nevýhoda živého histogramu je v tom, že toto zobrazení obvykle blokuje nemalý kus již tak nepříliš rozměrného displeje. Reálný histogram vyžaduje, aby na snímač neustále dopadalo světlo, což byl u prvních digitálních zrcadlovek docela problém s ohledem na typ jejich konstrukce se sklopným zrcadlem. Dnešní „Live View" digitální zrcadlovky ovšem tuto funkci již většinou mají.

Jelikož je v podobných případech zdaleka nejlepší ukázat si danou věc na příkladu z praxe, ani my dnes nebudeme kazit tuto zažitou a dobrou tradici a uvedeme si příklad. Pokud vyfotíte snímek podobný tomu na **obr. 1**, jistě se shodneme, že v něm převládají tmavé odstíny a že velký kus obrázku je celý černý.

▼ Obr. 8

Tato fotografie má následující jasový histogram (**obr. 2**): temné odstíny skutečně převládají (špičatý kopec vlevo).

II. NENÍ HISTOGRAM JAKO HISTOGRAM...

Histogramy, s nimiž se dnes běžně setkáte, jsou dvojího typu: v první řadě tradiční jasové, v druhé řadě se ještě používají histogramy typu RGB, vypovídající o barevném (červená/zelená/modrá) rozložení daného snímku. Podívejme se opět na následující snímek (**obr. 3**).

RGB histogram (**obr. 4**) je tvořen třemi barvami, takže jistě není žádným překvapením, že jej lze dále rozložit na tři samostatné kanály (**obr. 5 – 7**). Práce s RGB histogramem je doménou spíše pokročilejších fotografů, jelikož pro získání celkového jasového histogramu se z pohledu začátečníka pracuje s jednotlivými kanály poněkud nepřehledně – všechny barevné kanály nelze pro zisk finální jasové hodnoty jen tak sečíst, ale s ohledem na naše lidské oko je speciálně spočítat. Co to znamená? Že při sčítání má největší váhu (koeficient) barva zelená, následuje červená a sestavu uzavírá modrá. Jinými slovy, na finální hodnotě se každý barevný kanál podepíše jinak silně. Ona kouzelná formule pro RGB a naše oči zní následovně: Jas = 0,3 R + 0,59 G + 0,11 B.

A ještě se podívejme na tradiční jasový histogram identického snímku (**obr. 8**).

Pokud bychom měli tento snímek zhodnotit z hlediska přesné expozice, pak sami vidíte, že je posunut spíše do jasnějších tónů a že by možná snesl malou podexpozici, aby se nepatrně posunul doleva a vy abyste získali v obrázku další kresbu navíc. Tak, jak je snímek nyní, má prostor na posunutí cca -0,3 EV doleva. Kresbu v tmavých tónech tím neztratíte a další v jasných podle všeho získáte, takže zde je mírná podexpozice skutečně vhodná a namístě.

III. CO S HISTOGRAMEM V PRAXI?

Pokud patříte k běžným fotografům, kteří si občas nasnímají nějakou tu oslavu, zvíře či krajinku, postačí, když se naučíte získat maximum z obyčejného jasového histogramu a stylu fotografování samotného modelu. Většina automatických programů má totiž u digitálních fotoaparátů tendenci exponovat do světlejší oblasti a přitom zachovat maximum kresby – že to někdy zkrátka nedává tak úplně dokonalé výsledky, to jistě není třeba zdůrazňovat. Stačí, když chcete namátkou velmi tmavé lesní stromy a reálnou modrou oblohu probleskující skrze ně. Pokud byste spoléhali na standardní automatiku, pak vám digitální fotoaparát vnutí expozici na střední šedou (celou scénu automatika rozdělí na body a ty zprůměruje na střední šedou), která bude sice správně z hlediska expozice, ovšem z vašeho hlediska uměleckého již nikoli.

Histogramy typu RGB se v levnějších kompaktech vyskytují spíše zřídka, což je ovšem škoda. Může se stát, že vám jasový histogram, který se jinak zdá perfektně v pořádku, neprozradí, že jste v jednom barevném kanálu „ustřelili" z jeho rozsahu. Tento problém se objevuje zejména u focení jasných jednobarevných předmětů typu makro u květiny či jednobarevných ploch atd.

Dobrý histogram však v žádném případě neznamená, že musíte mít zastoupeno kompletní spektrum všech jasů a tím mít krásnou „horu". Mnohem důležitější je posunutím tohoto profilu „krajinky" pomocí korekce expozice či nastavení dalších parametrů expozice (clona, čas, ...) dosáhnout toho, že se vám na snímek vejde maximum kresby, to za prvé. A za druhé, že snímek bude mít takovou jasovou vizáž, že bude odpovídat vašim fotograficko-uměleckým záměrům (to když chcete mít záměrně tmavé či světlé oblasti, které by jinak automatika nikdy nevyfotila).

Držet svoje snímky v mezích aspoň jasového histogramu (když už ne RGB) je velice praktická znalost, která vám umožní dostat z vašeho fotoaparátu maximum kresby. Praktičnost histogramu i korekcí EV je právě v tom, že aparátu vlastně „řeknete", co má primárně vykreslit. Histogram se dá také velmi dobře použít k odhadu, jak bude snímek ve skutečnosti vypadat, na displejích nezobrazujících přesnou realitu (to když stejná expozice na displeji aparátu a PC vypadá jinak). Pokud si u snímku trochu pohrajete s korekcí expozice, je možno dojem ze snímku a dané scény posunout do tmavšího tónu (až -2,0 EV), přes standardní expozici digitálního aparátu 0 EV až do přeexpozice +2,0 EV (nastavitelné obvykle s jemností 0,33 EV). Často je to u světelně složitěji koncipovaných snímků jediný způsob, jak zachytit to, co skutečně chcete. Pokud máte zachytit složitou scénu a ostré kontrastní přechody (obličeje v protisvětle), žádný aparát nezvládne tuto scénu bez pomoci blesku s dokonalou kresbou úplně v celém obrazu. CCD a CMOS snímače bohužel stále ještě mají k dokonalosti a dynamickému rozsahu lidského oka velmi daleko. ■ ph

Chraňte notebook před přehřátím

Pro uživatele notebooků je vhodným doplňkem chladicí podložka Belkin F5L001er, která odvádí horký vzduch od spodní části přenosného počítače a tím přístroj chrání před nadměrným zahříváním. Díky nízké spotřebě se napájení této podložky realizuje přes rozhraní USB, a není tudíž zapotřebí používat žádný externí napájecí adaptér. Podstavec aktivně ochlazuje spodní část notebooku chladicím tunelem, který umožňuje přirozené proudění vzduchu. Tento tunel mezi přenosným počítačem a chladicím podstavcem vznikne díky prohnutému designu podložky.

Martin Semrád

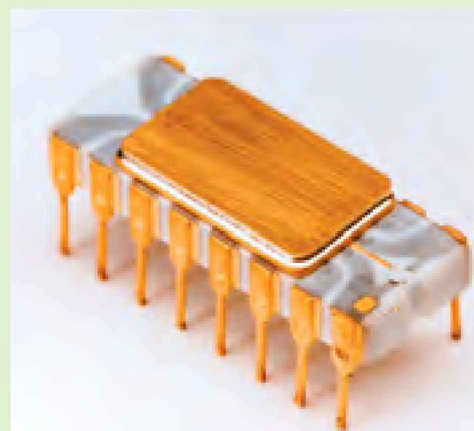
BELKIN F5L001ER
Cena včetně DPH: 799 Kč.
www.belkin.com

Tranzistor slaví šedesátiny

Společnost Intel oslavila 16. prosince 2007 60. výročí tranzistoru, jenž představuje základní stavební blok dnešního digitálního světa. Tranzistor byl vyvinut firmou Bell Labs a je považován za jeden z nejdůležitějších objevů 20. století. Zatímco první tranzistorové rozhlasové přijímače využívaly okolo čtyř tranzistorů, nové čtyřjádrové procesory Intel jich mají 840 milionů a zvládnou během jediného mrknutí oka provést téměř miliardu výpočtů. Cena jednoho tranzistoru v nejnovějších procesorech se pohybuje asi na úrovni jedné milióntiny průměrné ceny tranzistoru v roce 1968. Pokud by tímto tempem klesala i tržní cena aut, stál by nás dnes nový vůz asi dvacet haléřů. Devatenáctého dubna 1965 otiskl časopis Electronics Magazine článek Gordona Moorea. Autor se v něm věnoval vývoji odvětví polovodičů a poprvé formuloval myšlenku, která vešla do dějin. Dnes ji známe jako Mooreův zákon. Podle něj se počet tranzistorů na čipu zdvojnásobí každé dva roky, což dnes umožňuje plošné rozšíření technologie po celém světě a žene dopředu technologický vývoj. Intel nedávno představil novou generaci 45nanometrových čtyřjádrových procesorů. Technologie, která je při jejich výrobě použita, byla veřejnosti poprvé předvedena 12. listopadu a umožňuje vyrábět menší, rychlejší a energeticky efektivnější servery a stolní i přenosné počítače. Tyto procesory rovněž přispívají k ochraně životního prostředí, protože nevyužívají neekologického olova a v roce 2008 se zbaví také halogenů.

Miroslav Ziegler

TRANZISTOR
60. výročí vzniku jedné ze základních součástek osobních počítačů.
www.intel.com

Spolehlivé místo pro webové stránky

Máte svoje webové stránky a už se nechcete spokojit s reklamou obtěžujícím bezplatným webhostingem? Nebo se chystáte si své stránky zřídit a rádi byste, aby měly svoji vlastní doménu (např. *www.pepik-novak.cz*) a aby se jejich provoz obešel bez výpadků a technických problémů, které neumíte nebo nechcete řešit? Pak je optimálním řešením pronajmout si u některé specializované firmy část serveru. Této službě říkáme webhosting (reps. hosting) a kromě již jmenovaných výhod stojí za zmínku i fakt, že vyjde velmi levně. Osobně mohu doporučit **Český hosting** (*www.cesky-hosting.cz*), u kterého kompletní program vyjde na zhruba 1500 Kč včetně DPH ročně. Za tento nevelký peníz (cca 125 Kč měsíčně) získáte 2 GB webového prostoru na své vlastní doméně, přičemž ze serveru či na server můžete přenést neomezené množství dat, můžete si založit neomezené množství e-mailových schránek, máte k dispozici deset databází, podporu všech běžných nástrojů, webové rozhraní pro správu a podrobné a přehledné statistiky. Zapomenout nesmíme ani na zaručenou dostupnost stránek a nepřetržitou technickou podporu. Ne náhodou vyhrál Český hosting cenu českého internetu Křišťálová lupa za rok 2006 v kategorii Webhoster roku.

Aleš Havlas

ČESKÝ HOSTING
Cena za webhosting bez DPH: 1000 Kč za rok.
Cena za doménu bez DPH: od 250 Kč za rok.
www.cesky-hosting.cz

Najděte si svoji oblíbenou písničku

Internet je bohatší o další internetovou stránku, která vám pomůže vyhledat určitou konkrétní věc. V případě služby **Songza.com** se jedná o vyhledávač, který prochází stránky ***YouTube.com*** a hledá na nich podle klíčových slov hudební skladby. Chcete-li si na tedy svém počítači pustit konkrétního interpreta nebo píseň, navštivte stránku *www.segoza.com*, do pole pro vyhledávání zadejte název skladby nebo jméno zpěváka, zpěvačky nebo skupiny a svůj dotaz odešlete. Pokud služba na zadaný dotaz najde odpovídající záznamy na stránkách *YouTube.com*, zobrazí výsledek vyhledávání v přehledném seznamu. Poté stačí kliknout na odkaz, který nejlépe odpovídá vašemu požadavku. Tím zobrazíte průhledné okno se čtyřmi možnostmi. Hudbu si můžete ihned spustit, ohodnotit ji či přidat do svého seznamu skladeb (tzv. *playlistu*), který si na této stránce můžete také sami vytvářet. Můžete také poslat odkaz známému. Přehrávání vybrané skladby probíhá bez zobrazení videoklipu uloženého na serveru *YouTube.com*. *Jan Jírovec*

SONGZA.COM

Internetový vyhledávač hudebních skladeb na serveru *YouTube.com.*

www.songza.com

E-mail a mapy v telefonu zdarma

Máte-li e-mailovou schránku na serveru Centrum.cz a mobilní telefon s číslem u Telefóniky O2, můžete ke své poště přistupovat zcela zdarma. E-mailová služba portálu Centrum.cz byla totiž zařazena do bezplatné nabídky wapových služeb serveru O2 Active. Stačí vlastnit mobilní telefon, který podporuje internetový protokol WAP, a nastavit jej podle návodu (návod najdete na internetu, ale můžete si také dát poslat „nastavovací“ SMS). Pak už se z mobilu můžete přihlásit ke své e-mailové schránce a zdarma číst a psát e-maily třeba při cestě vlakem.

E-mail však není jediná užitečná bezplatná služba serveru O2 Active. Najdete tu také aktuální zpravodajství, dopravní informace, telefonní seznam, jízdní řády, překladové slovníky, a dokonce i mapy. Mapa vám nejen ukáže výřez mapy republiky s okolím zadané adresy (nebo vyhledaného objektu), ale vyhledá i restaurace, pošty, úřady nebo třeba benzinové pumpy. Měřítko, v němž můžete mapu zobrazit, závisí na zvolené oblasti. Plány větších měst jsou tu velmi podrobné, menší obce najdete jen na mapě v měřítkách 1:200 000 a menších. Chcete-li, navrhne vám tato aplikace také optimální trasu mezi dvěma zadanými body a zobrazí stručný nebo podrobný itinerář cesty.

Na serveru O2 Active jsou i placené služby (například obrázky, hudba a filmy ke stažení), ale při jejich využití je na to uživatel vždy předem upozorněn a příjem placené služby vždy musí potvrdit. Nemělo by se vám tedy stát, že váš telefonní účet naroste o cenu služeb, které jste využili v domnění, že jsou bezplatné.

Ivan Heisler

O2 ACTIVE

Wapový portál s řadou bezplatných služeb pro uživatele mobilních telefonů sítě O2.

www.o2active.cz

WAP

Zkratka z angl. Wireless Application Protocol. Standard, podle kterého mohou příslušně vybavená přenosná zařízení (např. mobilní telefony) zobrazovat informace z internetu. Také příslušné internetové stránky a aplikace na nich zobrazované musí být tomuto protokolu přizpůsobeny – musí například počítat s tím, že displeje většiny telefonů jsou menší a že při ovládání telefonu zpravidla není k dispozici ukazovací zařízení (myš). Zda váš telefon podporuje WAP, to se dozvíte buď z návodu k jeho obsluze, nebo z internetových stránek výrobce telefonu nebo svého operátora.

Navigace pro ženy

Automobilová navigace Garmin Nüvi 250 Pink má stylový design a především velmi jednoduché ovládání. Jde o dámskou variantu úspěšného modelu Garmin Nüvi 250. Oproti Garmin Nüvi 250 je navigace Garmin Nüvi 250 Pink vyráběna v limitované sérii a část z prodejní ceny přístroje je poukazována jako příspěvek v kampani „Think Pink!“ na boj proti rakovině. Pokud hledáte romantickou restauraci, nová místa pro nákupy nebo wellness hotel pro nezapomenutelný víkend, Pink vám je pomůže najít. Zařízení vypadá na přístrojové desce vozu skvěle a i s dobře padnoucím pouzdrem se bez potíží vejde do dámské kabelky.

Marek Kuřina

GARMIN NÜVI 250 PINK

Cena: 7490 Kč.

www.garmin.cz

MS EXCEL 2003

www.microsoft.com/cze

MS Excel 2003 je součástí kancelářského balíku MS Office 2003.

Vlastní formát buňky

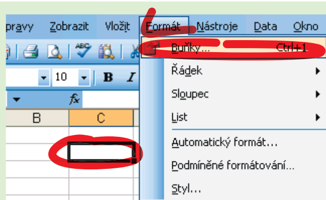
Formát buňky zajišťuje způsob zobrazení hodnot v jednotlivých buňkách tabulky. MS Excel nabízí řadu předem připravených formátů. Pokud vám tyto formáty nestačí, můžete si sami vytvořit jiné.

Počítáte-li v tabulce Excelu s peněžními částkami, je jednoduché přiřadit jednotlivým buňkám formát tak, aby Excel v těchto buňkách zobrazoval také symbol příslušné měny. Počítáte-li třeba s přepravními kontejnery a paletami, je dobré za číselnými hodnotami zobrazit text, např. knt pro kontejnery nebo pal pro palety.

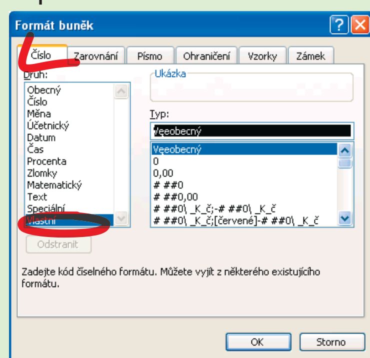
Změny formátu se provádí v dialogovém okně **Formát buňky**. Vytvoříte-li formát pro konkrétní buňku, můžete jej pak používat také pro další buňky.

Vytváříte-li nový formát, máte dvě možnosti: buď zapíšete celý jeho popis od začátku, nebo si vyberete některý z již existujících formátů a tento formát pouze upravíte.

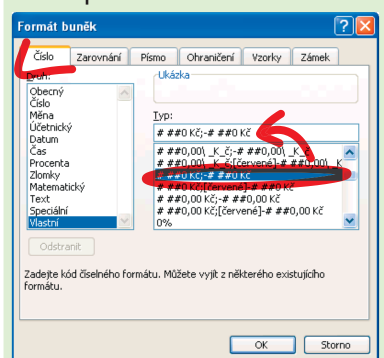
1 Otevření dialogového okna Formát buněk: Klikněte do buňky, pro kterou chcete vytvořit vlastní formát. Z nabídky **Formát** vyberte příkaz **Buňky**.

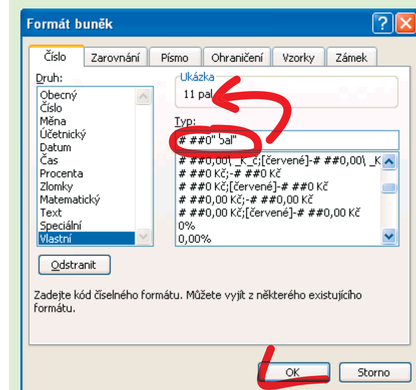
2 Nastavení vlastního formátu: V dialogovém okně **Formát buňky** se ujistěte, že pracujete na kartě **Číslo**, a poté v seznamu **Druh** klikněte na položku **Vlastní**.

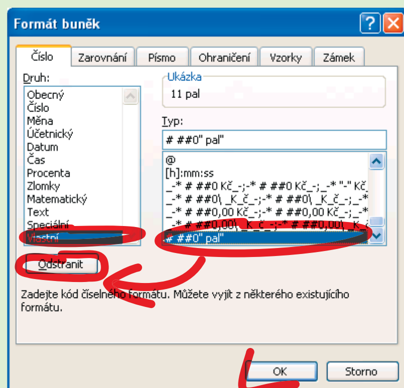
3 Výběr vhodného výchozího formátu: V seznamu formátů vyhledejte vhodný popis formátu a klikněte na něj. Zápis formátu se objeví v editačním poli.

4 Vytvoření nového popisu formátu: Do editačního pole zapište nový popis formátu. Výsledek (formát aktuální buňky) můžete vidět v náhledu. Jste-li spokojeni, klikněte na tlačítko **OK**. Poznámka: V tomto případě se má za číslem zobrazeným v buňce objevit označení palet **pal**. Palety se počítají na celá čísla, proto do editačního pole zapište text **# ##0" pal"**. Všimněte si, že mezi znaky **0** a " není mezera.

5 Jak odstranit vlastní formát: Zobrazte dialogové okno **Formát buňky**, na kartě **Číslo** vyhledejte v seznamu **Typ** popis formátu, který chcete odstranit, a klikněte na něj. Poté klikněte na tlačítko **Odstranit** a dialogové okno uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**. ■ mzi

ZÁSADY PRO VYTVÁŘENÍ VLASTNÍHO FORMÁTU

▶ Popis formátu se může skládat z jedné, ze dvou nebo ze čtyř částí. Jednotlivé části jsou odděleny znakem středník (;).

***Příklad:* _-* # ##0 Kč_-;-* # ##0 Kč_-;_-* „-“ Kč_-;_-@_-.**

▶ Zadáte-li pouze jednu část, použije ji Excel na formátování všech čísel v buňce.

***Příklad:* # ##0“ pal“.**

▶ Zadáte-li dvě části, bude první část použita pro formátování kladných a druhá část pro formátování záporných čísel.

***Příklad:* # ##0“ pal“;-# ##0“ zápor. palet“.**

▶ Zadáte-li všechny čtyři části, pak první dvě budou použity shodně s předchozím bodem. Třetí část bude použita pro nulové hodnoty a poslední pro texty. ***Příklad:* # ##0“ pal“;-# ##0“ zápor. palet“;#0“ žádná paleta“;“tady má být číslo“.**

Poznámka: Tečky na konci příkladů pouze ukončují větu, nejsou součástí zadání formátu.

ZNAKY PRO VYTVOŘENÍ VLASTNÍHO FORMÁTU

Zobrazení textu: Chcete-li zobrazit konkrétní text (např. **pal**, **knt** apod.), je třeba tento text uzavřít do uvozovek. *Příklad*: **0“ pal“**. Všimněte si, že uvozovka navazuje na předchozí znak bez mezery, mezera, která odděluje text od čísla v buňce, je součástí řetězce uzavřeného do uvozovek. Do uvozovek není třeba uzavírat následující texty: **Kč - + / ( ) : ! ^ & , () , (,) ~ { } = < >** .

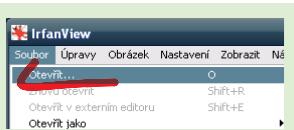
Zobrazení čísel: Chcete-li zobrazit pouze platné číslice (bez nul), použijte znak **#**. ***Příklad:* ####.#** zobrazí hodnotu 1457,678 jako 1457,7. Zápis **# ###.#** zobrazí tuto hodnotu jako 1 457,7.

Potřebujete-li doplnit desetinná místa nulami na určitý počet, použijte znak **0**. ***Příklad:* ####.#000**zobrazí hodnotu 1457,6 jako 1457,6000.

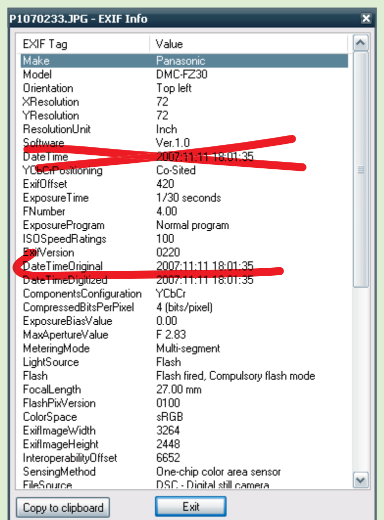
Použití barev: Chcete-li odlišit některou hodnotu barvou (např. kladná čísla zelenou a záporná bílou), zapište název požadované barvy do hranatých závorek. K dispozici jsou tyto hodnoty: **[azurové], [bílé], [černé], [červené], [modré], [purpurové], [zelené], [žluté]**. *Příklad*: **[zelené]# ##0“ pal“;[bílé]-# ##0“ zápor. palet“**

Jak zjistit informace ukryté ve fotografii

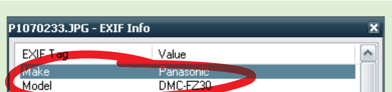
V digitálních fotografiích ve formátu JPG jsou kromě samotné informace o obrazu uloženy ještě doprovodné informace (tzv. EXIF) – datum pořízení, datum poslední úpravy, název fotoaparátu, kterým byl snímek pořízen, a mnoho dalšího. Možnost zobrazit tyto informace se může často hodit.

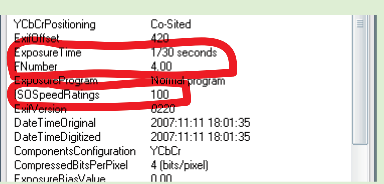
1 Spusťte program **IrfanView**. (Pokud jej na svém počítači nemáte, naleznete ho na CD přiloženém k tomuto číslu PPK. Postup instalace je popsán v rámečku.) Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Otevřít**, ve standardním dialogovém okně nalezněte příslušnou digitální fotografii a klikněte na tlačítko **Otevřít**. Pokud jste program IrfanView asociovali s obrázky, stačí digitální fotografii nalézt v okně průzkumníka a dvojitě na ni kliknout.

3 V zobrazeném okně vidíte celou řadu údajů. Všechny popisovat nebudeme, zmíníme jen ty nejzajímavější. Z nich asi vůbec nejčastěji vyhledávanou informací bude datum pořízení snímku. Ovšem pozor, dat je zde uvedeno hned několik a to první, položka **DateTime**, není to, které hledáte. V této kolonce je uveden čas poslední úpravy snímku a ten může být (a většinou také je) jiný. Hledejte tedy kolonku **DateTimeOriginal**.

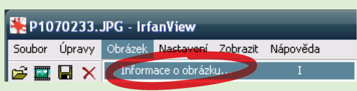

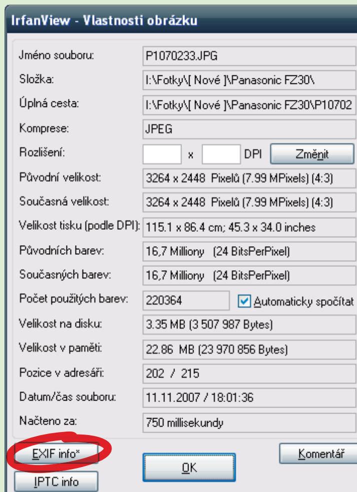
4 Informace o fotoaparátu, kterým byl snímek pořízen, je hned na prvních řádcích v kolonkách **Make** (výrobce) a **Model** (typ).

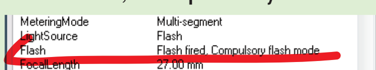
5 Pro každou fotografii jsou také důležité hodnoty použitého expozičního času, clony a citlivosti ISO. Tyto hodnoty hledejte v kolonkách **ExposureTime** (čas), **FNumber** (clona) a **ISOSpeedRatings** (citlivost ISO).

2 Z menu **Obrázek** nyní vyberte příkaz **Informace o obrázku**. V dolní části zobrazeného okna posléze klikněte na tlačítko **EXIF info**. Pokud nemáte problémy s pamatováním si klávesových zkratek, vězte, že snazší cesta k zobrazení EXIF informací vede přes klávesu **E**.

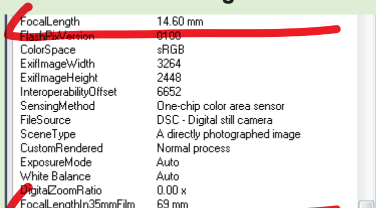

6 Další zajímavou informací je, zda byla fotografie pořízena za použití blesku, či nikoliv. Tento údaj naleznete v kolonce **Flash**, přičemž pokud je zde uvedeno **Flash not fired...**, blesk použit nebyl. Pokud je uvedeno **Flash fired...**, blesk použit byl.

7 Posledním údajem, který stojí za speciální zmínku, je ohnisková vzdálenost. Najdete ji na dvou místech – skutečná je uvedena v kolonce **FocalLength**, přepočítaná na kinofilm v kolonce **FocalLengthIn35mm**. ■ aha

IRFANVIEW

Licence: freeware.
Jazyk: čeština.
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.
www.irfanview.cz

INSTALACE PROGRAMU IRFANVIEW

1. Instalační balíček naleznete na přiloženém CD (rubrika **Obsah CD / Servis**). Instalaci spusťte dvojitým kliknutím na tento balíček.
2. V prvním okně můžete zvolit, zda se mají vytvořit zástupci programu, pro které uživatele je program instalován a do jakého adresáře je instalován. Nemáte-li speciální požadavky, žádnou volbu neměňte a klikněte na tlačítko **Další**.
3. Druhé okno s výpisem novinek přejděte kliknutím na tlačítko **Další**. Ve třetím pak můžete zvolit asociaci programu se soubory – doporučujeme kliknutím na tlačítko **Images only** vybrat asociaci pouze s obrázky. (Jako prohlížeč obrázků je IrfanView výborný – podporuje množství formátů a je velmi rychlý.) Pokračujte kliknutím na tlačítko **Další**.
4. V dalším okně zrušte zatržení u obou nabízených voleb. Doplňky od společnosti Google si v případě zájmu můžete nainstalovat i samostatně. Opět klikněte na tlačítko **Další**.
5. Znovu klikněte na tlačítko **Další** a dotaz na změnu asociací potvrďte kliknutím na tlačítko **Ano**. Posléze proběhne velmi rychle samotná instalace. V posledním okně zrušte zatržení u volby **Start IrfanView** a klikněte na tlačítko **Done**.
6. Češtinu do programu (je distribuována v samostatném souboru) získáte opět z CD přiloženého k tomuto číslu PPK. Instalaci češtiny spusťte také dvojitým kliknutím na získaný balíček.
7. Instalace češtiny je velmi jednoduchá – pouze dvakrát klikněte na tlačítko **Další**. V závěrečném okně pak označte volbu **Spustit IrfanView** a opět klikněte na tlačítko **Další**.

Začínáme s elektronickou poštou

Elektronickou poštu, tedy e-maily, využívá i mnoho lidí, kteří jinak s počítačem a/nebo internetem příliš „nekamarádí“. Její hlavní výhody – velká rychlost a bezplatné použití – jsou velmi přesvědčivými argumenty. Chcete se také zapojit?

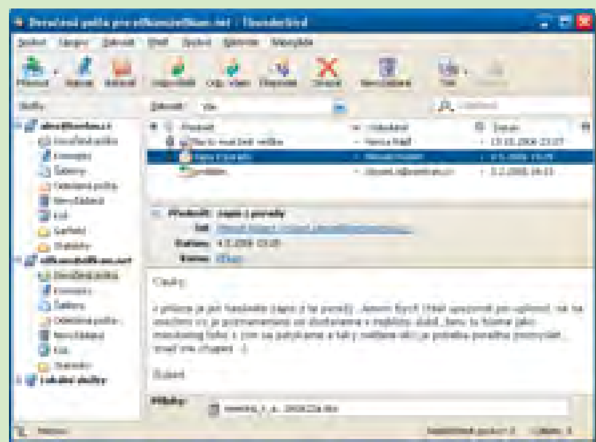
ČLÁNEK NA PŘÁNÍ

Námět na tento článek nám zaslal pan *Erik Juríček*, kterému tímto děkujeme. Kromě tohoto článku na téma, které sám zvolil, od nás samozřejmě dostává i slíbený film na DVD.

Máte také nápad na téma, které by mohlo zajímat i ostatní čtenáře? Pošlete nám svůj námět buď elektronicky na adresu **redakce@ppk.cz**, nebo klasickou poštou na adresu **Redakce PPK, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**. V obou případech označte dopis slovy **Článek na přání** a nezapomeňte připojit svoji poštovní adresu.

JAK TO FUNGUJE?

Název „elektronická pošta“ nedostala tato internetová služba náhodou – její podobnost s poštou klasickou je totiž zjevná. Základem všeho je mít svou vlastní schránku, tedy místo, kam budou dopisy chodit. Elektronická schránka navíc nahrazuje i poštovní úřad, neboť z ní lze dopisy i odesílat. Celé to tedy funguje tak, že se přihlásíte do své schránky, napíšete nějaký text (případně k němu přiložíte jiná data – fotografii, prezentaci atd.), zadáte adresu schránky adresáta a zprávu odešlete. V roli poštovního doručovatele pak zapůsobí počítačová síť – internet. Ta má tu výhodu, že zprávu doručí během několika (maximálně desítek) sekund. Stejně jako v případě pošty klasické není ale na závadu, pokud adresát není přítomen. Dopis na něj v jeho schránce počká.

▼ V e-mailovém klientu lze spravovat i více poštovních schránek najednou.

ADRESA

Adresa elektronické pošty má tvar *jmeno_uzivatele@jmeno_serveru*. Jméno uživatele asi není třeba vysvětlovat – stejně jako se do svého počítače přihlašujete nějakým uživatelským jménem (a heslem), přihlašujete se tak i ke schránce elektronické pošty. Na jednom serveru totiž může být více uživatelů. Ale co je to vlastně ten server? Nehledejte pod tímto pojmem žádnou záhadu. Je to v podstatě obyčejný počítač, který je ovšem neustále zapnutý a neustále připojený k internetu. Díky tomu můžete e-maily odesílat a přijímat v kteroukoliv denní dobu.

Kupříkladu e-mailová adresa *redakce@ppk.cz* tedy zjevně směřuje do redakce časopisu PPK. Znak „zavináč“ (@) pak má v adrese jedinou funkci – odděluje uživatelské jméno od jména serveru. Je tedy trochu paradoxem, že se stal díky častému používání e-mailů symbolem internetu, když v podstatě není jeho význam v internetu nijak výjimečný.

FREEMAILY

email.seznam.cz
email.centrum.cz
email.atlas.cz
mail.volny.cz
www.gmail.com

KDE SVOU SCHRÁNKU ZÍSKAT

Schránku elektronické pošty získáte tak, že si vytvoříte (bude vám vytvořen) účet na nějakém (poštovním) serveru. E-mailovou schránku tak obvykle získáte například v zaměstnání, ve sdružení/spolku, jehož jste členem, a podobně. Pokud jste ale touto cestou svoji elektronickou poštovní schránku nezískali, nemusíte smutnit. Existují specializované servery, kde si může založit svou vlastní poštovní schránku každý, a to zcela zdarma. (Mluvíme o tzv. freemailech – adresy těch nejzajímavějších najdete v rámečku.) Tyto poštovní schránky mají ještě několik výhod, z nichž musíme jmenovat alespoň dvě: lze k nim přistupovat z jakéhokoliv počítače (připojeného k internetu) kdekoliv na světě (to ke „služební“ schránce často nelze) a tuto schránku máte „na doživotí“ – nepřijdete o ni, ani když změníte zaměstnání, založená adresa vám zůstane, dokud ji budete chtít používat. Poštovní schránku na freemailu tedy doporučujeme založit i těm lidem, kteří již nějakou „služební“ mají. Ideálně se hodí ke komunikaci s rodinou, přáteli a známými, neboť kromě toho, že tak snadno oddělíte soukromou korespondenci, nebudete muset nikdy nikomu z rodiny, přátel a známých hlásit změnu adresy.

JAK SCHRÁNKU OVLÁDAT

V zásadě existují dva způsoby, jak e-mailovou schránku ovládat. První z nich je webové rozhraní (někdy o něm mluvíme jako o tzv. webmailu). Jedná se o obyčejné webové stránky, které si otevřete ve svém internetovém prohlížeči a pomo cí nichž se přihlásíte do své poštovní schránky. Zřejmá výhoda webmailu spočívá v tom, že na něj můžete přistupovat z libovolného k internetu připojeného počítače a nepotřebujete k tomu žádné speciální programové vybavení. Nevýhodou je, že pro jeho použití musíte být neustále připojeni k internetu (nelze si tedy zprávy stáhnout a přečíst například cestou autobusem) a že tento způsob ovládání je relativně pomalý, těžkopádný a nenabízí všechny možnosti.

Druhou možností je použít ke správě e-mailové schránky specializovanou aplikaci – mluvíme o takzvaném e-mailovém (poštovním) klientu. Sice tím přijdete o možnost používat e-mailovou schránku z libovolného počítače (i když v současné době lze i e-mailový klient přenášet na USB flash disku s sebou) a jste nuceni absolvovat poměrně obtížnou konfiguraci tohoto programu, ale výsledek je nesrovnatelně lepší. Poštovní klient je výrazně rychlejší, nabízí více možností nastavení. E-maily si navíc můžete stáhnout a pak se klidně od internetu odpojit (nebo je naopak psát nepřipojeni a pak je najednou odeslat) a za zmínku stojí ještě možnost spravovat neomezené množství schránek v jednom programu. Jediným problémem tak zůstává problematické nastavování programu, s nímž vám ovšem poradíme na následující straně. ■ aha

Nastavení e-mailového klientského programu

V předchozí části článku jsme si řekli, že nejpohodlněji se e-mailová schránka spravuje pomocí poštovního klientského programu, ale že jeho nastavení je relativně obtížné. Věnujme tedy tomuto problému také pár řádek.

Ihned po dokončení instalace každého e-mailového klientského programu se spustí průvodce, který bude vyžadovat níže vyplněné údaje. Pokud už máte poštovní klient nainstalovaný, spustíte tohoto průvodce z menu správy uživatelských účtů. V Thunderbirdu je to například okno *Nástroje / Nastavení účtu* a tlačítko *Přidat účet*, v Outlooku (Express) pak okno *Nástroje / Účty* a tlačítko *Přidat* s podnabídkou *Pošta*. Ještě jednou připomeňme, že poštovní klient může klidně spravovat více e-mailových schránek.

TYP ÚČTU

Některé poštovní klienty umí spravovat nejen e-maily, ale i například číst kanály s novinkami (technologie RSS) či číst nové příspěvky na diskusních fórech. Budete-li tedy dotázáni na typ účtu, zvolte samozřejmě účet *e-mailový*. Ostatní služby můžete nastavit později, nebo jich nemusíte využít vůbec.

JMÉNO (UŽIVATELE)

Jméno uživatele nemusíte v principu zadávat vůbec – e-mailový klient dokáže fungovat i bez tohoto údaje. Význam jména uživatele spočívá v tom, že odeslané e-maily budou mít toto jméno uvedeno v hlavičce a příjemci se zobrazí v kolonce *Od:* namísto e-mailové adresy. (Také se mohou zobrazit oba tyto údaje ve tvaru *Jméno <vas@email.cz>*. Jak to bude konkrétně vypadat, to záleží na programu, který používá adresát.) Právě proto je však vhodné tento údaj přece jen vyplnit: dorazí-li e-mail s údajem *Od: Josef Vonásek*, identifikuje příjemce autora výrazně snáze, než když uvidí například adresu *puntikovany-trabant@seznam.cz*. (E-mailová adresa nemusí nutně obsahovat skutečné jméno člověka. Z důvodu bezpečnosti je naopak často lepší, když je anonymní.)

Je však slušností zadávat jméno uživatele podle pravdy, popř. použít (známou) přezdívku. Také by se v něm neměla vyskytovat diakritická znaménka (háčky a čárky), neboť mnoho poštovních serverů není českých a příjemci pak namísto jména dorazí velmi nepěkná změť znaků.

PŘÍCHOZÍ SERVER

V některých případech jste ještě před zadáním adresy příchozího serveru nuceni volit mezi protokoly *IMAP* a *POP3*. Většinou bude správnou volbou protokol *POP3*, nicméně tento údaj včetně adresy serveru musíte zjistit od poskytovatele své e-mailové schránky (zaměstnavatele, freemailového serveru atp.). Adresa serveru se zadává bez určení protokolu, tedy kupříkladu ve tvaru *mail.poskytovatel.cz*. Pozor, pokud má adresa tvar *pop3.poskytovatel.cz*, zapište ji celou. „Pop3" není v tomto případě určením protokolu, ale jenom trefnou adresou poštovního serveru. (Protokol by byl oddělen dvojtečkou a dvěma lomítky, např. *pop3://mail.poskytovatel.cz*. Takto se však adresy poštovních serverů běžně neuvádí.)

Nejlepším místem, kde tento údaj hledat, jsou internetové stránky poskytovatele. Na nich většinou stačí nahlédnout do nápovědy a do její sekce *FAQ*, v níž jsou odpovědi na nejčastěji kladené otázky. Lze samozřejmě kontaktovat i technickou podporu (telefonem, e-mailem), ale ve výsledku je hledání v nápovědě často rychlejším způsobem.

ODCHOZÍ SERVER

Odchozí server bude vždy typu SMTP. Jeho adresu tentokrát musíte zjistit od poskytovatele svého připojení k internetu (od tzv. providera), nikoliv od poskytovatele e-mailové schránky! Samozřejmě za předpokladu, že se jedná o odlišnou organizaci. Opět se udává bez určení protokolu (např. *mail. provider.cz* nebo *smtp.provider.cz*). Některé SMTP servery také vyžadují přihlašovací jméno a heslo, i když to není zrovna běžné. Tyto údaje pak bývají zpravidla stejné jako ty, které používáte pro připojování k internetu nebo pro přihlašování do lokální sítě.

A kde lze požadovanou informaci získat? Většinou ji naleznete v příručce či v informačním e-mailu, který jste dostali od svého poskytovatele při zřízení připojení. Samozřejmě nápověda na webových stránkách či telefonická horká linka by také měly poradit.

JMÉNO UŽIVATELE

Tímto jménem se budete hlásit serveru pro příchozí poštu, tedy opět je budete zjišťovat u poskytovatele své e-mailové schránky. Ve většině případů je však toto jméno shodné s e-mailovou adresou nebo s její částí před zavináčem.

NÁZEV ÚČTU

Stejně jako jméno uživatele ani název účtu není zas tak důležitou položkou. Slouží pouze pro lepší orientaci v programu za předpokladu, že spravujete více e-mailových účtů najednou.

KDYŽ SE NEDAŘÍ

Pokud jste správně zadali všechny údaje, a program se přesto odmítá spojit s poštovními servery, zkontrolujte, zda mu nebrání nějaká bezpečnostní aplikace. Máme tím na mysli zejména osobní firewally, antivirové a antispywarové programy. Ty totiž neustále monitorují komunikaci s internetem a cokoli nepovoleného bez milosti zadrží. ■ **aha**

PŘÍCHOZÍ SERVER, POP3 SERVER, IMAP SERVER

Rozhraní e-mailové schránky, které slouží uživateli ke stahování zpráv ze schránky do poštovního klientu.

ODCHOZÍ SERVER, SMTP SERVER

Rozhraní e-mailové schránky, které slouží k odesílání e-mailů uživatele do schránek adresátů.

NA KTERÝ PROGRAM JE TOTO NÁVOD?

V tomto článku se dozvíte výčet údajů, které bude při nastavování každý poštovní klient chtít, a samozřejmě vám také poradíme, kde jednotlivé údaje zjistit. Ještě dodejme, že pořadí se může v jednotlivých programech lišit.

HESLO

Heslo pro přístup do e-mailové schránky obvykle není nutné zadávat při nastavování programu. Aplikace se na něj automaticky zeptá při prvním pokusu o připojení k poštovnímu serveru.

MS WORD 2003

www.microsoft.com/cze

Program je součástí kancelářského balíku MS Office 2003.

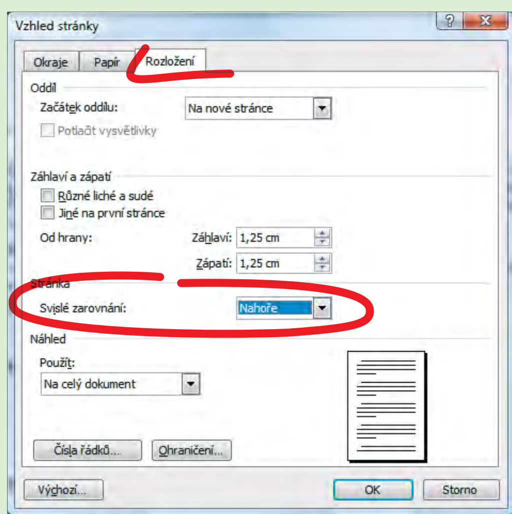
Jak na svislé zarovnání stránek?

Při běžném psaní většinou zarovnáváte text doleva, doprava, na střed či do bloku – tedy vodorovně. O svislém zarovnávání se často mluví v MS Excelu nebo v tabulkách MS Wordu. Méně často se však možnosti svislého zarovnávání využívá v rámci celých stránek. Přitom se jedná o užitečnou funkci, která vám může usnadnit některé úpravy textu, například v různých publikacích či na některých stránkách.

1 *Kde se svislé zarovnání nachází?*

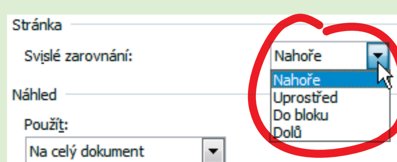
V nabídce **Soubor** klikněte na příkaz **Vzhled stránky**. Tím se zobrazí dialogové okno **Vzhled stránky** se třemi kartami. Přepněte se na poslední kartu s názvem **Rozložení**. V prostřední části dialogového okna nyní uvidíte část s názvem **Stránka**. V ní se pak nachází rozbalovací nabídka **Svislé zarovnání**.

2 *Typy svislého zarovnání*

Standardně je pro svislé zarovnání nastavena volba **Nahoře**. To znamená, že pokud začnete psát, vždy píšete opravdu od horní části stránky a text se postupně přidává tak, jak se běžně píše rukou na běžný list papíru.

Pokud na nabídku svislého zarovnání kliknete, zjistíte, že tu jsou ještě možnosti **Uprostřed**, **Do bloku** a **Dolů**.

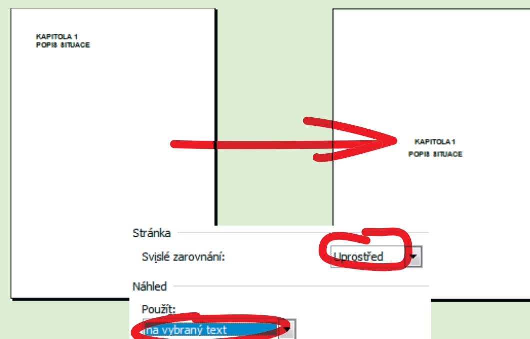

3 *Kdy použít volbu Uprostřed?*

Možná vám vrtá hlavou, proč psát od středu stránky tak, aby se text rozkládal vždy nahoru a dolů symetricky. Například u různých úvodních stránek nebo stránek oddělujících jednotlivé části (kapitoly) se stává, že lidé zbytečně používají klávesu **Enter**, aby dostali text na potřebné místo. Pokud se pak něco změní, musí se vše pracně opravovat.

Proto je určitě jednodušší, když si nahoře na stránce běžně napíšete nadpis části a označíte tento text do bloku.

Potom už v dialogovém okně **Vzhled stránky** jen vyberte u svislého zarovnání volbu **Uprostřed**. Pokud chcete, aby nastavení platilo opravdu jen pro danou stránku, zvolte ještě v rozbalovací nabídce **Použít** možnost **Na vybraný text**; jinak by se nastavení projevilo na celém textu. Po potvrzení se daný text vycentruje v rámci tiskové oblasti stránky.

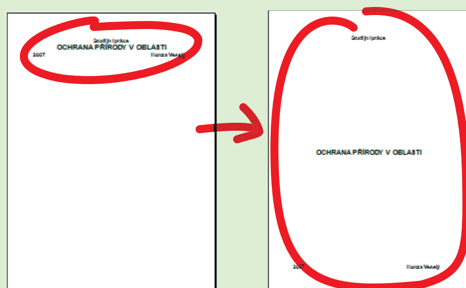

4 Jak je to s volbou Do bloku?

Tato volba se většinou hodí na úvodní stránku, kde potřebujete mít rozprostřeno více textu, například název práce, název organizace, jméno a rok zpracování.

Opět stačí vše napsat nahoře na stránce bez zbytečného používání klávesy **Enter** a potom na vybraný text nastavit volbu **Do bloku**. Jednoduše řečeno, tato volba si vezme nastavení tiskové stránky a zjistí počet odstavců na stránce. Mezi odstavci pak rozpočítá mezery tak, aby se první odstavec nacházel úplně nahoře a poslední zase úplně dole.

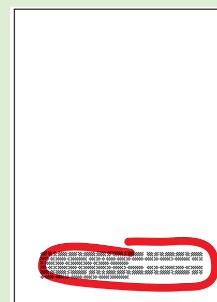
Tato volba se používá i tehdy, pokud chcete mít kvůli hezkému tisku na všech obsazených stránkách začátek a konec textu ve stejných pozicích.

5 *Jak bude vypadat stránka při nastavení Dolů?*

Poslední možnost **Dolů** se příliš často nepoužívá, je však užitečné o ní vědět. Představte si, že by vám přišel zápis nějakého textu, který by byl v dolní části stránky. Začnete-li za text dopisovat nové věci, celý text nebude klasicky pokračovat, ale bude se posouvat směrem nahoru.

Pokud se vám něco takového stane, víte, že stačí jít do dialogového okna **Vzhled stránky** a pro svislé zarovnání vrátit zpět například možnost **Nahoře**.

Marie Franců

MS WORD 2003 ►

MS Word 2003 je součástí kancelářského balíku MS Office 2003.

www.microsoft.com/cze

MS Word – jak tvarovat text

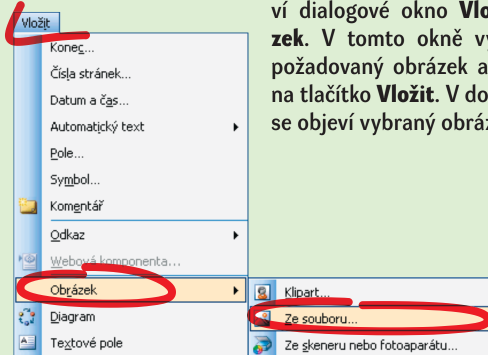
Podnětem k tomuto článku byl dotaz, jak uspořádat text do kruhu kolem obrázku.

MS Word nedovoluje tvarovat podle křivek normální texty. Potřebujete-li text tvarovat, je třeba použít nástroj WordArt.

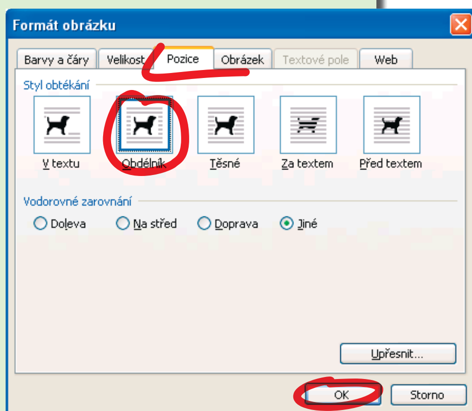
Další věcí, na kterou je třeba dát pozor, je pořadí objektů (objekt je obecné označení pro obrázek nebo text vytvořený pomocí WordArtu).

Umístíte-li do dokumentu obrázek a na stejné místo pak vložíte i text WordArtu, jeden objekt překryje druhý a ten přestane být vidět. MS Word skládá objekty na sebe tak, jako by obrázek i text byly na tenkých fóliích položených na sebe. V případě potřeby můžete změnit jejich pořadí.

1 **Vložení obrázku:** Z nabídky **Vložit** vyberte postupně příkazy **Obrázek** a **Ze souboru**. Na obrazovce se objeví dialogové okno **Vložit obrázek**. V tomto okně vyhledejte požadovaný obrázek a klikněte na tlačítko **Vložit**. V dokumentu se objeví vybraný obrázek.

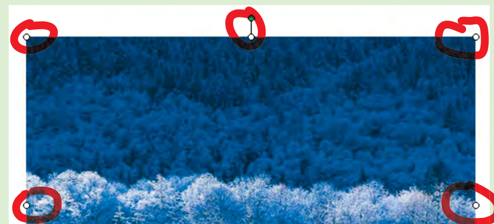

2 **Změna způsobu obtékání obrázku:** Klikněte na obrázek pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Formát obrázku**. Tím zobrazíte dialogové okno **Formát obrázku**. V tomto okně klikněte na záložku **Pozice** a na této kartě pak klikněte na položku **Obdélník**. Dialogové okno pak uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**.

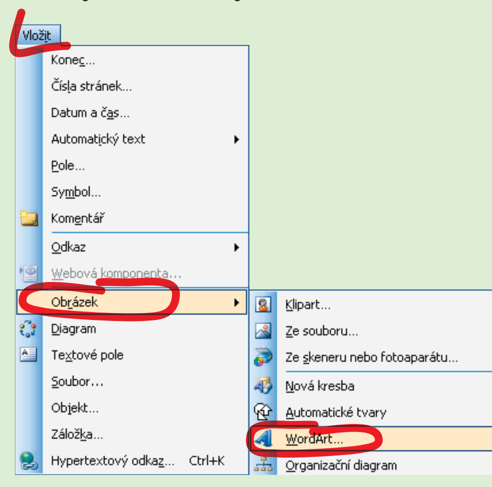

3 **Změna velikosti a natočení obrázku:** Je možné, že budete potřebovat upravit velikost obrázku tak, aby se kolem něho vešel i text. Klikněte na obrázek – v rozích obrázku a uprostřed stran se zobrazí malá kolečka, kterým se říká *úchopové body*. Zatáhnete-li myší za některý z úchopových bodů uprostřed stran, můžete měnit pouze šířku nebo pouze výšku obrázku. Zatažením za některý z úchopových bodů v rozích obrázku pak měníte velikost obrázku tak, že zachováváte poměr stran.

Kromě úchopových bodů se ještě uprostřed horní části obrázku objevila čára zakončená zeleným kolečkem. Zatažením za zelené kolečko můžete obrázek natočit.

4 **Spuštění nástroje WordArt:** Z nabídky **Vložit** vyberte postupně příkazy **Obrázek** a **WordArt**. Na obrazovce se objeví okno nástroje WordArt.

5 **Výběr tvaru textu:** V úvodním okně vyberte z nabízených tvarů ten, který nejlépe odpovídá vašemu požadavku. Klikněte na něj a poté klikněte na tlačítko **OK**.

DALŠÍ MOŽNÉ ÚPRAVY

Editace textu: Dvojitě klikněte na text WordArtu – tím vyvoláte okno, ve kterém je možné text editovat.

Změna tvaru WordArtu: Klikněte na text WordArtu – na obrazovce se objeví panel nástrojů **WordArt**. Klinutím na nástroj **Galerie objektů WordArt** zobrazíte nabídku možných tvarů.

Změna barvy textu: Klikněte na text WordArtu a na stejnojmenném panelu vyberte nástroj **Formát objektu WordArt**. V dialogovém okně klikněte na záložku **Barvy a čáry** a na této kartě nastavte požadované vlastnosti.

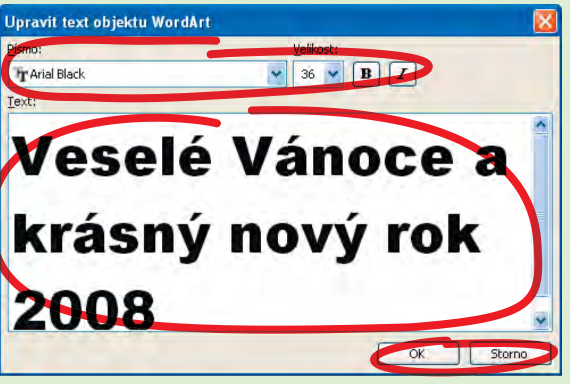
Odstranění textu WordArtu: Klikněte na text WordArtu a stiskněte klávesu **Delete**.

Svislý text: Chcete-li, aby text nebyl vodorovně, ale svisle, klikněte na text WordArtu a na stejnojmenném panelu pak klikněte na nástroj **Svislý text objektu WordArt**.

Chcete-li srovnat výšku všech písmen (bez ohledu na to, zda jsou velká nebo malá), klikněte na panelu **WordArt** na nástroj **Písmena objektu WordArt stejně velká**.

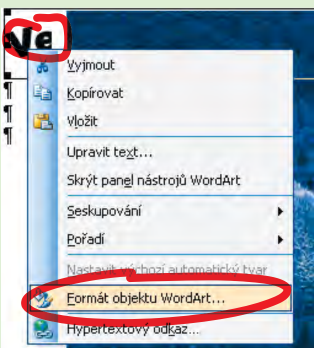
Potřebujete-li trochu natáhnout nebo zkrátit text, můžete změnit velikost mezer mezi jednotlivými znaky textu. Pro změnu velikosti mezer slouží nástroj **Mezery mezi znaky objektu WordArt**.

6 **Zápis textu a volba fontu:** WordArt nyní nabízí editační pole pro zápis textu: zapište text a podle potřeby upravte velikost písma, jeho řez a font. Po zápisu textu klikněte na tlačítko **OK**. Během práce s nástrojem WordArt můžete zadaný text upravit. To samé platí pro velikost a vzhled písma.

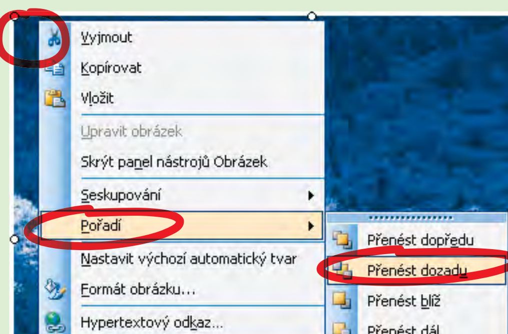
7 **Změna nastavení obtékání textu WordArtu**: Klikněte pravým tlačítkem na libovolnou část textu a z místní nabídky vyberte příkaz **Formát objektu WordArt**. V dialogovém okně **Formát obrázku** klikněte na záložku **Pozice** a na této kartě pak klikněte na položku **Obdélník**. Dialogové okno potom uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**.

V případě, že nevidíte žádnou část textu WordArtu, posuňte tažením myši obrázek tak, aby byla alespoň část textu viditelná, a poté změňte způsob obtékání textu.

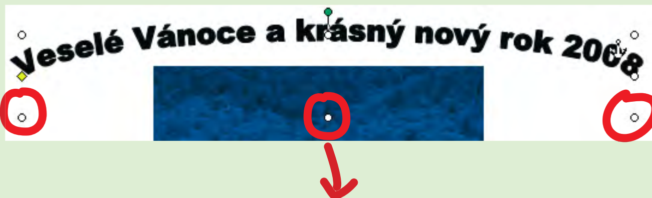

8 **Změna pořadí objektů:** Pravděpodobně vidíte ve svém dokumentu obrázek celý a text WordArtu se skrývá pod ním. Je třeba změnit jejich pořadí tak, aby se text dostal nad obrázek. Klikněte pravým tlačítkem myši na obrázek a z místní nabídky vyberte postupně příkazy **Pořadí** a **Přenést dozadu**.

V případě, že kliknete na text WordArtu, vyberte z místní nabídky postupně příkazy **Pořadí** a **Přenést dopředu**.

9 **Změna velikosti textu WordArtu:** V tomto případě nepůjde o velikost písmen, ale o oblast, kterou text WordArtu zabere v dokumentu. Podíváte-li se pozorně, uvidíte, že zobrazený text je umístěn do obdélníku vymezeného osmi úchopovými body. Tažením za jednotlivé body upravte oblast, do které chcete text umístit. Doporučujeme zvětšit výšku tohoto obdélníku v případě, že jste vybrali ten druh WordArtu, který je označen na obrázku u kroku 5.

10 **Změna tvaru textu:** V případě, že kolem textu WordArtu nejsou zobrazeny úchopové body, na tento text klikněte. Podíváte-li se pozorně, uvidíte kromě úchopových bodů také žlutý kosočtverec na začátku textu. Zatáhněte tento žlutý kosočtverec k úchopovému bodu uprostřed dolní strany pomyslného obdélníku. Při pohybu za sebou ukazatel myši táhne čárkovanou čáru. Ta běží z obou stran textu. Je třeba dotáhnout žlutý bod do takového místa, aby se oba konce čárkované čáry spojily a vytvořily elipsu nebo kruh. Poté levé tlačítko myši uvolněte.

11 **Konečné úpravy:** Kliknete-li do textu WordArtu, objeví se kolem textu opět úchopové body, které kolem textu vytvářejí obdélník nebo čtverec. Tažením za jednotlivé body upravíte konečný tvar a velikost textu.

Je-li třeba, můžete textem nebo obrázkem posunout tažením myši tak, aby vytvořily požadovaný výsledek.

mzi

redakce@ppk.cz

PPK @ TV

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad S PPK na internet. Tento pořad můžete sledovat na kanálu UPC Express v síti kabelové televize UPC.

Pořad je vysílán každý den čtyřikrát, a to v 7.15, 9.45, 15.45 a 23.15 hodin.

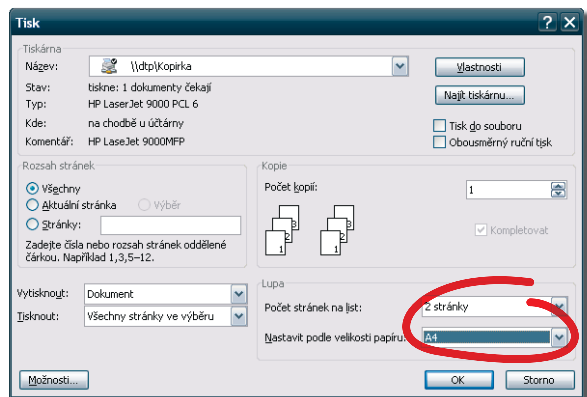

Za redakci odpovídal Aleš Havlas.

Mám dokument ve formátu A4 a potřeboval bych jej vytisknout tak, aby na jednom listu formátu A4 byly dvě jeho stránky. Který program mi s tím pomůže?

Na to není potřeba žádný speciální program, stačí „obyčejný“ Word. Otevřete dialogové okno pro tisk (**Soubor/Tisk**) a v rámečku **Lupa** nastavte roletové menu **Počet stránek na list** na hodnotu **2 stránky** a roletové menu **Nastavit podle velikosti papíru** na položku **A4** (obr. 1). Pokud nepoužíváte Word, klikněte v dialogovém okně vyvolaném stejným příkazem na tlačítko **Vlastnosti** (resp. **Upřesnit**, **Nastavení tiskárny** – název tlačítka se může lišit) a v nastavení tiskárny nalezněte podobnou možnost. Kde konkrétně bude, to záleží na tom, jakou máte tiskárnu.

▼ Obr. 1

Mám stolní PC s připojením k internetu přes Wi-Fi (anténa je na střeše). Chtěl bych ale zároveň používat internet v notebooku. Jak na to?

Osobně bych doporučoval zakoupit nějaký router, resp. switch. Tedy externí krabičku, kterou připojíte k anténě a ze které budete moci vyvést síťový kabel k dalším počítačům – obvykle je možné připojit dokonce čtyři počítače. Toto řešení má (kromě toho, že externí zařízení zvládne vše samo, není třeba nic nastavovat) tu výhodu, že připojení k internetu bude k dispozici na všech výstupech nezávisle na tom, který počítač je zapnutý a který ne. (Podrobněji se k problematice domácích sítí vrátíme v některém z příštích vydání PPK.)

Můžete mi poradit nějaký vhodný program pro přehrávání videí z digitálního fotoaparátu? Tato videa mají příponu .mov a Windows Media Player si s nimi neporadí.

V případě formátu MOV bude asi nejlepší použít program **QuickTime Alternative** (viz *http://download.chip.eu/cz/QuickTime-Alternative-1.95_128882.html*). Eventuálně si můžete nainstalovat balíček kodeků **K-Lite Codec Pack** (viz *http://download.chip.eu/cz/K-Lite-Codec-Pack-Full-3.5.7_176356.html*), a pak budete moci videa spouštět v libovolném přehrávači.

Jak mohu nastavit Internet Explorer 7, aby automaticky otevíral nová okna přes celou obrazovku, bez použití tlačítka maximalizace?

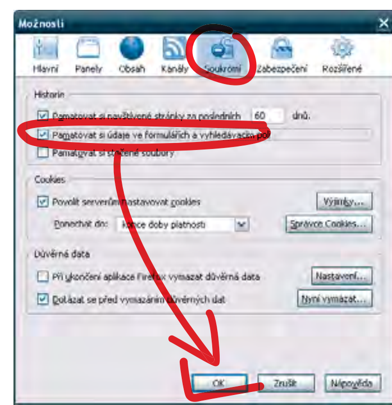
Programy se standardně chovají tak, že jak je vypnete, tak se zase spustí. Výjimkou není ani Internet Explorer 7. Pokud tedy jeho poslední okno, které zavíráte, není maximalizované, otevře se při příštím startu okno, které nevyplňuje celou plochu obrazovky. A naopak – pokud poslední vypínané okno je maximalizované, otevře se při příštím startu program zase maximalizovaně. O tom, že by tuto vlastnost bylo možné nějak nastavit, nevím.

Zakoupila jsem si DVB-T přijímač a časem jsem zjistila, že obraz někdy „čtverečkuje“ – tedy že se v určitých časových intervalech rozkládá na malé čtverečky. Není to celý den, ale jen občas. Nevím, čím by to mohlo být. Mohli byste mi poradit?

Při příjmu vysílání DVB-T se obraz rozpadává, pokud je k dispozici jen málo kvalitní signál. Používáte-li venkovní anténu, měla by pomoci změna nasměrování k vysílači signálu DVB-T. Používáte-li pokojovou anténu, pak se nejprve ujistěte, zda máte zapojeno její napájení (to může být realizováno z elektrické zásuvky nebo ze set-top boxu). Je-li tomu tak, pak opět může pomoci nalezení lepší pozice antény, případně zakoupení kvalitnější pokojové antény. ■ mse

Po poslední aktualizaci Firefoxu se mi přestaly ukládat vyhledávané pojmy. Nevím, zda se vyjadřuji zcela přesně, jde o to, že když vyhledám např. „reproduktory“, tak po uzavření Firefoxu je tam znovu nenajdu. Před touto aktualizací mi stačilo zadat první písmeno a objevila se všechna hesla tímto písmenem začínající.

V menu **Nástroje** si volbou **Možnosti** otevřete stejnojmenné okno a přepněte se na kartu **Soukromí**. Zde označte volbu **Pamatovat si údaje ve formulářích ve vyhledávacím poli** (rámeček **Historie**) a klikněte na **OK** (obr. 2).

▲ Obr. 2

Film vypálený na DVD rekordéru mi nejde přehrát na mém PC. A nejen že nejde přehrát, mechanika disk vůbec nenajde. Prodejce mi doporučil ukončit disk, což jsem udělal, ale problém to nevyřešilo. Mechanika v PC přitom pracuje bezproblémově, nahrává, přehrává a kopíruje vše kromě disků z mého DVD rekordéru.

Jak jste asi sám vytušil, půjde pravděpodobně o nějakou chybu rekordéru. Bohužel žádnou „všespásnou radu“ poskytnout nemohu, nicméně dva tipy bych měl (jinak samozřejmě doporučuji ctít radu prodejce a disky ukončovat):

1) Zkuste použít jiná média, než běžně používáte. Pokud například nahráváte na DVD-R, zkuste DVD+R, eventuálně DVD-RW či DVD+RW. Za pokus stojí i použít média jiného výrobce.

2) Podívejte se do návodu (případně vzneste dotaz na prodejce), zda je možné u vašeho rekordéru upgradovat firmware. Pokud to lze, rozhodně doporučuji tak učinit. Tímto krokem se často mnohé problémy vyřeší.

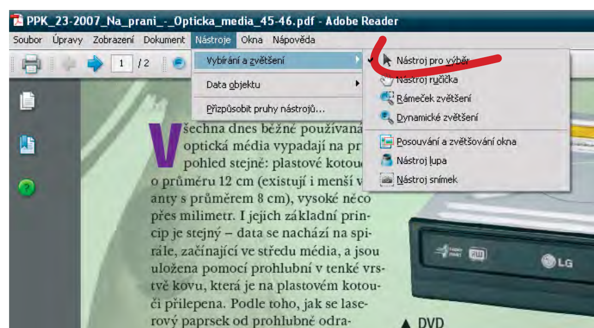
MAPA ČR NA PPK DVD 24/2007

Do redakce nám dorazilo hodně dotazů týkajících se bonusu z PPK DVD 24/2007 – mapy České republiky. Někteří čtenáři si stěžovali, že ji nelze nainstalovat ani spustit. Tato mapa však není žádná speciální multimediální aplikace, jde o velký (lépe řečeno obrovský) obrázek. Mapa se tedy nemusí nijak instalovat ani spouštět, stačí ji otevřít v prohlížeči obrázků – třeba v některém z těch, které jsou umístěny v sekci **Editory a prohlížeče** na PPK DVD 24/2007.

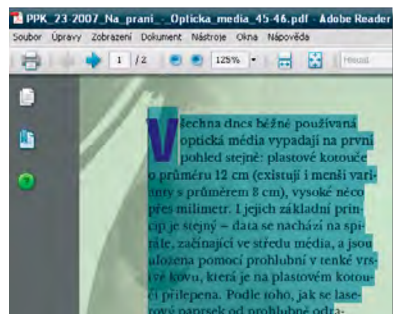
Mám dokument ve formátu PDF a chtěl bych jeden odstavec vyjmout a vložit do e-mailu. Jak mám postupovat?

Spusťte program *Adobe Reader* (lze použít i jiný program, který umí zobrazit dokumenty PDF). Ihned po spuštění by měl být zvolen nástroj **Výběr textu**, o čemž se můžete přesvědčit v menu **Nástroje / Vybírání a zvětšení** (obr. 3). Nyní klikněte na začátek textu, který chcete zkopírovat, podržte tlačítko myši stisknuté a táhněte myší na konec vybíraného bloku textu. Text se označí (obr. 4) a nyní jej můžete pomocí schránky zkopírovat (**Ctrl + C**, resp. **Úpravy / Kopírovat**) a vložit do jiné aplikace (**Ctrl + V**, resp. **Úpravy / Vložit**).

▼ Obr. 3

◀ Obr. 4

Mám několik starších programů, které při instalaci v operačním systému Windows 98 vyžadovaly upravit v souboru *confis.sys* položku *FILES* na hodnotu *120*. Totéž vyžadují ve Windows XP a Vista, ovšem tam je soubor *config.sys* prázdný. Co s tím?

Změnu je třeba provést v souboru **Config.nt**, který naleznete v adresáři **C:\WINDOWS\system32**.

Mohli byste mi poradit, jak spustit soubor ve formátu MDF?

Příponu .mdf mají obrazy disků CD/DVD, takže pracovat s nimi umí například virtuální mechaniky (např. **Daemon Tools**), vypalovací programy (např. **Alcohol 120%**), ale i programy pro komprimaci (např. **WinRAR**) či správu souborů (např. **Altap Salamander**).

Na CD/DVD, které dodáváte k časopisu, jsou u her většinou uvedeny operační systémy Windows 98/Me/2000/XP. Já mám ale Windows Vista. Mohu tyto hry instalovat, nebo ne? Kamarád říká, že Vista staré hry nepřijme.

Toto nelze paušalizovat. Bohužel je často pravda, že starší programy/hry si s Windows Vista nerozumí, ale na druhou stranu není pravda, že by tomu tak bylo bezpodmínečně ve všech případech. Operační systémy, které uvádíme na CD/DVD, vychází z toho, co uvádí autor programu/hry. Tato informace však často byla zveřejněna dříve, než vůbec nějaký systém Windows Vista existoval, a na kompatibilitu s ním tedy program/hra testován nebyl(a). Tudíž v podstatě nikdo neví, zda pod Windows Vista bude program/hra fungovat. Bohužel není ani v naší moci toto vyzkoušet, neboť to, že na jednom (dvou, třech...) počítačích s Windows Vista by program/hra fungoval(a), nezaručuje, že tomu tak bude vždy.

Nezbývá tedy nic jiného než doporučit metodu pokus-omyl. Pokud program/hru nainstalujete a bude bez problémů fungovat, zřejmě mu/jí Windows Vista nevadí, pokud se bude chovat nestandardně, bohužel je zřejmě problém v nekompatibilitě s operačním systémem.

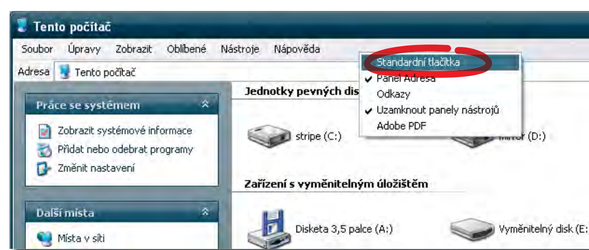
Po zapnutí notebooku se mi normálně rozsvítil displej, ale po chvilce se obrazovka ztmavila, jako když se koukám přes sluneční brýle. Čím to může být?

Zřejmě se při napájení z baterie aktivoval úsporný režim, který ztmavil obrazovku za účelem snížení spotřeby energie. Rozhodně se nejedná o žádnou chybu a pomocí příslušného ovládacího programu a/nebo klávesy můžete jas displeje opět zvýšit.

Nevím, jak to, ale v průzkumníku se mi ztratila lišta nástrojů. Jak ji mohu dát zpět?

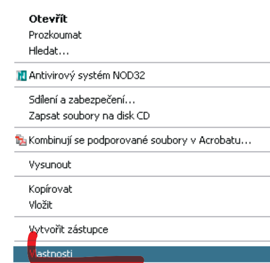
Klikněte pravým tlačítkem myši do řádku s rozbalovacími nabídkami *Soubor*, *Úpravy*, *Zobrazit*... a v nabídnutém menu označte možnost **Standardní tlačítka** (obr. 5).

▼ Obr. 5

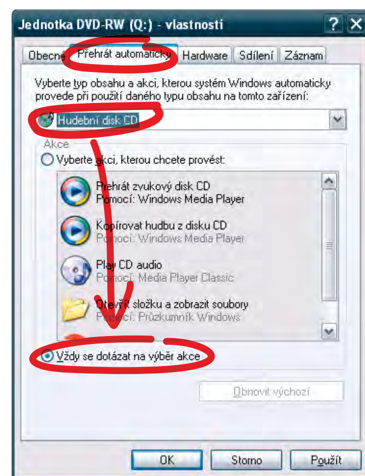
V PPK 22/2007 jste odpovídali na dotaz, jak opět nastavit automatické spouštění DVD. Já mám stejný problém. Mám CD i DVD mechaniku. Když dám do těchto mechanik CD s hudbou nebo DVD s filmem, tak se mi automaticky nespustí. Redakční CD se mi automaticky spustí. Vyzkoušel jsem obě rady, jak tento problém vyřešit, ale hudební CD a filmová DVD se stále nespouští. Můžete mi, prosím, poradit, v čem ještě může být problém?

Odpověď v PPK 22/2007 se týkala situace, kdy vypnuté je automatické spouštění jako takové, nikoliv kdy se nespouští pouze určitý druh médií. Řešení vašeho problému je výrazně snazší. Otevřete si okno **Tento počítač** a klikněte pravým tlačítkem myši na ikonu optické mechaniky. Z nabídnutého menu vyberte možnost **Vlastnosti** (obr. 6) a v otevřeném okně přepněte na kartu **Přehrát automaticky**. V roletovém menu v horní části vyberte příslušný typ média (ve vašem případě nejdříve **Hudební disk CD** a posléze **Film na disku DVD**) a v dolní části okna označte volbu **Vždy se dotázat na výběr akce** (obr. 7).

◀ Obr. 6

▼ Obr. 7

Chtěl jsem se zeptat, jak u Internet Exploreru 7 nastavím češtinu.

Čeština v Internet Exploreru nastavit nejde, musíte si nainstalovat českou verzi prohlížeče. Stáhnete ji například na adrese *http://download.chip.eu/cz/Internet-Explorer-7_68936.html*.

VÝHODNĚJŠÍ PŘEDPLATNÉ

K ročnímu předplatnému dárky zdarma.
Výrazná sleva oproti kupování jednotlivých čísel – ušetříte 380 Kč.
15% sleva na předplatné pro držitele studentské karty ISIC nebo ITIC.
Velká sleva předplatného pro školy: škola ušetří 487 Kč za rok!
Každé číslo dostanete do své schránky. Poštovné hradí vydavatel.

39,80 Kč ZA VÝTISK

JAK OBJEDNAT PŘEDPLATNÉ (PLATÍ V ČR):

- vyplněním objednávky na WWW stránkách časopisu (*www.ppk.cz*);
- e-mailem na adrese *ppk@send.cz*;
- faxem na čísle +420 225 341 425;
- odesláním objednacího lístku z časopisu na adresu **SEND Předplatné, spol. s r. o., P.O. BOX 141, 140 21 Praha 4**;
- vlastní písemnou objednávkou zaslanou na výše uvedenou adresu s uvedením přesného typu předplatného.

ZAPLATIT MŮŽETE PROSTŘEDNICTVÍM:

- námi zaslané složenky na poště;
- převodem z účtu (nutno dodržet variabilní symbol a číslo účtu – oba údaje najdete na faktuře).

MOŽNOSTI DORUČENÍ PŘEDPLATNÉHO:

- poštou jako obyčejná zásilka;
- osobně na adrese: Knihkupectví Corona, s. r. o., Hybernská 24, Praha 1 (pracovní doba: po–pá 10.00–13.00 a 14.00–18.00 hod.).

Reklamace předplatného lze uplatnit na tel. čísle (v pracovní dny 8–18 hodin): +420 225 985 225 e-mailem (send@send.cz) nebo faxem (+420 225 341 425).

ZPŮSOB OBJEDNÁNÍ STARŠÍCH ČÍSEL

E-mailem na adrese *ppk@send.cz*,
tel.: +420 225 985 225,
poštou na adrese:
SEND Předplatné, spol. s r. o.,
P.O. BOX 141, 140 21 Praha 4.

SEDM VYDÁNÍ ZA ROK ZDARMA!

počítač *pro každého*

PŘEDPLAŤTE SI

Objednávám předplatné POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO (zaškrtněte prosím jednu z možností):

- ☐ **Celoroční s CD-ROM + flash disk USB Imation Whizz 1 GB** (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc **– pouzdro na 24 CD**) za **995 Kč**. Platí jen pro nové předplatitele a pouze v ČR.
- ☐ **Celoroční s CD-ROM** (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc **– pouzdro na 24 CD**) za **995 Kč/1800 Sk**
- ☐ **Celoroční s CD-ROM pro školy** (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za **888 Kč/1530 Sk**
- ☐ **Pololetní s CD-ROM** (12 sešitů, 12 CD-ROM) za **480 Kč/864 Sk**

1/2008
Kupon je platný pouze do 20. 1. 2008

Objednávám od čísla ______ Počet kusů každého čísla ______

POZOR! V roce 2008 opět vyjde několik vydání PPK s přílohou DVD. Nepřejete-li si v těchto případech dostávat DVD a chcete-li PPK vždy jen s CD-ROM, zaškrtněte toto políčko.
- ☐ **Chci PPK vždy jen s CD-ROM**
- ☐ Osobní odběr v knihkupectví Corona, s. r. o., Hybernská 24, Praha 1
- ☐ 15% sleva pro držitele studentské karty ISIC (s objednávkou předplatného pošlete i kopii karty)

SPÔSOB PLATBY (iba v SR)

MAGNET-PRESS Slovakia:
Časopis môžete uhradiť priamo zloženkou typu H. Paličkovým písmom vyplňte zloženku, suma musí zodpovedať cene, ktorá je uvedená na tejto stránke. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Ak chcete platiť prevodom z účtu, zašlite na adresu distribútora písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky a zloženky typu H zasielajte na adresu:
MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o.
Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931-33, e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrosso:
Na adresu distribútora zašlite písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky zasielajte na adresu:
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 (2) 444 588 16, 444 588 21, 444 427 73
fax: +421 (2) 444 588 19, e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Objednávka od Mediaprint-Kapa Pressegrosso prostredníctvom SMS:
Pošlite správu s textom OBJ na číslo 0907 680 680 a vyplňte obratom zaslaný objednávkový formulár. Svoje údaje potom zadajte medzi čiarky a odošlite späť na 0907 680 680.
Cena SMS podľa bežného tarifu Vášho operátora.
Kódy predplatného:
PPK+CD+ŠANON ročné: 1800 Sk, kód 31781
PPK+CD+OBAL ročné: 1800 Sk, kód 34671
PPK+CD polročné: 864 Sk, kód 35272
PPK+CD ŠTUDENT ročné: 1530 Sk, kód 34661

Firma ______
Jméno a příjmení ______
Ulice, číslo ______
PSČ ______ Obec ______
IČO ______ DIČ ______
Číslo účtu ______
Telefon/fax ______
E-mail ______

Souhlasím s tím, aby mé osobní údaje poskytnuté v rámci předplatného vedlo vydavatelství Vogel Burda Communications, s. r. o. nebo jeho smluvní partner v automatizované databázi předplatitelů, a to i po skončení předplatného. Na mou žádost budou údaje z databáze vyřazeny. Údaje smí být využity v souvislosti s předplatným, k vypracování statistik, k zasílání nabídek a poskytování služeb, výrobků a pořádání akcí pro předplatitele.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)
- ☐ Poštovní poukázkou A
- ☐ Fakturou, v takovém případě musí být výše uvedeno Vaše IČO a DIČ. Po úhradě zasíláme předplatitelům daňový doklad.
- ☐ Převodem z bankovního nebo sporožirového účtu. V takovém případě vyplňte objednávkový formulář na www.send.cz, systém Vám obratem vygeneruje bankovní spojení a variabilní symbol pro provedení úhrady. Tento kupon nám neposílejte.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby Vám mohl být zaslán správně vyplněný daňový doklad. Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 985 225, fax: 225 341 425, e-mail: ppk@send.cz. Zálohovou fakturu nám nevracejte.

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu:
V ČR: SEND Předplatné, spol. s r. o., P. O. BOX 141, 140 21 Praha 4
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., odd. inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

Datum ______ Podpis ______

PPK CD 2/2008

Na **CD 2/2008** najdete sbírku programů pro antivirovou ochranu počítače a bezpečnost dat. Dále se budeme věnovat např. e-mailovým klientům a komunikačním programům (tzv. *instant messengerům*) a chybět nebude ani sbírka freewarových her a pravidelné rubriky Novinky a Zajímavosti.

DOSTUPNÉ ZRCADLOVKY

Kdysi královská kategorie digitální fotografie se díky stále klesajícím cenám dostává do pozice běžného spotřebního zboží. Prakticky každý digitální fotograf si tedy může některý z těchto funkčně výborně vybavených strojů pořídit. V příštím vydání našeho časopisu otestujeme několik cenově dostupných modelů.

TEST LASEROVÝCH TISKÁREN

Laserové tiskárny jsou známé rychlým tiskem a nízkými provozními náklady. Bývají běžnou výbavou kanceláří, ale mohou být vhodné i pro domácí uživatele, kteří nepotřebují tisknout barevně. Překážkou pro pořízení laserové tiskárny nejsou ani pořizovací náklady – ceny nejlevnějších ČB laserových tiskáren se dnes pohybují kolem 2000 Kč. V příštím vydání PPK se na několik levných laserových tiskáren podíváme.

INTERNETOVÁ RÁDIA

Protože současná internetová připojení už jsou dostatečně rychlá a kvalitní a přestávají být omezena přísnými datovými limity, může si leckterý uživatel zpříjemnit práci u PC poslechem internetového rádia. V příštím PPK čtenářům poradíme, co k poslechu internetového rádia potřebují, a přidáme i několik šikovných tipů.

KDE BYLA TA FOTKA POŘÍZENA?

Autoři Zoner Photo Studia 10 doplnili do programu další možnosti, a tak nyní můžete každému obrázku přiřadit souřadnice místa, kde byl obrázek vyfocen. Přibyla i možnost vyhledat obrázky podle toho, v jaké vzdálenosti od určitého místa byly vyfoceny.

počítač pro každého

Toto číslo vyšlo 7. 1. 2008
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931
Vydává: Vogel Burda Communications s. r. o.
Tel.: 225 018 566
Jednatel: Ing. Pavel Filipovič
Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Jiří Palyza
Šéfredaktor: Ivan Heisler (ihe)
Redakce (redakce@ppk.cz):
Aleš Havlas (aha), Jan Jírovec (vrba), Marek Kuřina (mak), Martin Semrád (mse), Miroslav Ziegler (mzi)
Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková
Foto: Martin Tryščuk
Jazyková úprava: Simona Lišková
Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Jiří Lapáček, Jiří Macich, Milan Pola, Martin Taneček, Martin Ziegler
Osvit a tisk: **TISKÁRNA REPROPRINT, s. r. o.**
Předplatné: SEND Předplatné, spol. s r. o., P.O. Box 141, 140 21 Praha 4
tel.: 225 985 225 (prac. doba 8–18 hod.)
fax: 225 341 425
e-mail: ppk@send.cz
Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
e-mail: predplatne@abompkapa.sk
Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 600
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:
ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

Thámova 221/7, 186 00 Praha 8
IČO 45280681
Vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o. vydává časopisy Chip, Level, Levelík, Mediashop, Next Level, PlayStation 2 Oficiální Magazín-CZ, Počítač pro každého.
Sídlíme na adrese: Na Florenci 19, 110 00 Praha 1, recepce A, 5. patro.